

DOLENJSKI LIST Četrtek
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

MEDALJE ZA MESNATE IZDELKE TUDI NAŠIM PODJETJEM
GORNJA RADGONA - V okviru 34. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma, ki bo od 24. avgusta do 1. septembra na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni, so ocenjevali tudi mesne izdelke v domači konkurenci. Strokovna komisija je prejela 369 proizvodov iz 23 slovenskih podjetij. Najvišjo nagrado, "Nosilec kakovosti", za letošnje leto je prejela MIP Nova Gorica. Z našega konca sta bila za svoje izdelke nagrajena Mercator-KZ Krka iz Novega mesta in Mercator-KG Kočevje. Mercator-KZ Krka je prejel tudi bronaste medalje, in sicer za delikatesni želodec, jetrni namaz Jutro, polnjeno pečeno panceto in zvito slanino. Mercator-KG iz Kočevja pa je dobil dve bronasti medalji za delikatesno šunko v črevu in kočevsko klobaso.

Janez Miklič

SPOROČILO BRALCEM
Prihodnja številka Dolenjskega lista bo zaradi praznika Marijinega vnebovzvetja izšla v petek, 16. avgusta.

Svoje naj reko kolesarji

Mladinsko svetovno prvenstvo v kolesarstvu je za Novo mesto zagotovo največja športna prireditev od sedaj, čeprav bi jo lahko primerjali tudi z balkanskimi prvenstvi v odbojki in kolesarstvu pa z evropskim prvenstvom v srednjem triatlonu. Želja, da bi pripravili mladinsko svetovno prvenstvo, se je porodila v osemdesetih letih, ko je novomeškemu kolesarstvu uspelo iz povojev zlesti na sam slovenski in balkanski vrh. Če bi Novomeščani že takrat dobili v roke organizacijo prvenstva, bi z izdatno državno pomočjo najbrž ne bilo težko postaviti tudi velodrom, ki je pogoj za prvenstvo. Pa so se stvari zavlekle, prišli so novi časi in nova država je do takih in podobnih projektov postala vse bolj skopa. Prirediteljem ni preostalo nič drugega, kot da začnejo hoditi od vrat do vrat in prosjačijo za denar.

Pa jim je uspelo? Delno že. Zbrali so toliko, da velodrom pri Češči vasi že stoji, prvenstvo se bo v soboto začelo in čez dober teden končalo. O uspehu tekmovanja ne gre dvomiti, saj ga pripravljajo ljudje z bogatimi izkušnjami. Marsikoga že sedaj boli glava, ko pomisli, kaj bo za prvenstvom ostalo. Bo prirediteljem uspelo poplačati vse stroške tekmovanja in gradnje velodroma? Čigav bo, kdo ga bo vzdrževal in kdo upravljal? Tik pred začetkom prvenstva je morda malo neprimerno zahtevati odgovore na taka vprašanja, pa naj zato najprej svoje povejo mladi športniki. Njim je prvenstvo tudi namenjeno.

IGOR VIDMAR

Češki ICEC bo vložil tožbo za izpraznitev Vidma

V tovarni spet delajo

KRŠKO - V ponedeljek je prišlo na delovna mesta spet vseh 1.050 delavcev papirnice Videm. Vitacel je namreč potem, ko je papirnico kupilo češko podjetje ICEC in najemnikom odpovedalo najemno razmerje, stroje ustavil. Vitacel in Videm papir sta sredi julija dobila tudi zahtevo po odstopu od najemnih pogojev z zahtevo po izpraznitvi prostorov v osmih dneh, vendar zoper to sta najemnika ugovarjala. Odpovedni rok po mnenju direktorja Vitacela Jožeta Klemenčiča ni v skladu z zakonom. Po besedah pravnega zastopnika družbe ICEC Mira Senice se je kupec Vidma v stečaju po odpovedi odločil za odstop od vseh najemnih pogojev zaradi Vitacelovega dolga v višini skoraj 29 milijonov tolarjev iz naslova trimesečne najemnine, Videm papir pa ICEC-ju dolguje skoraj 64 milijonov tolarjev.

Vitacel in Videm papir sta po besedah Jožeta Klemenčiča plačevali le tisti del najemnine, ki ni sporen. Sporno je ostalo poplačilo vložka najemnikov v surovine, ki naj bi po Klemenčičevih ocenah znašali okoli 25 milijonov mark. Miro Senica pravi, da je ICEC pripravljen plačati surovine, vendar ne po vsaki ceni. Po njegovem mnenju je bila vrednost po stanju na dan 1. avgusta ne več kot 14 milijonov mark.

T. G.

V petek je izbruhnulo v Labodu

V krškem Labodu minuli petek za tri ure prekinili delo in postavili zahteve - Če bodo pogovori neuspešni, se danes začne stavka - Protest v strahu, obupu in že pomanjkanju

KRŠKO - Minuli petek po malici je 273 delavcev krške proizvodne enote Laboda, potem ko niso dobili nobenih vzpodbudnih informacij s sestanka v Novem mestu, za tri ure prekinilo delo. Postavili so svoje zahteve do podjetja in v primeru, da ne bo prišlo do dogovora za danes, 8. avgusta, napovedali stavko.

Delavcem je prekipelo zaradi slabih plač, nečloveškega napenjanja norm, pritiskov nadrejenih, slabo organiziranega dela ter podaljšanega delovnika v popoldanske ure in na vse sobote. Na izsiljenem zboru delavcev so z veliko večino najprej razrešili svojo sindikalno predstavnico, ki se je delavcem zamerila z izjavo, da so lahko veseli, če dobijo vsaj za cigarete in toplo malico. Nato so sestavili tričlansko pogajalsko

skupino in postavili zahteve novomeškemu vodstvu.

Med drugim zahtevajo takojšnje izplačilo preostanka lanskega regresa ter pojasnilo o plačah za december 1995 in maj 1996. Trdijo, da so za ta dva meseca prejeli le tretjino plače, vse ostalo pa v obliki regresa, pri čemer bodo na koncu leta, ko bo treba plačati visoko dohodnino, tepeni spet oni. Delavce je razkačila trditev, da so regres že dobili.

Labodovi delavci zahtevajo tudi revizijo finančnega stanja

Glavni direktor Laboda iz Novega mesta Andrej Kirm je v ponedeljek pogajalski skupini in delavcem odmeril le tri minute, v katerih naj bi jim razložil stanje v tovarni, vendar se večina na ta način ni želela pogovarjati. V torek je napetost že malo popustila, tako da so za popoldne le napovedali sestanek direktorja Kirma in predstavnik nadzornega sveta s pogajalsko skupino in sindikatom.

celotnega podjetja Labod in plače po socialnem sporazumu. Poleg (Nadaljevanje na 2. strani)

PRVENSTVA SE ZAČENJAJO - Z otvoritveno slovesnostjo v soboto ob 18. uri se bodo v Češči vasi uradno, s tekmovanji v vožnji na kronometru, v nedeljo pa tudi tekmovalno, začela mladinska svetovna prvenstva v kolesarstvu. Uradna otvoritev velodroma v Češči vasi je bila že prejšnji teden, ko so se pokroviteljem in članom organizacijskega odbora na stezi predstavili tudi reprezentanti, ki bodo v naslednjih dneh poskusili doseči čim boljše uvrstitve. Inž. Marjan Zupanc, ki je vodil gradnjo in je najbolj zaslužen, da je objekt pravočasno končan, je pred otvoritvijo povedal, da se z velodromom kot prvim v Sloveniji tudi v kolesarstvu vključujemo v razvito Evropo. Vse o mladinskih svetovnih prvenstvih v kolesarstvu lahko preberete v posebni prilogi, ki so jo pripravili organizatorji prireditve in je vložena v to številko Dolenjskega lista. (Foto: I. V.)

Miklič spet najboljši orač

Na Dobu so se pomerili dolenski traktoristi - Janez Miklič, ki se pripravlja na svetovno prvenstvo, tudi doma najboljši - Množično kot že dolgo ne - Najspretnější je Žnidaršič

TREBNJE - Na polju kmetijskega posestva Dob v Slovenski vasi pri Šentrupertu se je v soboto, 3. avgusta, v oranju in v spretnostni vožnji s traktorji pomerilo 45 dolenskih oračev, med kateri sta bila tudi oba udeleženca letošnjega svetovnega prvenstva na lrskem oziroma prvi in drugi z lanskega državnega prvenstva Janez Miklič iz Gorenjih Kamenc in Anton Filak iz Gribelj. Z zmago je Miklič dokazal, da se na svetovno prvenstvo dobro pripravlja in da je tudi favorit na bližnjem državnem prvenstvu v Novem mestu.

Tekmovanje, ki mnogim pomeni precej več kot le merjenje znanja v spretnosti pri enem izmed kmečkih opravil, sta pod vodstvom inž. Toneta Zaletela skupaj pripravila Kmetijska svetovalna služba in novomeški občinski svet Zveze organizacij za tehnično

kulturo. Na tekmovanju traktoristov dolenske regije v oranju je po pričakovanju zmagal udeleženec svetovnega prvenstva na Ir-

• Prireditelje tega tekmovanja, predvsem pa kmetijsko srednjo šolo Grm, čaka v jeseni še ena zahtevna naloga, saj bodo v času kmetijskega sejma Graben '95 od 5. do 7. septembra na Grabnu na strnišču in na Mestnih njivah na ledini pripravili državno prvenstvo, na katerem bosta nastopila tudi najboljša dva z Doba, Janez Miklič in Robert Žnidaršič.

skem Janez Miklič iz Gorenjih Kamenc nad Robertom Žnidaršičem iz Dobrnice in Alojzom Kužnikom iz Dobrnice, v spretnosti vožnji pa je bil prvi Robert Žnidaršič, drugi Janez Blažič iz Trebnjega in tretji Alojz Kužnik. Prireditelji so bili še posebej zadovoljni z daleč najboljšo udeležbo v zadnjih letih in pa z dejstvom, da je bilo med udeleženci

precej mladih. Kmetijski strokovnjaki, med katerimi je bil tudi trener državne reprezentance v oranju Lojze Avšič, so kakovost oranja glede na težavne pogoje na parceli kmetijskega gospodarstva kazensko-popravnega doma Dob, ki je svojo parcelo velikodušno odstopilo prirediteljem tekmovanja, ocenili kot zadovoljivo, organizatorji pa so se izkazali tudi v vzporednih dejavnostih, saj niso zanemarili niti gostinstva, pa tudi gledalcev ni manjkalo.

I. VIDMAR

NA VALOVIH KRKE Z DIATONIČNO HARMONIKO - Kostanjevica je v soboto, 3. avgusta, gostila več kot 20 harmonikarjev iz Dolenjske, Posavske, Štajerske in ljubljanske regije, saj je bilo na "malem placu" drugo srečanje harmonikarjev. Kljub slabemu vremenu so organizatorji Kmečki hram, zlatarstvo Jože Kranjc, radio Krka in aktiv kmečkih žena Pod Gorjancih poskrbeli za prijetno druženje, ki so ga popestrili še godbi iz Loča in Kostanjevice, plesna skupina Harlekin ter župana občin Krško in Škocjan, Danilo Šter in Janez Povšič, obiskovalci pa so se lahko okoli kostanjeviškega otoka popeljali tudi z zapravljičkami. (Foto: T. Gazvoda)

ARGUS&CO LAZARJE

- najboljši ortopedski pripomočki
- naravna nega
- kompletni program za bodoče mamice

Delovni čas:
9. - 12. ure in 16. ure - 18.30
sobota: 9. - 12. ure
Vrhovčeva 2, Novo mesto
Tel. 068/24-867

MOLEK

avtoservis - prodaja vozil - avtodeli
AVTODELI, Novo mesto
Kandijska 27
(pri vulkanizerstvu Mohorič)
Tel. 068/322-366

MANA turistična agencija

Kandijska 9
Novo mesto
068/342-136, 321-115

NEURJE S TOČO

SEMIČ - Minulo soboto zvečer je v semiški občini pustošilo neurje s točo. Najbolj je prizadelo vinograde in sadovnjake v Kotu in na Stari gori.

JUTRI GORENJSKI SEJEM

KRANJ - Jutri dopoldne se bo s kulturnim sporedom v parku razstavišča PPC Gorenjski sejem začel tradicionalni 46. mednarodni gorenjski sejem, namenjen predvsem kmetijstvu. Odprt bo do 18. avgusta.

Danes v DOLENJSKEM LISTU

stran 3:

• Smetnjake razbijajo konec tedna

stran 6:

• Peskokop v Podsmreki ogroža ljudi

stran 9:

• Rekreatijski raj pod Rokom

stran 11:

• Ko se med vinogradi ustavi čas

stran 15:

• Zlato mu ni prineslo sreče

Kdo so bratje v miru?

Orožja je pri nas preveč in je preveč dostopno. To je skupna ugotovitev skoraj vseh, ki so odgovarjali na našo anketo. Že površno branje naših kriminalnih rubrik bi hitro potrdilo to ugotovitev. Orožje namreč ni samo sebi namen, ampak sta že njegova nabava in posest v večini primerov povezana s kriminalnim dejanjem, kaj šele njegova uporaba. Če je pri nas posest in trgovina z orožjem povezana z določeno etnično skupino ljudi, je to še tolikanj bolj tragično, zlasti ker se je treba zavedati, da je trgovini z orožjem tesno za petami tudi nasilje in da sta njegova bližnja soseda še prostitucija in trgovanje z mamili. Imajo morda prav tisti, ki zahtevajo večjo liberalizacijo posesti orožja in tako možno večjo kontrolo nad njim, hkrati pa ostrejšo kazni za njegovo črno posest in trgovino? Ali pa bi se bilo bolje zateči k teorijam o nenasilju in negativnem vzdušju, ki ga v vsako okolje vnaša orožje? To namreč vznemirja šibke duhove in prej ali slej kliče k uporabi. Če se zavedamo, da je množico orožja pri nas povzročila negotovost ob osamosvojitvi in da njegov nadaljnji dotok omogočajo neurejene razmere na Balkanu, potem je rešitev na dlani: pravna država bi morala čimprej in odločno narediti red. Tako bi dokazala, da je in na katero stran Kolpe sodi.

MARKO VIZIAK, veterinar iz Kočevja: "Varnostni sistem se je poslabšal, zato pri ljudeh narašča občutek ogroženosti. Nabaviti orožje ni težko, saj se danes dobi za denar skoraj vse. Zakonodajna na tem področju bi morali spremeniti: omiliti, kar zadeva posest orožja, postriti pa, kar zadeva zlorabe. Preverjati bi morali tudi psihične sposobnosti prosilcev za nošenje orožja."

ELENA ŠATEJ, dipl. inž. zoboteknik iz Krmelja: "Ljudje prepogosto sploh ne vedo, kaj se dogaja v njihovi neposredni bližini. Trgovanja z orožjem pa tudi kriminala bi bilo manj, če bi bili mi vsi, predvsem pa policija, pozornejši na dogajanje v našem okolju. Tudi ostrejši nadzor nad sumljivimi osebami, ki imajo ali pa bi lahko imeli v posesti orožje, bi marsikaj preprečil."

SILVAN TRPIN, samostojni podjetnik iz Novega mesta: "Zaradi bližine Hrvaške in Bosne danes pri nas ni težko na črno priti do orožja. Po moje bi bilo bolje, če bi liberalizirali posest orožja. Tako bi oblasti imele natančno evidenco imetnikov, hkrati pa bi lahko postrili kazni za nedovoljeno posest orožja. Zdjaj odvzemu sledi le pogovor s sodnikom za prekršek, kar je premalo."

SABINA LIPAR, študentka s Studence: "Pri nas doma nimamo nobenega orožja in mislim, da je bolje tako. Če ima človek v vsakem trenutku kaj na razpolago, se pri hitri jezi ali alkoholu nikoli ne ve, kaj lahko nastane. Po moje je že zdaj preveč orožja med Slovenci. Sama sem proti oboroževanju, moje mnenje pa je, da je bolje ljudi pošteno zaposliti. Tako ne bodo imeli časa misliti na neumnosti."

DOLORES LIPEJ, gostinska delavka iz Dečnih sel: "Vsekakor je tudi pri nas preveč orožja, sploh pri mladini. V gostinskih lokalih se osebje že kar boji, saj ima veliko gostov nože kar za pasom ali v žepu. Mislim, da je veliko kriva družba - če bi mladi imeli službe, ne bi uganjali prismođarij. Ljudje se odtujujejo drug od drugega, v njih se kopičijo nasprotja in izbruhnemo na dan tudi z orožjem."

PAVLE STARC, upokojenec iz Metlike: "Najpogosteje ilegalno trgujejo z orožjem Romi. Menim celo, da je pri Romih orožja kar precej. Večkrat je iz njihovih naselij slišati streljanje. Pri ostalih Belokranjcih je po mojem prepričanju orožja malo, tudi zato, ker se ne počutijo ogrožene. Predvsem pa je malo tistih, ki bi z ilegalno prodajo orožja prišli so dodatnega zaslužka."

JOŽE MRAVINEC, upokojenec iz Vinice: "Splošno je znano, da imajo Romi veliko orožja, kajti ko policija izvede racije, ga vedno najdejo v velikih količinah. Kaznovati Romov ne morejo, ker nimajo s čim plačati, lahko pa bi jim policija pobirala orožje, dokler bi jim ne zmanjkalo denarja za nove nakupe. Ostali krajani pa po mojem skoraj nimajo orožja, ker tudi incidentov z njimi ni."

JUSTINA STIPIČ, gospodinja iz Gradenj: "Orožja je v naši družbi vse več in zadeva že postaja nekontrolirana, predvsem pri nas, saj smo blizu meje, zato bi bila potrebna strožja evidenca in strožji varnostni ukrepi, ker je tudi zaradi orožja vse več nasilja. Orožje bi lahko imeli le tisti z dovoljenjem, vsako nedovoljeno posest orožja pa bi morali strogo in dosledno kaznovati."

SLAVKA POPOVIČ, upokojenka iz Čadra: "Bližina vojne na Balkanu je tudi pri nas povečala količino orožja in gotovo ga bo še več, zato bi bilo potrebno na tem področju narediti red. Orožje bi morali imeti le za obrambne namene, dovoljenja za posest orožja bi morali izdajati premišljeno, vse kršitve pa strogo kaznovati. Šicer pa bi bilo bolje, da bi denar namesto za orožje namenili za razvoj."

V petek je...

(Nadaljevanje s 1. strani)

tega zahtevajo, da se jasno pove, kdo je odgovoren za zagotavljanje dela v Krškem, saj jim je dovolj izgovarjanja enih in drugih. Zelo jih je prestrašila izjava direktorja tovarne Ivana Zoherja, da sam ni sposoben zagotavljati delo za tovarno. "V Sloveniji ni človeka, ki bi zagotovil delo za toliko delavcev," je tudi nam zatrnil direktor Zoher in napovedal, da bodo v prihodnosti v tovarni tehnološki presežki.

Tega se očitno zavedajo tudi delavci, zato se je slabemu materialnemu položaju in pritiskom na delovnem mestu pridružil še strah za usodo tovarne. Kar 90 odstotkov krške proizvodnje je namenjeno nemškim partnerjem in le 10 odstotkov je Labodovih lastnih izdelkov. Delavce skrbi, saj ne vedo, če bi sami sploh lahko delali več. Težava je po njihovem v slabi organizaciji dela, nestrokovnem vodenju proizvodnje, slabi kontroli izdelkov in na sploh v neposlovnem obnašanju podjetja, še posebej njegove krške enote.

Tako na primer ne morejo razumeti, kako se je lahko zgodilo, da je v Nemčijo odpotovalo za cel priklopnik ženskih kompletov, ki so jih tuji vrnili v popravilo.

Delavci trdijo, da dobijo šivilje za 100-odstotno doseženo normo od 27.000 do 32.000 neto plače, vendar računovodski podatki govorijo, da bi šivilja s petimi leti delovne dobe in z enim otrokom za 175 delovnih ur in 100-odstotno normo prejela 37.500 tolarjev neto. V resnici večina delavk ne dosega norme. Za sistem delovnih sobot imajo svojo razlago: "Norme so nam tako dvignili, da jih nikakor ne moremo dosežati, in ker smo neuspešni, moramo delati vse sobote, da nadoknadimo zamujeno, torej delamo vse sobote brezplačno!" pravijo.

• "Mi smo na pobudo delavcev že prej začeli analizirati stanje v krški tovarni, zato nas je protest presenetil. Med našimi tovarnami je tudi 20 odstotkov razlike v plačah, odvisno od uspešnosti in njihovih programov. V Krškem dosegajo zelo slabe rezultate, tako so na primer prejšnji mesec dosegli le 84 odstotkov načrtovane proizvodnje, plače pa so odvisne tudi od osebnega uspeha posameznega delavca. V svoji organizaciji bodo posamezne enote imele večje pristojnosti. Čeprav bodo še imele servis iz matičnega podjetja in jim bo to zagotavljalo delo, pa bodo imele možnost, da si delo iščejo tudi same," nam je povedal glavni direktor Laboda Andrej Kirm.

Trenutno se zdi najbolj pomembno, da delavci in novomeško vodstvo vidijo isto rešitev, tako vsaj lahko sklepamo po njihovih izjavah. Očitno so nujne kadrovske spremembe in boljša organizacija dela, ki bi lahko tovarni Libna prinesla več dela in vsaj redne, če že ne boljše plače.

B. DUŠIČ-GORNIK

"Pokojnine smo pošteno zaslužili!"

Na srečanju upokojencev Dolenjske in Bele Krajine je o njihovih težavah spregovoril predsednik ZDU Slovenije Vinko Gobec - Država ravna z njimi "kot svinja z mehom"

DOLENJSKE TOPLICE - Prvo soboto v avgustu Dolenjske Toplice vsako leto gostijo upokojence in upokojenke iz novomeške občine. Letos prvič pa so se jim pridružila belokranjska društva in upokojenci iz trebanjske občine. Slavnostni govornik, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), Vinko Gobec, je opozoril na njihov zaposljalni položaj v družbi. Predsednik Zveze društev upokojencev Mestne občine Novo mesto Mijo Kurpes je v uvodnem nagovoru pozdravil "generacijo, ki je ustvarila bogat gospodarski in kulturni zaklad v zadnjih petdesetih letih."

Zveza društev upokojencev Slovenije, ki združuje 415 društev z 228.000 člani, praznuje letos 50-letnico obstoja. Vinko Gobec je ugotovil, da se je uresničilo to, česar so se najbolj bali. Država danes ne ceni društev upokojencev, časopisi ne spremljajo njihovega delovanja tako, kot bi bilo potrebno. Srečujejo se s težavami na socialno-ekonomskem področju. "Ne dopustimo, da danes ravna država z nami kot svinja z mehom!" je poudaril Vinko Gobec. "Država nam očita, da izsiljujemo. Nič ne izsiljujemo, mi smo tisti, ki smo postavili temelje mladi slovenski državi, in od nje zahtevamo le to, da bo socialno in pravno pravična in poštena do vseh, tudi do nas. Branimo samo svoje vplačane in pridobljene pravice!" Zveza društev upokojencev se zavzema za povečanje pokojnin, saj je še vedno okrog

Vinko Gobec, predsednik ZDUS

• Seznami izžrebanih števil srečelova so na sedežih društev. Dobitke lahko dvignete v prostorih društva upokojencev Novo mesto, Čitalniška 1, od 9. do vključno 23. avgusta, vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure.

Predsednik Kučan je odprl sodobno sušilnico za les

Pridobitev za KS Drago

PODPRESKA - V tej vasi v občini Loški Potok že od nekdaj obratuje žaga; nekoč so izdelovali smuči in razno opremo, obrat pa je vse do nedavnega deloval v okviru LIK Kočevje. Celotna proizvodnja pa je v zadnjih letih zašla v velike težave, tako da so morali, če so hoteli ohraniti proizvodnjo in nekaj delovnih mest, cel obrat dati v najem in s svežim kapitalom posodobiti proizvodnjo.

Trenutno še najemnik Darko Ukmar je v obrat vložil znatna sredstva, kar se je po dobrem letu iskanja primernih proizvodov in trženja že obrestovalo. Tako je postavil najsodobnejšo električno vodeno sušilnico za les, ki bo omogočala izkoriščati domače surovine, ki jih je v teh krajih dovolj in naj bi bili, tako pravi Ukmar, konkurenčni.

27. julija je sušilnico simbolično odprl predsednik države Milan Kučan v prisotnosti potoškega župana, delavcev tega podjetja in velikega števila občanov. Ob tej priložnosti je predsednik Kučan čestital vsem, ki so prispevali k ohranitvi tovarne, ki je življenjskega pomena za demografsko zelo ogroženo KS Draga.

A. K.

jenec iz Straže in članj društev iz Semiča, Trebnjega in Žužemberka. Prireditve so omogočili še: Tovarna zdravil Krka, Tilia, Triglav, BTC Novo mesto in Eminent.

DIANA ŽAGAR

Prošnje za štipendije že zbirajo

NOVO MESTO - Letošnji razpis za republiške štipendije je bil objavljen precej kasneje kot prejšnja leta, rok za oddajo prošenj pa je ostal isti, do 5. septembra jih morajo oddati dijaki, do 30. septembra pa študentje. Tudi letos je cenzus zelo nizek, za dijake in študente, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča znaša 33.140 tolarjev bruto na družinskega člana, za tiste, ki se šolajo drugod, pa 43.082 tolarjev bruto na družinskega člana. Stari štipendisti po novem lahko presežejo cenzus le za 10 odst., medtem ko so ga lani lahko presegli za 20 odst.

Pravico do republiške štipendije lahko uveljavljajo dijaki in študentje, ki jim ni uspelo dobiti kadrovske štipendije in ki ne presegajo zgoraj navedenega cenzusa. Novost letošnjega razpisa je navedba tistih, ki jim štipendije ne pripadajo, in ti so: dijaki in študentje, ki prejmejo drugo štipendijo, oz. če prejemajo denarno ali materialno pomoč za šolanje najmanj v višini osnovne štipendije, ki znaša za dijake 10.604,80 tolarjev in za študente 12.593,20 tolarjev; potem dijaki in študentje, ki jim je v času šolanja zagotovljena brezplačna oskrba oz. če dijak ali študent pokriva do 20 odst. oskrbe. Republiške štipendije ne morejo dobiti tudi tisti dijaki in študentje, ki se zaposlijo oz. pridobijo status zasebnika ali samostojnega podjetnika ter če so kot iskanci zaposlitve prijavljeni na zavodu za zaposlovanje.

Po novem je za Zoisove štipendiste ukinjen cenzus za pridobitev štipendije, zaostreni pa so tudi pogoji za ohranitev Zoisove štipendije.

J. D.

Mariborsko pismo

Mesto ob Dravi zdaj pretresa še afera Zdenex

Se bo 3.500 meščanov obrisalo pod nosom za 18 milijonov nemških mark?

MARIBOR - Mariborčane je v teh poletnih dneh, ki v novinarstvu veljajo za čas "kislih kumaric", saj se zaradi poletne pripeke in dopustov praviloma nič ne dogaja, pošteno pretresa tako imenovana afera Zdenex. Gre za podjetje, ki se je do nedavnega ukvarjalo s finančnim inženiringom, kar pomeni, da si je od posojilodajalcev po dokaj visoki obrestni meri sposojalo denar in ga po še višji posojalo naprej. Vse je bilo lepo in prav, dokler se v časnikih ni pojavil oglas podjetja Zdenex, da do nadaljnjega posojilodajalcem ne bo več izplačevalo obresti in vrnilo denarja, kakor se je obvezalo s pogodbo, ker so tudi Zdenexu njegovi upniki začeli neredno vračati denar. Zdenex je vsem posojilodajalcem ponudil v podpis novo pogodbo, s katero se obvezuje, da jim bo posojena sredstva vrnil v mesečnih obrokih v štirih letih po

obrestni meri, ki velja v bankah za vezane vloge.

Razumljivo je, da je med 3.500 občani, ki jim je Zdenex dolžan 18 milijonov mark, zavlada panika. Zato so doma la vsi posojilodajalci zahtevali vračilo denarja takoj in v celoti, kar je težave Zdenexa še povečalo. Da bi se nekako rešili pred navalom posojilodajalcev, so v Zdenexu zmanjšali število uradnih ur, posledica pa je bila ravno obratna, kot so jo pričakovali: razburjeni posojilodajalci so začeli noč in dan oblegati prostore Zdenexa. Tisti, ki jim Zdenex dolguje denar, so se že sestali in izvolili poseben odbor, ki se bo v imenu vseh posojilodajalcev boril za njihove pravice. Po sestanku posojilodajalcev so se nekateri najbolj vneti odpravili kar na dom direktorice Zdenexa, da bi od nje osebno izterjali svoj denar. Kdo ve, kaj bi se zgodilo, če jih pred blokom direktorice ne bi prestregla policija in jih prepričala, da z grožnjami ne bodo opravili ničesar. Pritiska in grožnje posojilodajalcev pa niso prenesli več niti zaposleni v Zdenexu, ki, mimogrede povedano, niso dobili plače že tri mesece, zato so demonstrativno prenehali z delom.

Afera Zdenex zagotovo še dolgo ne bo končana. Vendar pa je njen nauk že sedaj jasen. Kdor želi hitro zaslužiti, se mora zavedati, da je lahka in hitra pot do zaslužka vedno tudi zelo tvegana.

TOMAŽ KŠELA

ODPRTA JE GOSTILNA NA HRIBU NOVO MESTO

Smetnjake razbijajo konec tedna

Letos bo Komunala v Novem mestu smeti odvažala skoraj v vseh naseljih v treh občinah - Koški tarča objestnežev - Zamenjava kant z zabojniki - O divjem plakatiranju

NOVO MESTO - Delo javnega podjetja Komunala je na očeh javnosti, kar še posebej velja za njen sektor Splošna komunala; ta sektor, v katerem je zaposlenih 38 delavcev, skrbi za odvoz in deponiranje komunalnih odpadkov, za vzdrževanje in čiščenje javnih površin, v njegovem okviru sta pogrebna in pokopališka služba pa tržnica, parkirišča in parkirna hiša, javna stranišča in ne nazadnje odvozi vozil z zloglasnim "pajkom".

"Pri našem delu, še posebej pri tistem, ki se nanaša na javne površine, zelo dobro sodelujemo z občinskim sekretariatom za komunalne zadeve," pravi vodja sektorja Splošna komunala Slavko Mesojevec. Komunalne odpadke odvažajo iz velike večine naselij v občinah Novo mesto.

Slavko Mesojevec

Sentjernej in Škocjan, letos bodo začeli te odpadke odvažati še z ajdovske planote in nekaterih odmaknjenih vasi, tako da bo odvoz urejen tako rekoč iz vseh krajev v teh treh občinah. "Še veliko pa je klasičnih smetnjakov, tako imenovanih kant, ki pa jih zamenjujemo s sodobnimi 700-litrskimi zabojniki, ki so prirejeni za avtomatsko dviganje, in taki zabojniki bodo slej ko prej obvezni po celi Sloveniji." Komunala je

lani nabavila novo sodobno vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, letos pa bodo kupili še eno, ki stane okoli 18 milijonov tolarjev in bo zamenjalo 10 let staro in iztrošeno vozilo. Komunalni delavci so pred nedavnim dobili tudi nove delovne kombinezone iz kakovostnega materiala, odločili pa so se za zeleno barvo, ki je zamenjala prejšnjo oranžno.

Pred kratkim so zamenjali polovico od okoli 120 koškov za smeti v mestu in ob mestnih vpadnicah, drugo polovico pa popravili in prepleskali. Ti koški so namreč pogosta tarča razbijaško nastrojenih objestnežev. Največ se nad njimi znaajo ob petkih in sobotah ponoči.

Komunala je tudi eden od odločujočih izvajalcev nedavno sprejetega in že veljavnega občinskega odloka o plakatiranju, ki naj bi na tem področju končno naredil red in odpravil plakatno onesnaževanje. Na Komunalo se nanaša tisti del odloka, ki govori o tako imenovanih javnih obvestilnih mestih; gre za valje in panoje, ki jih je sedaj v mestu 10 in na katerih je po odloku edino dovoljeno razobešati plakate, to pa lahko opravlja le Komunala. Naročnik mora za plakatiranje plačati občinsko takso ter razobešanje in odstranitev plakatov, kar je naloga Komunale. Nihče torej ne sme več samovoljno lepiti plakatov po vseh mogočih in nemogočih mestih in za kršenje odloka so zagrožene visoke kazni.

Vsak plakat, ki ga nalepijo komunalni delavci, mora imeti žig in po končani prireditvi morajo komunalni delavci plakate tudi pospraviti. "Kršiteljem bomo stopili na prste in na črno razobešene plakate odstranjevali, a na njihov račun," obljublja Mesojevec. Plakatiranje za kulturne in nekatere športne prireditve je oproščeno plačila občinske takse.

Komunala bo uredila še dodatnih 10 do 15 obvestilnih mest za potrebe javnega obveščanja, pred volitvami pa bodo strankam za plakatiranje v predvolilni kampanji ponudili v najem posebne premične panoje.

A. BARTELJ

KONEC ČRNEGA PLAKATIRANJA? - Po nedavno sprejetem občinskem odloku je dovoljeno plakatirati le na za to določenih mestih, za razobešanje in snemanje plakatov pa je poverjena Komunala. Ta odlok naj bi naredil konec plakatnemu onesnaževanju. (Foto: A. B.)

NADŠKOF BO OBISKAL ŠENTJERNEJ

ŠENTJERNEJ - V nedeljo, 18. avgusta, bo Šentjernej obiskal nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki bo letos oktobra obhajal svojo zlato mašo. Ob 7.45 bo slovesen sprejem pred župnijsko cerkvijo, kjer ga bodo pozdravili domača godba, cerkveni pevci in župan občine. Ob 8. uri bo maševal in pridigal v župnijski cerkvi. Po maši bo na pokopališču blagoslovil novo mrtliško vežico, ob 14. uri pa bo blagoslovil konjske dirke.

V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH JE VEDNO DOVOLJ KOPALCEV - Kljub slabemu vremenu v maju in prvi polovici julija pričakujejo, da bodo kopalno sezono zaključili vsaj tako dobro kot lani.

V Šmarjeških je sezona celo leto

Obeta se jim še ena uvrstitev med najboljše turistične kraje Slovenije - Za goste tudi kulturni in rekreacijski program - Pripravljajo projekt kakovosti ISO 9001

NOVO MESTO - Krkino zdravilišče Šmarješke Toplice je že nekajkrat do sedaj prejelo Delov zeleni list za uvrstitev med najboljše slovenske turistične kraje, za katere so glasovali bralci Dela. Po dosedanjih rezultatih pa tudi v letošnji akciji sidi v sam vrh. Na prvem mestu za "naj" turistično osebnost, za katero Delovi bralci letos glasujejo prvič, pa je trenutno njihov vodja - hotela Darinka Bobnar. Zdravilišče Šmarješke Toplice je v prvih sedmih mesecih ustvarilo okrog 50.000 nočitev, kar pomeni, da je bilo v tem času zdravilišče zasedeno kar 81-odst. S tako visokim odstotkom zasedenosti se ponašata v Sloveniji le še zdravilišči Dolenjske Toplice in Strunjan.

Zdravilišče Šmarješke Toplice se v bodoče ne namerava širiti, sila bodo usmerili v dvig kvalitete storitev in v strokovno usposabljanje zaposlenih. Trenutno delajo na projektu kakovosti ISO 9001, ki naj bi ga pridobili v začetku prihodnjega leta.

J. DORNIŽ

Zdravilišče Šmarješke Toplice ima 290 ležišč in 122 zaposlenih v zdravstvu, gostinstvu in v hotelu. Šmarješke Toplice so znane po preventivnih in kurativnih programih za bolezni srca in ožilja in po rehabilitacijski gibalnega aparata s poudarkom na športnih poškodbah, predvsem nog. Pri njih letujejo v glavnem domači gostje, 85 odst., ostalo so tuji, največ Avstrijci. Okrog 70 odst. gostov je samoplačnikov, ostalo so gostje, ki prihajajo na preventivne pro-

grame preko podjetij in pacientov, ki pridejo v zdravilišče preko zdravstvene zavarovalnice. Poleg zdravstvene oskrbe v zdravilišču poskrbijo tudi za bogat kulturni in športno-rekreacijski program, saj so na voljo bazeni, teniška in druga igrišča v športnem centru in lepo urejen piknik prostor. "Za hotelske goste pripravljamo sprehode, razna predavanja, slikarske razstave in ostale kulturne prire-

Darinka Bobnar

ditve," razlaga vodja hotela Darinka Bobnar. Pred kratkim so imeli na piknik prostoru, kjer za hotelske goste večkrat pripravijo tudi večerje, karaoke. "Vsaj enkrat na teden goste odpeljemo na izlet v Kostanjevico, Pleterje, na Bogenšperk, v Stično ali na Mirno goro," pove Bobnarjeva. Za vse to skrbi kulturni animator, v zdravilišču pa imajo tudi športnega animatorja.

TABOR SLS GORIŠNICA 96

ŠENTJERNEJ - Slovenska ljudska stranka, podružnica Šentjernej, vabi vse svoje člane, simpatizerje in somišljenike na 8. tabor Slovenske ljudske stranke v Moškanjce pri Ptuj v nedeljo, 18. avgusta. Organiziran bo brezplačen avtobusni prevoz, prijave pa sprejema Alojz Drobež do torika, 13. avgusta, na tel. 81 453.

OBVESTILO KMETOVALCEVM

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za kmetijstvo in turizem, objavlja razpis za dodelitev proračunskih sredstev za uvajanje dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu. Sredstva se bodo dodeljevala za lastno predelavo in skladiščenje kmetijskih pridelkov in prodaje, predelavo lesnih sortimentov ter uvajanje in pospeševanje kmečkega turizma. Vsi podrobnejši pogoji glede razpisa so objavljeni v Pravilniku o dodeljevanju proračunskih sredstev za pospeševanje dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu, ki je objavljen na oglasni deski Mestne občine Novo mesto. Rok za prijavo je najkasneje do 9. septembra 1996.

Inž. IGOR HROVATIČ

TURISTIČNI PRAZNIK V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Dolenjska turistična zveza priredi v soboto, 10. avgusta, z začetkom ob 8.30 pri osnovni šoli Grm, turistični praznik ob svoji 40-letnici in svetovnem mladinskem prvenstvu v kolesarstvu. Povorka članov turističnih društev iz Semiča, Straže in Žužemberka, kostanjeviških mažoret, častnih gostov, godbe na pihala in konjeniškega kluba iz Šentjerneja bo odšla skozi središče Novega mesta na Loko, kjer bodo udeleženci tudi nastopili. Najprizadenejši turistični delavci bodo dobili priznanja in nagrade.

KARAOKE V NOVEM MESTU - Zadnjo soboto zvečer je na Glavnem trgu v Novem mestu potekala priljubljena zabavna televizijska oddaja karaoke, ki je na prostrani novomeški trg privabila nekaj tisoč navdušenih gledalcev in poslušalcev. To je bila že 127. oddaja karaoke, nastopilo pa je 17 pevcev oziroma pevskih duetov in triov. Tudi slabo vreme in dež nista mogla uničiti soboinih karaoke na Glavnem trgu. (Foto: A.B.)

Se turizmu obetajo boljši časi?

Delovno turistično društvo Žužemberk - Dvor

Čeprav začetki turističnega društva Žužemberk - Dvor segajo v leto 1992, ko je delo društva zastavil Vlado Kostevc, ki je kot učitelj fizike prišel službovat v Žužemberk, je delo društva v teh nekaj letih bogato in pestro. Letošnja anketa in raziskovalna naloga učencev žužemberške osnovne šole pod njegovim vodstvom je pokazala, da so Suhokranjci dokaj gostoljubni, vendar pa se sami s turistično dejavnostjo ne bi ukvarjali.

Vlado Kostevc

"Gotovo je, da je društvo pre malo poznano v kraju, kjer deluje, želimo pa širšo javnost opozoriti na naravne lepote in kulturnozgodovinske znamenitosti turizma v Suhi krajini," pravi predsednik društva Kostevc. Prvi korak k temu je že narejen, leta 1993 je izšel katalog Žužemberk - Dvor, ki prinaša zanimivosti in številne podatke o teh krajih v treh jezikih. Katalog je že pošel, pripravljaja pa se izpopolnjen ponatis. Izdali so tudi zloženko v spomin na nekdanjo rimsko cesto, ki je šla čez te kraje. Novost so tudi pokrajinske narodne noše, v katerih so se dekleta in fantje že predstavili na raznih

prireditvah. Pri tem zelo pomaga in aktivno sodeluje Janez Gliha, lokalni vodič, ki v značilnem suhokranjskem narečju organiziranim skupinam razkazuje Žužemberk. Dekleta pa se bodo s pesmijo in v nošah predstavila tudi na otvoritvi mladinskega svetovnega prvenstva v Novem mestu.

Letošnje leto so člani društva skupaj s klubom suhokranjskih študentov, osnovnošolskim turističnim krožkom in z delavci z javnih del čistili Krko in grajsko dvorišče. Veliko prostega časa je Vladu vzel projekt izdaje novih štirih razglednic z motivi Žužemberka, Dvora, Ajdovca, Šmihela in pokrajine. Sedaj, ko so razglednice v prodaji in je zelo ugoden odziv nanje, pa že razmišljajo, kako bi se povezali tudi z ostalimi deli Suhe krajine, s Hinjami in Ambrusom, da bi turisti dobili informacije tudi o njih.

S. MIRTič

Ena gospa je rekla, da bo vsak prebivalec krajevne skupnosti Prečna imel en prost pogled na velodrom. To bo namesto pločnika, javne razsvetljave in čistilne naprave, kar vse je občina objavljalna za soglasje krajevne skupnosti pred gradnjo tega objekta...

POLEG VESELICE ŠE SIRENA

MAHAROVEC - Gasilsko društvo Maharovec priredi v soboto, 10. avgusta, ob 19. uri veliko vrtno veselico. Ob tej priložnosti bo ob 20. uri svečan prevzem sirene na gasilskem domu.

Suhokranjski drobiž

IZLET PO DOLINI REKE KRKE - Zadržna turistična agencija Vas je skupaj s časopisom Nedelo organiziralo nedeljski izlet po dolini reke Krke. Lep sprejem so udeleženci dočakali tudi v našem koncu. V Žužemberku in na Dvoru je gotovo veliko zanimivih točk, ki si jih velja ogledati. Žal je slabo vreme odvračalo mnoge udeležence izleta po naši še vedno turistično ne dovolj poznani dolini reke Krke.

PIKNIK NA VALOVH KRKE II. - Slabo vreme je prejšnjo soboto zagodilo tudi gasilcem PGD Dvor. Tako bo tradicionalni že petindvajseti Piknik na valovih Krke prestavljen na jutrišnji dan, to je na petek, 9. avgusta, ob 20. uri. Dogajanje bo poestril ansambel Franca Miheliča, organizatorji pa se dogovarjajo tudi za nastop obetajoče mlade pevke Nataše Mihelič. Nataša je na festivalu MMS v Portorožu skupaj z Otom Pestnerjem dobila odlično 3. nagrado občinstva.

PREKRITA STREHA - Solska stavba na Dvoru je te dni dobila novo podobo. Prekrita z novimi strešniki Bramac bo tako nudila varno zavetje šolarjem v naslednje tisočletje.

Skrivnostna želva lazi še po vsej Beli krajini

Z akcijo "Iščemo želvo močvirsko sklednico" so naravovarstveniki prišli do presenetljivih podatkov

ČRNOMELJ - Čeprav za želvo močvirsko sklednico velja, da je precej plašna in je kljub večkratnemu opazovanju Mlake v krajinskem parku Lahinja, kjer naj bi imela eno od domovinj, ni bilo dano videti niti avtorjem knjžice o tem parku, pa nekaj domačinov trdi, da so jo že večkrat opazili. Pred časom je prišla celo na dvorišče domačije na obrobju Velikega Nerajca, vasi na pragu krajinskega parka.

Močvirska sklednica, ki je uvrščena na slovenski rdeči seznam plazilcev kot prizadeta vrsta, je naša edina avtohtona sladkovodna želva. O njeni razširjenosti je malo znane-ga. Ve se, da živi na Ljubljanskem barju, nekatera slučajna opažanja pa so potrjevala tudi njeno prisotnost v Beli krajini. Da bi ugotovili razširjenost želve v jugovzhodni Sloveniji, so na Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto pričeli z akcijo "Iščemo želvo močvirsko sklednico". V sodelovanju z dr. Narcisom Mršičem je nastala informativna zloženska o želvi. S pomočjo zloženske, medijev, učiteljev in učencev belokranjskih šol so začeli zbirati podatke o želvi in njenih bivališčih. Odziv je bil presenetljivo dober.

Pred akcijo je bilo znano, da

želve živijo v Gornjem kalu pri Hrastu in v Mlaki pri Mali Lahinji. Ko pa je stekla akcija, so na zavodu ugotovili, da so ljudje našli ali opazili želvo ob vseh vodotokih, a tudi daleč od njih. Rezultati akcije so bili za zavod presenetljivi, saj pred njo niso verjeli, da je plaha in skrivnostna želva še vedno razširjena tako rekoč po vsej Beli krajini.

Zanimivo je, da so med akcijo dobili pomembne podatke o

• V Beli krajini se lahko pohvalijo še z eno izjemno redko živalsko podvrsto: s črnim močvirskimi. Zasedli so ga v izviri Dobljice in Jelševnišči-ce. Zlasti slednji izvir je pomemben za znanstveno raziskovanje, saj je črne močvirne moč opazovati v naravi. Žal pa je izvir močno ogrožen zaradi deponije livarskih peskov v zaledju.

močvirski sklednici v dolini Krke, za katero je bilo celo že uveljavljeno prepričanje, da je želva zaradi onesnaženosti reke izumrla. Obvestila o želvi so prišla tudi iz Sentlenarta pri Brežicah, kjer so jo opazili v opuščeni glinokopi, in iz Brestanice, kjer so jo videli v brestaniškem ribniku.

M. B.-J.

Še nobena hiša nima vodovoda

Krajevna skupnost Jugorje je edina v metliški občini, kjer nimajo položenega še niti metra vodovoda - Podtalnica le kot sanitarna voda - Kaj bo s cerkvijo in obzidjem?

JUGORJE - Krajevna skupnost Jugorje je z okrog 160 prebivalci na Jugorju, Selih, Mačkovecu, Škemljevcu in Božič Vrhru ena najmanjših v metliški občini. Zato pa ima že vrsto let gotovo enega največjih problemov. Krajevna skupnost Jugorje je namreč edina v občini, kjer niti v eno gospodinjstvo ne priteče voda iz vodovoda.

"Gradnja vodovoda imamo v planih krajevne skupnosti in tudi občine že vsaj 20 let, a smo še vedno brez njega. Najbližje smo bili gradnji leta 1991, pred osamosvojitvijo Slovenije. V načrtu je bilo, da bi jarke za vodovod kopali vojaki. A prišla je vojna in vse je padlo v vodo," pove predsednik KS Jugorje Ivan Klemenčič. Letos naj bi - tako vsaj je bilo rečeno - pritekla voda po vodovodnih

ceveh s Hrasta v Dole. Iz Dol do najbližje vasi v jugovski krajevni skupnosti je potem le še dober kilometer. Res, da je problem teren kamnit, še večji pa je, ker v metliški občini na splošno primanjkuje pitne vode. "Druga možnost je, da bi dobili vodo iz semiškega konca, iz Malin, a kaj, ko tudi tam še ni vodovoda," pravi Klemenčič. Prav zaradi vseh teh problemov si ljudje veliko obeta-

Ivan Klemenčič

jo od regionalnega projekta gradnje belokranjskega vodovoda. Čeprav imajo sedaj sicer velike vodnjake, pa morajo ob suhi dovažati vodo še s cisternami. Večina si jih pomaga kar z vodo iz rezervoarja na Luži pri Selih, vendar ta podtalnica, po analizah sodč, ni primerna za uživanje, temveč zgolj za sanitarno vodo.

Klemenčič potoži, da sta poleg vodovoda največja problema v krajevni skupnosti cerkev sv. Vida na Jugorju, ki je potrebna popravila, predvsem pa bi jo morali prekriti, ter obzidje okrog pokopališča, ki je že močno načeto.

M. BEZEK-JAKŠE

ROGISTI PRI VINIŠKIH LOVCIH - Pri domu viniških lovcov na Željku se je ob jubileju LD Vinica zbralo veliko članov zelene bratovščine in njihovih prijateljev. V bogatem kulturnem programu ob slovesnosti pa so nastopili Zasavski rogisti (na fotografiji), lovski pevski zbor zveze lovskih družin Bele krajine in tamburaši viniške folklorne skupine. (Foto: M. B.-J.)

Lovski jubilej z grenkim priokusom

Vlom pred prireditvijo - Obisk predsednika Avberška

VINICA - V Beli krajini je 10 lovskih družin združenih v zvezo lovskih družin Bele krajine, kar šest od njih pa jih letos praznuje 50-letnico. Med njimi lovska družina Vinica, ki je preteklo nedeljo pripravila slovesnost ob

• Predsednik lovske zveze Slovenije mag. Franc Avberšek, ki je poleg priznanja lovca podelil LD Vinica tudi odlikovanje tretji red zaslug za lovstvo, pa je dejal, da bi v zadnjem času nekateri radi dosegli, da lovska organizacija ne bi več delovala tako kot sedaj. Temu lovci nasprotujejo, saj je njihova organizacija naravovarstvena in takšna želi tudi ostati. "Prav tako ne vidimo nobene potrebe, da bi razbijali lovsko organizacijo in spreminjali meje 415 lovskih družin. Zalostno je, da nam tujina priznava dosežke v zadnjih petih desetletjih, marsikdo v Sloveniji pa ne," je dejal Avberšek. Predsednik ZLD Bele krajine Anton Vrščaj pa je dodal, da gre danes lovcom predvsem za varstvo okolja.

jubileju pri svojem lovskem domu na Željku nad Vinico. Žal z nekoliko grenkim priokusom, saj so jim v noči pred prireditvijo vplomili v dom in z razstave ukradli kapitalni medvedji kozuh.

LD Vinica je leta 1946 ustanovila 16 članov: od njih je živ le še Miko Prokšelj iz Učakovcev, ki se še vedno udeležuje vseh lovov in delovnih akcij. Danes je v družini, ki upravlja s 6.400 ha lovskih površin, 60 članov. Za enega večjih uspehov si štejejo gradnjo lovskega doma, zgrajenega s prostovoljnim delom, saj je lovska družina plačala le gradbeni material in notranjo opremo.

Kot je na slovesnosti dejal predsednik LD Vinica Evgen Zagar, se število srnjadi, ki je bila sicer glavni dohodek družine, vse bolj zmanjšuje, a ne zaradi odstrela, ampak zato, ker so skoraj vse košenice in njive, ki so včasih dajale tej divjadi prvovrstno in obilno hrano, pogozdene. Sicer pa jeleni in divji prašiči povzročajo v gozdu in na njihav precejšnjo škodo, ki jo morajo lovci po zakonu drago plačati. Žagar je pohvalil dobro sodelovanje s sosodnimi lovskimi družinami, posebno pa s pobratenim lovskim društvom Družac iz Bosiljevega onkraj Kolpe, a katerim skupaj skrbijo za razplod divjih rac.

M. B.-J.

Črnomaljski drobir

ZAMUDA - Slovesnost ob 50. obletnici lovske družine Vinica na Željku se je pričela s skoraj polurno zamudo. Ljudje so spraševali organizatorje, če so se jim morda pokvarile ure, nekateri pa so celo razmišljali, da bi lovcom poklonili kakšno natančno švicarsko uro. Pa so jih lovci prehiteli in še edinem ustanovnemu članu lovske družine Miku Prokšlju poklonili stensko uro, čeprav mlinar in žagar Prokšelj ni bil kriv za zamudo.

PRIZNANJA - Številni lovci so, kot se spodobi, na prej omejeni slovesnosti prejeli tudi priznanja. Toda nekateri med njimi so bili tako zapostveni z različnimi opravili, povezanimi s prireditvijo, da so po večkratnem pozivu komaj lahko prišli po priznanje. Tudi to je dokaz, da so priznanja dobili pravi ljudje.

VREME - Metličani so se do minule sobote hvalili, da jim je kljub letošnjemu muhastemu poletju uspelo pripraviti 11 poletnih kulturnih prireditev, ne da bi padla ena sama kapljica dežja. Zato pa je v soboto lilo, kot bi živali na grajsko dvorišče škaf. Ni dvakrat reči, da ne bodo Metličani za ta vremensko ponesrečeni večer iskali krivdo pri Črnomaljcih. Vreme se je namreč pokvarilo prav v teden, ko so Črnomaljci obvestili javnost, da bodo tudi oni pripravili poletne kulturne prireditve.

Semiške tropine

MEJA - Semiška občina ne meji na Hrvaško, tako kot njeni dve belokranjski sosedji. Ali je to dobro ali slabo, vedo najbolje Semiščani sami. Res pa je, da se semiškemu županu vsaj eno potrebno ubadati s takšnimi problemi, kot jih ima na primer metliški. Na metliškem mednarodnem mejnem prehodu so namreč decembra lani ukiniteli fitosanitarne inspekcije, tako da mora tovorna mejni prehod na Obrežje, kar podaljša pot vsaj za 150 km. Metliškega župana Matkoviča se seveda zanimalo, zakaj je prišlo do ukinitve inspekcije. Očitno je bil pri iskanju odgovora vztrajen, dobival pa je različne odgovore. Eden je bil tudi, da je fitosanitarne inspekcije v Metliki ukinjena zato, ker je tudi na hrvaški strani ni. Ko je Matkovič vrtil naprej, je ugotovil, da to državi, vendar so jo Hrvati ukiniteli mesec pozneje kot Slovenci in to zato, ker je ni bilo na slovenski strani. Semiškemu županu je s takšnim detektivskim delom prizaneseno, zato je na lah-ko več časa namenil raziskovanju, kdaj bo kakšna občinska cesta postala republiška.

ROTOVŽ - Semiščanov ne moti, ker središče njihove občine nima mestnih pravic. Kljub temu si prizadevajo, da bi Semič imel vse, kar imajo veliki. Tako so hiso, v kateri je muzejska zbirka, že poimenovali kar rotož.

IZLET VINOGRADNIKOV

METLIKA, SEMIČ - Društvo vinogradnikov Bele krajine organizira izlet na kmetijski živilski sejem v Gornjo Radgono, ki bo na vinogradniški dan, v torek, 27. avgusta. Prijave članov društva zbirajo do 15. avgusta v trgovini kmetijske zadruge-železnine v Semiču ter Martin Kramarič v zdravstvenem domu Metlika.

OBVEŠTILO KMETOVALCEM

Na delu področja občine Črnomenlj (predvsem področje Ručetne gore) je 3. avgusta neurje z močnimi padavinami, vetrom in točo povzročilo škodo na kmetijskih površinah. Kmetijske pridelovalce s stalnim prebivališčem v občini Črnomenlj obveščamo, da lahko prijavijo ob neurju nastalo škodo, in sicer do 31. avgusta 1996 na Občini Črnomenlj, Trg svobode 3, v sobi št. 3, vsak dan od 8. do 10. ure in od 14. do 15. ure. Ob prijavi je potrebno izpolniti obrazec, ki ga dobite na istem naslovu, in potrdilo o statusu kmeta, ki ga dobite na upravni enoti Črnomenlj, Trg svobode 3, v sobi št. 26.

Je v Lebico vodilo sto stopnic?

Koliko je resnice v ljudskem glasu, bo jasno šele, ko bodo izvirno kraško jamo Lebico dokončno očistili - Analize o kakovosti vode - Del semiške kraške učne poti

SEMIČ - Pred sto leti je bila izvirna kraška jama Lebica na obrobju Semiča eden pomembnejših virov pitne vode. Predvsem v zadnjih nekaj desetletjih pa se je mnogim zdelo tako zelo primerna za odlaganje odpadkov, da so jo z njimi napolnili prav do vrha. A ekološka zavest nekaterim krajanom ni dala miru in začeli so jamo čistiti. Letos spomladi so opravili pet prostovoljnih čistilnih akcij, z njimi pa bodo nadaljevali zopet jeseni.

Stari ljudje povedo, da je v jamo vodilo sto stopnic, mlajši pa pravijo, da se bodo prepričali, ali podatek zares drži, ko bodo jamo očistili do dna. Takšno čiščenje pa bo precej tvegano, zato bodo gotovo morali poklicati na pomoč strokovnjake. Doslej jim je uspelo očistiti jamo šele pet metrov v globino.

Na delu, ki so ga očistili, so popravili tudi oporni zid, vhod v jamo pa bodo zaprli s kovanimi

železnimi vrati, tako kot je bil nekaj že zavarovan, o čemer še vedno pričajo vratni tečaji. Ker je bil glavni namen čistilnih akcij, da obnovijo pomemben vir pitne vode, bodo oddali v analizo vodo in sedimente, da bodo ugotovili, ali so onesnaženi s PCB ali ne. Če bodo analize pokazale, da je voda primerna za uporabo, naj bi - takšna je ideja krajanov - namestili črpalke za pitno vodo. Obstajajo tudi domneve, da je mimo

Lebice vodila rimska cesta, s pomočjo sond pa naj bi te domneve potrdili ali zavrgli.

Domačini se zavzemajo, naj bi mimo Lebice vodila predvsem pešpot. Ne nazadnje tudi zato, ker je Lebica že vrisana v semiško kraško učno pot, v katero so med drugim zajeta tudi izvira Krupe in Cuze in kraška jama Malikovec. Po besedah Jožeta Simoniča, enega od pobudnikov sanacije Lebice, bodo spomladi ob poti, ki vodi do jame, zasadili bele breze in stare avtohtone sorte sadnega drevesja, kot so slive, češnje, hruške, tepke, nešplje, oskorši. Pred vhom v jamo pa bodo postavili požarnjevalne table, medtem ko so klopi za počitka željne že namestili.

M. BEZEK-JAKŠE

Kdaj bo semiški občinski praznik?

Podpora dobil 28. oktober

SEMIČ - Semiški župan Janko Bukovec je že pred časom v občinskem glasilu Semičan objavil pobudo o zbiranju predlogov za datum, ko naj bi nova občina praznovala svoj občinski praznik. Na pobudo je prišlo pet pisnih predlogov. V štirih predlagatelji pravijo, naj bo občinski praznik 28. oktobra, v spomin na dan, ko je na Gornjih Lazah padla prva belokranjska četa. Pred ustanovitvijo občine so imeli Semičani na ta dan praznik krajevne skupnosti. 28. oktober je predlagalo Društvo upokojencev Semič, Združenje borcev in udeležencev NOB občine Semič, Združenje borcev in udeležencev NOB občine Semič - sekcija vojni invalidov, prišla pa je tudi pobuda občanov, ki jo je podpisalo 8 ljudi.

Kulturno društvo Orel iz Semiča pa je predlagalo, naj bo občinski praznik 27. junija, ko je bil pred 98 leti odprt prvi vodovod v Beli krajini. Z občine so zaposlili tudi Belokranjski muzej v Metliki, da poskuša poiskati datum ustanovitve prve občine Semič, vendar pa je vprašanje, če bo ta podatek sploh mož najti. Odbor za družbene dejavnosti pri občini Semič je zato sprejel pobudo, naj ostane praznik občine dose-danji praznik krajevne skupnosti, torej 28. oktober. Zadnjo besedo pa bo seveda imel občinski svet.

M. B.-J.

Manj smeti in več cvetja

Tudi v zahodnji Dolenjski končno izvedli prvo ocenjevanje v tekmovanju slovenskih krajev

ZAHODNA DOLENJSKA

Komisija turističnih organizacij zahodne Dolenjske je v okviru vseslovske akcije "Moja dežela - lepa, urejena in čista" obiskala 23. julija kraje in objekte v šestih občinah in z ozirom na posamezne kategorije ocenila, da je med kraji s prehodnim turizmom najlepše ufejeno Kočevje, med izletniškimi kraji Ribnica; med hribovskimi kraji Trava v občini Loški Potok; med drugimi kraji Predstruge v občini Dobropolje; med šolami Osnovna šola Primoža Trubarja v Velikih Laščah, med vrtači pa vrtec Sončni žarek v Velikih Laščah.

V regijski ocenjevalni komisiji, ki je in bo še ocenjevala naše kraje, so referentka za turizem občine Kočevje Saša Gorše, direktorica drevnice Kočevje Ljuba Turk-Šega in predsednik Obkolpske turistične zveze dr. Stanko Nikolič. Prvi krog ocenjevanja je potekal maja, junija in julija.

Dr. Nikolič je ocenil, da je splošna ugotovitev ob ocenjevanju, da v vseh občinah resno rešujejo težave zaradi odpadkov. Komisija je povsod opazila veliko cvetja, češar še pred nekaj leti ni bilo. Zgledno so pokošeni travniki (in opuščene njive) na območju od Loškega Potoka do Trave, tudi v osilniški občini in na območju Poljanske doline, medtem ko tega ne bi

Ljuba Turk-Šega, članica komisije, kmetijska inženirka sadjarsko-vrtnarske usmeritve: "Po mojih opažanjih se zadeve v zvezi z urejanjem okolja izboljšujejo v občinah Ribnica, Kočevje, Velike Lašče in Dobropolje. V osilniški občini je lepo urejeno okoli gostišča Kovač, slabše pa središče Osilnice in kajakaški center z okolico. Službe kar dobro delajo, na primer odvoz odpadkov, slabše pa skrbe za urejen videz krajev in skupnih naprav občani, čeprav kar lepo skrbe za svoje hiše. V Dobropolju urejajo vaški središči na Vidmu in v Ponikvah. Nobeno občinsko središče ni vzorno urejeno, še najlažje pa bi vzorno uredili Ribnico. Tudi Velike Lašče bi lahko lepše uredili.

ogli trditi za nekatera območja na Kostelskem. J.PRIMC

Brisanje medrodovnih razlik

V Kočevju delujeta dve skupini starih za samopomoč

KOČEVJE - Delavci centra za socialno delo v Kočevju se v teh dneh zavzeto pripravljajo na ustanovitev skupine starih za samopomoč. V Kočevju že delujeta dve taki skupini v Domu starejših občanov, tretja, ki bo ustanovljena prihodnji mesec, pa bo združevala stare, ki živijo v domačem okolju.

V Domu starejših občanov v Kočevju delujeta dve skupini starih za samopomoč: Vrtnica 1 in Vrtnica 2. Prvotno je bila to le ena skupina, ki sta jo maja lani ustanovili socialni delavki Ana Pevec-Hočevar in Miranda Dekleva. "Biti star pogosto pomeni biti osamljen ne glede na to, ali star človek živi v domu ali v domačem okolju. Do skupine za samopomoč pa stari ljudje čutijo neko obveznost, ki jim daje občutek, da so še potrebni, in prav to je tudi najpomembnejše," pojasnjuje vzroke za ustanovitev skupine, ki se je zaradi velikega odziva oskrbovancev doma razdelila v dve, Miranda Dekleva.

Pod vodstvom obeh socialnih delavk, katerima pa je njuna še lani prostovoljna dejavnost letos postala redna, se srečujejo enkrat tedensko. Uro in pol (zadnje pol ure obe skupini skupaj) se pogovarjajo o predhodno izbrani temi. "Nikogar ne silimo, da govori, in vsak lahko pove, kar želi," pravi Dekleva.

"Vizija našega dela je, da povežemo vse tri generacije med seboj, da bi se medgeneracijske razlike izbrisale oziroma da bi postale manj vidne," pojasnjuje Dekleva vsa smiselnost nadaljnjega dela,

ČIGAV BO TURJAŠKI GRAD?

VELIKE LAŠČE - Turjaški grad je bil doslej v upravljanju ljubljanskih mlekar in Gozdnega gospodarstva, zdaj pa je predlagano Ministrstvu za kulturo, da postane državna last. Grad sodi med kulturnozgodovinske spomenike, za katere je pri lastniku predvideno posebno varovanje, ker naj bodo taki objekti namenjeni za kulturne, in ne za druge namene.

obstoja in širitve takšnih skupin in dodaja, da je njihov namen, da srednja generacija spoznava, kaj pomeni biti star. S tem namenom bodo v delo obstoječih skupin in skupine, ki jo bodo organizirali septembra za starejše ljudi, ki živijo v domačem okolju, vključili tudi posebne skupine mladih, ki jih ravno sedaj pripravljajo. M. L.-S.

TABOR NA MALI SLEVICI - Na fotografiji je del udeležencev letošnjega delovnega tabora na Mali Slevici. Na desni strani sedi Karmen Križančič, ki je tehnični vodja tabora, sicer pa je sem odrejena v okviru javnih del. Pravi, da si želi na likovno akademijo, in prav zdaj čaka odgovor, če je sprejeta. (Foto: J. Primc)

Mladi urejajo Malo Slevico

Pomoč pri obnovi vasi - Prišli iz vse Slovenije

VELIKE LAŠČE - "Prvi dan smo postavljali šotore, danes, drugi dan, smo očistili dva vodnjaka, v soboto bo očiščevalna akcija, v tabor bodo prišli za vikend otroci iz Ljubljane in domači, delo bomo vseh 14 dni nadaljevali po začetnem programu, katerega glavni cilje je izboljšanje razmer za življenje in delo na podeželju," je povedala Karmen Križančič, tehnični vodja tabora na Mali Slevici.

V taboru bo delovalo 12 mladih iz vse Slovenije, ki bodo v 14 dneh postorili kar precej dela, pomagali domačinom pri kmečkih opravilih in nudili socialno pomoč.

Kaj bo zdaj v nekdanji Smreki?

Prostore podjetja v stečaju v Loškem Potoku kupilo podjetje KMS Inženiring iz Ljubljane - Do konca oktobra najemnik še Inles S. D. R. - Dogovor o sodelovanju?

LOŠKI POTOK - Pred kratkim je lastnik premoženja Inlesa Smreke iz Loškega Potoka, ki je od decembra lani v stečaju, postala ljubljanska družba KMS Inženiring. S ponudbo višjo od izključne cene, je presenetila drugega kupca, podjetje Inles S. D. R. iz Sodražice, ki je po stečaju vzelo v najem del Inlesove proizvodnje, pripravljeno pa je bilo prostore tudi kupiti, kar mu ni uspelo. Kaj bo zdaj s proizvodnjo v Loškem Potoku?

Ob stečaju podjetja Inles Smreka Loški Potok je delo izgubilo okrog 150 delavcev, vendar jih je okrog 50 nato nadaljevalo s pogodbenim delom za Inles S. D. R. To podjetje je namreč ponovno usposobilo sušilnico, pripeljalo nekaj novih strojev za proizvodnjo lepljenih plošč in v Loški Potok prerazporedilo nekaj delavcev iz Sodražice. Po načrtih tega podjetja naj bi v Loški Potoku kmalu preselili vso proizvodnjo lepljenih plošč, da bi tako razbremenili že preobremenjeno proizvodnjo v Sodražici. Tam bi potem lahko ostala in se razvijala samo proizvodnja vrat za pohištvo. V podjetju so še nedavno obetali, da bi s primernim programom v Loškem Potoku lahko zaposlili še okrog 70 delavcev.

Kot je povedal direktor družbe Inles S. D. R. Branko Košmrlj, so navezali stike z novim kupcem, in ker je ta dolžan vzpostaviti proizvodnjo v Loškem Potoku, upajo, da se bodo z njim lahko dogovorili o sodelovanju. Pogovore je

mogoče pričakovati konec avgusta, enkrat jeseni pa verjetno tudi natančnejšo informacijo o tem,

VESELE POČITNICE V RIBNICI

RIBNICA - V Ribnici nadaljujejo z veselimi počitnicami za otroke od 7. do 12. leta starosti. Za vse tiste, ki bodo deset dni preživi v domačem okolju, pa so center za Socialno delo in Javni zavod Miklova hiša ob pomoči občine pripravili pester program prireditvev. Tako si bodo šolarji ogledali nekaj zanimivih filmskih predstav, udeležili se bodo kolesarskega izleta, igrali različne igre, obiskali zanimive kraje v ribniški občini, en dan pa bodo preživi tudi v radiu Univox. Sicer pa sta o programu počitnic vse Ribničane podrobno obvestila Polona in Rebeka, ki sta preživi prvi del počitnic z šolarji.

SKUPINE STARIH ZA SAMOPOMOČ - Vsakoletno srečanje vodij skupin starih za samopomoč dolenjsko-posavske sekcije, v katero sta vključeni tudi obe delavki kočevskega centra za socialno delo, je poučno pa tudi zabavno tako za vodje skupine kot njihove člane. Zadnje takšno srečanje je bilo v juniju v Ribniku pri Brestanici, na katerem so pripravili tudi vrsto družabnih iger (na posnetku).

Nekaj kostelskih

KOSTELSKA PONUDBA - Mapo turistično-športnega društva Kostel so ponatisnili in ji dodali turistično ponudbo svojega območja. Ponatisa je potrebna tudi karta zgornje Kolpske doline s turistično ponudbo od Osilnice do Dola. Čeprav je na območju TŠD Kostel le 15 zasebnih turističnih ležišč, imajo propagandni material celo v Münchnu.

ANTON VOLF PODŽUPAN - Na zadnji seji občinskega sveta Osilnica, ki je bila minuli četrtek, 1. avgusta, so razrešili dolžnosti tajnika občine Antona Volfa in ga nato imenovali za podžupana občine. Za tajnico so imenovali Sando Žurga. Anton Volf bo opravljal dolžnosti tajnika do nastopa dela nove tajnice. Sklenili so še, da bodo razpisali delovno mesto finančnega referenta občine. Na seji so prej sprejeli še pravilnik o sistematizaciji delovnih mest v občinski upravi in še nekatere sklepe in predpise ter razpravljali o cestah v občini, televizijskem signalu, vodooskrbi, zdravstvu in še nekaterih zadevah. Podrobneje o seji prihodnjič. (Foto: J. Primc)

POTOŠKA "SMREKA" PRODANA - Poročali smo že, da je šel nekoč izredno uspešni obrat "Smreka", ki je nekaj zadnjih let deloval v sistemu holding Inles, že novembra lani v stečaj, na cesto pa skoraj 200 delavcev. Vendar obrat tudi v stečajnem postopku ni popolnoma zastal. V najem ga je začasno vzel S. D. R., d.d., iz Sodražice, vendar so tisti redki, ki so še delali, prejeli bolj socialno podporo kot pa plače. Konec prejšnjega meseca je okroglo sodišče v Ljubljani izbralo izmed dveh ponudnikov KMS inženiring, ki ga zastpa Miha Kranjc. Prvi ponudnik in še sedanji najemnik S. D. R. Sodražica pa je izpadel s ponujenimi 104,8 milijona tolarjev, ker je KMS ponudil okrog 4 milijone tolarjev več. Iz te stečajne mase morajo najprej poplačati dolgove podjetju Lesko, delavcem, NLB in drugim dobaviteljem, kupnino pa plačati v 90 dneh, sicer bo sledila nova licitacija. Vse pa kaže, da je kupec mislil resno, saj te dni nekdanji delavci že prejemale obvestila o izplačilu septembrske plače še za leto 1994. (A. Košmerl)

kaj bo s prostori bivše Smreke in kaj z delovnimi mesti v Loškem Potoku.

Inles S. D. R. ima prostore v najemu še do konca oktobra. V Loškem Potoku trenutno 45 pogodbenih delavcev dela dve vrsti lepljenih plošč in srednja vrata za pohištvo. Košmrlju se zdi pomembno, da jih je uspelo zadržati kupce in zagotoviti tehnološko prenovu, saj je v Sodražici 195 delavcev polno zasedenih s proizvodnjo vrat. Trenutno imajo toliko naročil, da delajo še v tretji izmeni. Ob tem je glavna sezona za proizvodnjo še pred vrati.

B. D. G.

Martin Krpan v Švici

V švicarski Die Wochenzeitung cela stran o Velikih Laščah in Martinu Krpanu

VELIKE LAŠČE - Poročali smo, da je bila ob slovenskem kulturnem prazniku v Švici na povabilo iz Švice delegacija občine Velike Lašče. Laščane so vabili tja, ker je nemški pastor prevedel v nemščino Levstikovega "Martina Krpana". Pred dobrih mesecem dni je bila na obisku v Velikih Laščah švicarska novinarka, ki je nato 4. julija prikazala v švicarskem časopisu Die Wochenzeitung občino Velike Lašče (Das Athen Sloweniens) - Slovenske Atene), s fotografijami pa še župana Milana Tekavca (Milan Tekavec, Buergermeister von Velike Lašče), velikaško cerkev in fotografijo kipa Frana Levstika. V drugem sestavku je še prevedeni odlomek iz Martina Krpana s fotografijo Ilijevega kozolca v Retjah, pod katerim je Levstik napisal Martina Krpana. V tretjem sestavku pa je na kratko predstavljena Slovenija, tudi s fotografijo kipa ljubljanskega zmaja.

Tako občina Velike Lašče navezuje prijateljske stike s švicarsko občino, v kateri je bil rojen švicarski pripovednik, eden pionirjev vaškega romana, Jeremias Gotthelf (1797-1854), tako rekoč švicarski Levstik. Prihodnje leto bodo praznovali v švici 200-letnico Gotthelfovega rojstva in na to praznovanje so že povabili tudi 25-člansko predstavništvo občine Velike Lašče.

J. P.

Peskopop v Podsmreki ogroža ljudi

Občinski odbor Zelene alternative Slovenije Ivančna Gorica si je ogledal peskokop Podsmreka in predlagal rešitve - Asfaltirati cesto, postaviti zaščitno ograjo

IVANČNA GORICA - Občinski odbor Ivančna Gorica Zelene alternative si prizadeva, da bi se uredile razmere v okolju okoli peskokopa v Podsmreki pri Višnji Gori. O omenjenem peskokopu so se pogovarjali že na svoji junjski seji, ko so sklenili, da si bodo peskokop podrobneje ogledali, na svoji zadnji seji pa so že obravnavali ugotovitve oglada in predlagali rešitve.

Skupina ivanškega občinskega odbora Zelene alternative je med ogledom ugotovilo, da območje, kjer izkopavajo pesek nima varovalne ograje. Med spodnjo in zgornjo točko peskokopa je višinska razlika blizu 200 m! Prav tako izkoriščevalci peskokopa ne poskrbijo za sanacijo opuščenih delov peskokopa in za zaščito bližnjega vodnega izvira. Med miniranjem se vsakič dvigne precej

prahu, prav tako se močno praši med drobljenjem peska in nakladanjem, s čimer se obremenjuje okolje. Cesta do peskokopa je makadamska, tako da v sušnem obdobju prah, ki ga s ceste dviga promet, useda na bližnja polja in travnike, ob cesti pa je nezaščiten 120 cm globok vodni jarek, ki je lahko nevaren.

Ivanška Zelena alternativa je svoje zahteve v zvezi s podsmre-

skim peskokopom strnila v osmih točkah, med zahtevami pa velja poudariti, da je potrebno v najkrajšem času začeti sanacijo degradiranega okolja, asfaltirati makadamsko cesto med Višnjo Goro in Ivančno Gorico, postaviti zaščitno ograjo okoli peskokopa, da se živali in ljudje ne bi mogli približati prepadu, opuščenih dele peskokopa zasuti z zemljo in zasaditi z drevjem, protiprašno zavarovati stroje, predvsem pa poskrbeti, da se bo peskokop vnaprej izkoriščal ob doslednem upoštevanju zakona o varstvu okolja in drugih predpisov v zvezi z izkoriščanjem peskokopov.

I. V.

Prvak oddirkal med podjetnike

Samo Valant iz Tržišča, lanski prvak v rallyju in gorskih hitrostnih dirkah, se je letos posvetil družinskemu podjetju - Pooblaščen prodajalec za Fiat in Lancio

TREBNJE - Čeprav Samo Valant uradno odprtje avtomobilskega salona, servisa, avtopralnice, vulkanizerske delavnice in prodajalne rezervnih delov ter dodatne opreme na Glavarjevi 10 v Trebnjem načrtuje šele septembra, njegov Fiatov in Lanci in center že pošteno dela. Lanski državni prvak v rallyju in gorskih hitrostnih dirkah je tako dobro izkoristil poslovne stike in prijateljstva, ki jih je kot uspešen dirkač pridobil v avtomobilski panogi.

Valantovi seveda niso brez podjetniških izkušenj, saj imajo uspešno družinsko podjetje Ruda, ki je do sedaj delovalo predvsem na tekstilnem področju. Ko je Avtocommerce letos preko hčerinskega podjetja Avto Triglav na začetku leta od podjetja Avto Makar prevzel slovensko zastopstvo za Fiata, Lancio in Alfa Romeo, je na novo postaviljal

servisno in prodajno mrežo, kar je bila na trebanjskem področju, ki do tedaj ni imelo predstavnika teh znamk avtomobilov, lepa priložnost. Kljub izjemni konkurenci je v Trebnjem lahko prodajalec tržno zanimivih italijanskih avtomobilov dovolj konkurenčen. Valantovi so tudi s pomočjo kreditov kupili in usposobili stavbo na Glavarjevi, kar jih je stalo okoli 80 milijonov tolarjev. Prvi poslovni izidi potrjujejo pravilnost naložbe, saj so julija prodali 23 vozil, predvsem Fiatovih modelov punto in uno, medtem ko se kupci za novejša modela bravo in brava nekoliko bolj zanimajo šele zadnji čas. V Avtu Trebnje so zaenkrat zaposleni štirje delavci, Samo Valant pa upa, da bodo, ko bo posel stekel, morali zaposliti še koga.

Samo Valant

Marsikdo se sprašuje, kako to, da Samo Valant letos na avtomobilskih dirkah nastopa le poredko. Razlogov za njegovo odsotnost je več, predvsem pa ga zadržujejo službene obveznosti, pa tudi njegov dirkalnik nissan sunny GTI-R bi bilo treba temeljito obnoviti, saj so mu že precej pošle moči, a za kaj takega trenutno ni denarja. Morda bo časa in denarja več naslednje leto, ko bi Samo rad sedel v tekmovalno lancio ali alfo.

I. V.

BOLJŠA LITIJSKA TELEVIZIJA?

LITIJA - ATV signal je pričel s poskusnim oddajanjem v letu 1992 preko pretvornikov koprskre televizije (Sitarjevec, Jevnica I in Jevnica II) na območju občine Litija. Gledajo pa ga lahko gledalci iz Litije, Smartna in severnega dela litijske občine, drugim pa zaradi izredne razgibanosti terena to ni mogoče. V zadnjem času, približno eno leto, program lokalne televizije lahko spremljajo tudi nekateri nižje ležeči prebivalci Dol in Gabrovke preko oddajnika na Trdinovem vrhu z enotejsko zamudo. Zaradi problema, ki nastajajo, želi litijska lokalna televizija odpraviti težave v čim krajšem času. S sodelovanjem z zainteresiranimi krajevnimi skupnostmi bodo postavili več pretvornikov manjših zmogljivosti in s tem omogočili spremljanje programa po celotni občini naenkrat. Sredstva za postavitev pretvornikov bodo zagotovili ATV signal in krajevne skupnosti.

M. Š.

LITIJA DOBILA URGENTNO VOZILO

LITIJA - Litijski zdravstveni dom je bogatejši za urgentno reševalno vozilo, katerega nakup je omogočila občina Litija. Nakup vozila je bil nujen potreben. Bistvena prednost novega vozila je v tem, da zdravnik med prevozom lahko stoji in izvaja vse potrebne aktivnosti pri nudenju nujne medicinske pomoči ob pomoči medicinske sestre. V avtomobilu so tudi opornice za imobilizacijo poškodovancev, nujni medicinski material. Za popolno opremljenost avtomobila je potreben še defibrilator z RKG-jem, ki je neobhodno potreben pri srčnem infarktu. Z njim bi lahko marsikateremu bolniku rešili in podaljšali življenje.

M. Š.

Gubčevci letos na Trebelnem in na Mirni

TREBNJE - Ker svet občine Trebnje v Statutu ni opredelil še naprej 4. septembra kot občinski praznik niti kot spominski dan občine, je občinska skupščina ZB Trebnje sprejela sklep, da bo 4. september spominski dan ZB občine Trebnje. Tako bodo borci Gubčeve brigade in borci občine Trebnje slavili letos ta dan skupaj.

Svečanost se bo začela ob 9.30 pri spomeniku na Trebelnem, kjer je bila brigada ustanovljena. Po prigodnem spominskem kulturnem programu bo ob častni straži Slovenske vojske položen venec in počastitev spomina padlih in umrlih borcev brigade.

Nadaljevanje svečanosti bo ob 11. uri na Mirni, kjer bo gostitelj vseh udeležencev "Greda, tovarna sadnih sokov", ki bo načrtovano odprta na ta dan v čast Gubčeve brigade. To je največji proizvodni pogon v Sloveniji in

prva nova tovarna na Dolenjskem, ki se odpira po osamosvojitvi Slovenije. Po sedemletnem obrtniškem načinu dela je "Greda, d.o.o.", prerasla v tovarno z naložbo 900 milijonov tolarjev, kar je priznanja vreden gospodarski uspeh. Poleg svečanega odprtja novozgrajene tovarne bo poudarek na podelitvi Domicilne listine tovarne Gubčevi brigadi, ki jo bo svečano predal direktor mag. Avgust Gregorčič, kar je primer, vreden izredne pozornosti.

Na svečanost vabimo vse borce in svojce ter prijatelje gubčevcev, delegacije enot XV. divizije pa prosimo, da se prireditve udeležijo s prapori. Iz Ljubljane bo organiziran avtobusni prevoz. Prijave bodo v ponedeljek, 19.8. in v torek, 20.8., od 10. do 12. ure v Knafljevem prehodu (objekt upokojencev). Prevoz je 800 tolarjev. Prosimo vse, ki se bodo organizirali iz drugih krajev (Maribor, Koper, Bela krajina, Novo mesto itd.), da prijavijo do 25.8. število udeležencev na občinski odbor ZB Trebnje, da bi se zagotovila prehrana in postrežba.

Za iniciativni odbor
LADO KOCIJAN

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ Zavod za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni 8233 MIRNA

objavlja prosti delovni mesti:

1. POOBLAŠČENA URADNA OSEBA V KPZ 2. INŠTRUKTOR V KPZ - EKONOM IN SKLADIŠČNIK HRANE OBSOJENCEV

Pogoji:

K točki 1:

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustreza smer, 6 mesecev delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

K točki 2:

- srednja gostinska ali druga ustreza smer, izpit iz higienskega minimuma in 2 leti delovnih izkušenj.

Na objavljenih delovnih mestih se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali spihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati pod točko 1. in 2. sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

KLIC V SILI

• Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Prava pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na telefonsko številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068/44-293.

Razstava o izgnanstvu v Sevnici

Sevniški izgnanci s pomočjo občine in ZKO uresničujejo idejo o muzejski zbirki v gradu - Tudi povojno krivično obravnavanje izgnanstva narekuje tako razstavo

SEVNICA - Odbor Društva izgnancev iz Sevnice pripravlja stalno spominsko zbirko o izgnancih, ki bo sestavni del muzejske zbirke "Sevnica skozi čas". Razstavo bodo postavili v zahodnem stolpu sevniškega gradu.

Zbirka nastaja v sodelovanju z občino in občinsko Zvezo kulturnih organizacij ter z muzejem na brestaniškem gradu, ki že hrani gradivo o izgnancih. Sevniški izgnanci so idejno zasnovano muzejske zbirke zapisali že v letu 1993, sicer pa je ideja o razstavi še nekaj let starejša. Zbirko naj bi postavili že lani, vendar zaradi pomanjkanja denarnih sredstev in prenavljanja sevniškega gradu to še ni bilo možno, zato pa otvoritve lahko pričakujemo letos ob občinskem prazniku.

Izgnanci so tokrat zavihali rokave in že doslej zbrali veliko materiala, te dni pa se ubadajo predvsem z vprašanjem, kako kritično stroške za pripravo razstave in za opremo. Projekt bo po besedah Jožeta Bogoviča, predsednika občinskega odbora izgnancev in tudi odbora za pripravo razstave, skupno stal 4 milijone tolarjev.

kjer ni toliko obrtnikov, že zbirajo prispevke v obliki lesa in drugega materiala, da bi tako čimbolj zmanjšali stroške," je povedal Bogovič. Zbirko pripravlja pose-

• Izgnanci in begunci zadnjih nekaj let glasno kličejo k popravni krivičnega obravnavanja izgnanstva po vrnitvi v domovino. Izgon Slovencev je bil del širokega etnocidnega načrta, ki je usodno zaznamoval vse Posavje in Obsotlje, tako tudi sevniško občino. Okupator je po letu 1941 izselil domala vse slovensko prebivalstvo v dolenskem delu občine pa tudi vrhnje sloje slovenskega življa na štajnerskem koncu. Medtem ko so domačini romali v nemška, hrvaška ali srbska taborišča, so izpraznjena območja naseljevali z Nemci, ki naj bi utrdili nemštvo na obmejnem območju.

ben odbor, v katerem sodelujeta tudi prof. Ivica Žnidaršič, ki ima sama zbranega veliko gradiva, in zgodovinar prof. Stane Mrvič.

B. DUŠIČ GORNİK

Trebanjske iveri

MIRNSKO "MORJE" pod gradom kljub topli vodi, tušem in idiličnemu okolju bolj ali manj sameva. Zadnje dni blata na dnevu razburka niti Martin Strel, ki je najbrž še danes proti jutru dražil morske pse v Tržaškem zalivu. Zelo verjetno, da si ga bo na cilju njegove 100-kilometrsko odsejaje ogledalo več Mirnčanov, kot ga vidi na mirnskem bazarju, v katerem je voda, čeprav malo kalna, vseeno bolj čista od tiste, v kateri se bo v zadnjih metrih svoje poti v Portorožu kopal Martin. Le slano mirnsko morje ni in vstopnine pa parkirnine nihče ne pobira. Morda ne zato v njem ni več kopalcev.

BADMINTONISTI MIRNSKEGA TOMA so bili hudo skrbeh, ko je člana njihovih društva na direktorskem stolčku njihovega sponzorja, podjetja Tom, zamenjal Novomeščan, nekdanji obetavni kolezar Bojan Stih. Pa so lahko badmintonisti na Mirni mirni, saj se je Bojan Krki poleg menedžerstva naučil vihteti tudi badmintonski lopar, z njim zna točli po pernatih žogicah. Badminton je namreč med Krki in delavci zelo priljubljena oblika rekreacije, tako da bo imel Tomov trener Mile Čuk spet polne roke, da bo iz samouka naredil solanega rekreativca. Za direktorja Toma se pač ne spodobi, da bi badmintonski lopar držal kar po svoje.

Sevniški paberki

DIRKE - Sevničani so se nedavno spet proslavili s cestno hitrostno dirko, vse pa kaže, da se po tej občini resno lotili tudi vzgoje perspektivnih kadrov. Tudi vadilo za zdaj še kar na sedanjih delovnih mestih. Primer: delavci in delavke v krmeljskem obratnem Lisee imajo za malico na razpolago natanko 20 minut, medtem ko preostalih 10 izkoristijo za ločen počitek. Ker se v tako kratkem času več ljudi težko zvrsti na jedi, se ob znaku za začetek malice med delavci vname prava dirka za prva mesta v vrsti. Kdor pride prvi, lahko je počasi, zadnji samo še goltajo. Zdjaj razumete, zakaj trenirajo?

GOLAŽ - Zabukovski lovci so v nedeljo naredili nekaj, kar ni bilo lahko za zgled prenekaterim turističnim krajem, ki vzdihujejo, da so k njim prišli le turisti brez denarja, in tarnajo o slabi izvedbi penzijski porabi, hkrati pa pristojejo nič, da bi tudi iz plitkih žepov na kar se da prijazen način izvlekli več denarja. V Zabukovju so tako ob lovskega praznika skuhal 400 porcij golaža in ga zastoj delili obiskovalcem. Tudi veselci zastoj obedovali, nato pa navallli na pijačo in naredili vse selico uspešno.

DOBRODELNO? - Zadnja so na cesti preko Zajče gore v Sevnici nekaj na veliko delali Krajinjani, ki se vozijo tam čez, niso vedeli ne kdo dela in ne do kdaj bo cesta delovišče. Vedeli niso niti tega, kdo plača vse skupaj, se niso kdove kaj razburjali, ampak so si zaželeli še takih graditev.

Obnova zvonika je nujna

Lapidarij v Kostanjevici bo urejen do Dnevov evropske kulture - V avgustu in septembru bogat program

KOSTANJEVICA - Kostanjeviški grad postopno obnavljajo že vse povojno obdobje, čas pa je po 40 letih načel tudi zvonik. Potrebno bo menjati ostreže in bakreno kritino. Dela, ki jih financirajo ministrstvo za kulturo, občina in nekateri pokrovitelji, naj bi bila končana do konca septembra.

Na gradu končujejo tudi lani začetno investicijo v ureditev strelovodov. Tako je po strehah

• Kljub dopustom in poletni vročini v Galeriji Božidar Jakac načrtujejo tudi več razstav. Tako bo 22. avgusta Jože Marinč razstavo, ki je sedaj na ogled v Lamutovem likovnem salonu, dopolnil in predstavil v Zagrebu. 23. avgusta bo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici otvoritev slikarske razstave Štefana Marflaka iz Slovenj Gradca, 30. avgusta se bo v grajski cerkvi z novjšimi deli predstavil slikar Andraž Šalamun iz Pirana, 25. in 26. septembra bodo potekali Dnevi evropske kulture z naslovom Meniške poti, 4. oktobra pa se bo v cerkvi, kjer so do konca avgusta na ogled še dela Dragice Čadež, predstavil zagrebški slikar Zlatan Vrkljan.

položnih 1.300 metrov bakra, 915 metrov pa po zemlji. Hkrati so pripravili vse napeljave za osvetlitev celega gradu, ki naj bi zaživela v jeseni. Do Dnevov evropske kulture, ki bodo 25. in 26. septembra, bo v petih pritičnih prostorih urejen lapidarij, kjer bodo razstavljeni ostanki gradu, saj je sedaj večji

ZVONIK POSTRANI - Zaradi preperlega ostrežja je zvonik postrani in potreben obnove. Investicija bo po predračunu stala okoli 12 milijonov tolarjev.

del zgodovinskih ostankov številnih podiranj gradu še skritih pred očmi javnosti.

Kot je povedal direktor Galerije Božidar Jakac Bojan Božič, letos načrtujejo še kar nekaj obnovitvenih del, ki pa bodo odvisne predvsem od finančnih sredstev. Tako naj bi presodili vhodni del gradu, s čimer naj bi preverili, ali mogoče spodnje plasti hranijo še kakšno umetniško delo, na primer fresko, in ugotovili, kakšno je stanje, kar bo osnova za načrtovanje nadaljnje sanacije.

Ker je ostenje trhlo, bi bila po predlogu statika potrebna utrditev, utrditve pa so potrebni tudi stebri v cerkvi.

T. G.

V NEDELJO GASILSKI PRAZNIK V KAPELAH

KAPELE - V nedeljo ob 16. uri se bo v Kapelah začelo zborovanje gasilcev ob dnevu gasilcev Gasilske zveze Brežice in ob 70-letnici GD Kapele. Organizatorji so kot uvod v tradicionalno avgustovsko prireditev pripravili mimohod gasilskih ešalonov in gasilske tehnike občine Brežice. Predstavili bodo tudi delo kapelskega društva v minulih 7 desetletjih in najzaslužnejšim podelili priznanja. Goste bodo pozdravili: predsednik GZ Brežice, brežiški župan in predsednik GZ Slovenije, slavnostni govornik pa bo državni sekretar za obrambo in poveljnik CZ Miran Bogataj. V programu bosta sodelovala Pihalni orkester Kapele in Gasilska godba Loče. Večer prej.

BREŽICE SE ŠIRIJO NA VZHOD - V Trnju po zapletih z odkupi zemljišč, po velikih stroških s plačilom spremembe namembnosti zemljišč in po nekaterih nujnih predhodnih delih, zdaj le brnijo stroji. Gradbeni delavci so začeli z delom, da bi bila šola končana do šolskega leta 1997/98. Za Brežice gardnja na tem območju pomeni še nekaj več - mestu je uspelo odpreti si edino pot za širjenje, saj je pri tem močno omejeno s kmetijskimi zemljišči. (Foto: B. D. G.)

Šolo gradijo, kaj pa dvorana?

Odločitve o gradnji večnamenske dvorane še ni - Podpora občinski naložbi - Največ možnosti ima srednja inačica, dvorana s 3.300 kvadrati površine - Od kod denar?

BREŽICE - Kot vse kaže, bo odločitev o tem, ali bodo v Brežicah ob novi srednji šoli gradili samo pripadajočo telovadnico ali pa večjo športno dvorano, sprejeta šele po počitnicah. želje po večjem večnamenskem prostoru v mestu so velike, zato so doslej na vseh sestankih občani podprli tako gradnjo, toda kot ponavadi se vse ustavi pri denarju. Od kod bo občina, ki je že preveč zadolžena in ki ima v letošnjem proračunu za 251 milijonov tolarjev primanjkljaja, nastrgala denar za novo naložbo?

Šele leto dni potem, ko je minister za šolstvo dr. Slavko Gaber v Brežicah položil temeljni kamen za novo ekonomsko in srednjo šolo, so gradbeni delavci zares začeli z deli. V Trnju, nasproti brežiške Blagovnice, bo tako do prihodnjega šolskega leta zrasla nova zgradba za 25 oddelkov s skupno 750 učenci, za 35 učiteljev in še 10 drugih zaposlenih. Ker je odločitev o šoli že znana, Brežičane zadnje čase muči neko drugo vprašanje, namreč, ali bodo pri šoli namesto telovadnice po normativnih gradilnih večnamensko dvorano, in če jo bodo, kako bo velika. Država bo plačala gradnjo telovadnice v velikosti 1200 kvad-

ratnih metrov, vse ostalo je ramerenih občine, in kakor so sklenili občinski svetniki, tudi krajanov treh mestnih krajevnih skupnosti. V občini je namreč navada, da za vsako podobno naložbo sodeluje poleg občine s svojim denarjem tudi zainteresirana krajevna skupnost in sicer s 15-odstotnim deležem.

Na vseh dosedanjih razpravah se je pokazalo, da si Brežičani želijo več kot telovadnico, od treh predlaganih velikosti (4100, 3300 in 2720 kvadratnih metrov) pa se za zdaj najbolj nagibajo k srednji možnosti. če bi se odločili za večnamensko dvorano v velikosti 3.300 kvadratov, bi to skupno sta-

Z dogovorom vsaj pravno zaščiteni

Zaradi meddržavnega dogovora počitniško naselje v Bučanju posluje na ustaljen način - Počitniški skupnosti Krško žal še ni uspelo odpreti doma v Materadi

KRŠKO - V enem najlepših slovenskih turističnih naselij v zalivu Bučanje v Nerezinah, kjer Počitniška skupnost Krško združuje okoli sto slovenskih podjetij, je sezona na vrhuncu, in če lahko sklepamo po podatkih o prvi polovici letošnje sezone, bo tudi letošnja boljša kot lanska. Med 27. aprilom in 31. julijem so imeli v Bučanju 73.284 nočitev, kar je 7 odst. več kot lani, v tem času pa so imeli skoraj 9 tisoč gostov.

Na boljše pogoje poslovanja vpliva tudi dosežen dogovor med Slovenijo in Hrvaško, tako da lahko letos počitniški domovi poslujejo še na ustaljen način. "Če bi Hrvatje spoštovali zakon o prepovedi razpolaganja z nepremičninami in predpis, da tuji na Hrvaškem ne morejo imeti počitniških domov, bi bilo naše poslovanje dvakrat nezakonito. Čeprav

je do dogovarjanja prišlo veliko prepozno, ker je bila četrtina sezone že za nami, smo šli vsaj v glavni del sezone nekoliko bolj pravno zaščiteni," pravi direktor Počitniške skupnosti Krško Mirko Štajner. Sicer pa se normalizacija odnosov med republikama kaže tudi pri pogojih njihovega dela, saj zapletov praktično ni, kot pa je običaj še iz preteklosti, PSK

Krško zgledno sodeluje z občinsko oblastjo in krajanji Nerezin. V naselju Bučanje tudi letos skrbijo za razvedrilo gostov z vsakodnevno živo glasbo, pogosto organizirajo tudi drugačne predstave, na primer Korajža velja, šahovski turnir, imeli so v gosteh ameriško skupino Celebrant Singers, pihalno godbo iz Vrbovca, Dolenjski oktet..., več prireditev pa bo tudi avgusta in septembra.

V splošnem se je letos obisk Slovencev na Hrvaškem povečal, vendar je to še vedno pod pričakovanji in niti avgust stanja ne more bistveno popraviti. Tujih gostov, z izjemo Čehov in Slovkov, ni na pretek, tudi zunajpenzijska poraba je slaba. Naselje Počitniške skupnosti Krško je izjema.

T. G.

Čateško noč je močil dež

TD Čatež je prireditev izpeljalo kljub slabemu vremenu

ČATEŽ OB SAVI - Čateško turistično društvo je v soboto pripravilo tradicionalno prireditev Čateška noč neposredno ob valovih reke Save. Prireditev je bila tokrat že 5. leto zapored in jo je žal spremljalo slabo vreme, zato je bila nekoliko okrnjena.

Začela se je ob 15. uri, ko so se v Cerkljah spustili na Krko čolnarji vseh generacij, da bi se pomerili v spretnostih na vodi. Kljub kislemu vremenu je tekmovalo čez 60 tekmovalcev s kajaki in kanuji vseh starostnih kategorij iz sosednje Hrvaške in iz Slovenije. Po končanem tekmovanju je bilo na Čatežu, tik pod izlivom Krke v Savo, še tekmovanje v paralelni vožnji s čolni po sistemu na izpadanje.

Prireditelji so nameravali obiskovalce (lani jih je bilo nekaj tisoč) presenetiti še s skoki padalcev in predstaviti vodnih skuterjev podjetja Delta team, vendar so morali zaradi vremena

Š ČOLNI PO KRKI JE VSEENO ŠLO - Čez 60 kanuistov in kajakašev iz Slovenije in Hrvaške se je kljub slabemu vremenu le pomerilo v spustu po Krki. (Foto: B. D. G.)

vsotv je na prireditvi vztrajalo kljub dežju in ob zvokih ansambla Rompomom plesalo kar pod dežniki. Njihovo vztrajanje je nagradil Ivica Šerfezi s 40-minutnim večernim nastopom.

B. D. G.

POJDIMO NA MORJE!

BREŽICE - Ker je tudi v brežiški občini precej staršev, ki si ne morejo privoščiti dopusta, in kar nekaj takih otrok, ki nimajo možnosti, da bi s svojo družino videli morje, je v brežiški zasebni Turistični agenciji Taj nastala ideja o dobrodelni akciji "Pojdimo na morje!". Agencija Taj, ki jo vodi Miran Bogovič, je v dogovoru z avto-prevoznikom Miro Novakom in ob pomoči Radia Posavje, Studia Brežice ter brežiškega Centra za socialno delo celemu avtobusu otrok izpolnila željo z enodnevni izletom na slovensko obalo. Brežiški otroci so uživali v morju in si spotoma ogledali več znamenitosti, saj so se v akciji posavskim donatorjem pridružila še primorska podjetja.

Ob 70-letnici še prizidek

Krajevni praznik ob obletnici gasilskega društva - Dokončali prizidek h gasilskem domu

BUKOŠEK - V Bukošku pri Brežicah so ob 70-letnici gasilskega društva pripravili skupaj z drugimi društvi in krajevno skupnostjo pravi krajevni praznik. Gasilci so pripravili društveno tekmovanje z motornimi brizgalnicami, ob tem pa še prikaz dela z ročnimi brizgalnicami. Slavnostni govornik na sobotni prireditvi je bil dr. Marjan Rožič, predsednik turistične zveze Slovenije.

Že pretekli petek so na slavnostni seji društva podelili jubilejna priznanja članom za okrogle obletnice delovanja. Med drugim so podelili tudi 5 priznanj za 50 let delovanja v društvu, in sicer: Ivanu Hrastovski, Jožetu Deržiču, Anici Kovačič, Ivanki Ogorevc in Viktorju Deržiču. V soboto sta Ruža Rostohar in Franci Bratanič za svoje delo med gasilci prejela republiški priznanji,

republiški veteranski pa Ivan Hrastovski in Viktor Deržič. Občinska gasilska priznanja so ob okrogli obletnici prejeli: Zvonko Bratanič, Janč Bajc, Jože Deržič, Franci Vimpolšek, Anica Rezelj in Franc Poček.

Kot nam je povedal predsednik 116-članskega društva Franc Poček, so bukoški gasilci letos opravili z veliko naložbo. Dokončali so namreč prizidek h gasilskemu domu, ki so ga začeli graditi že pred leti, in tako pridobili orodjarno in še dve garaži, ki bosta služili za cisterno. Delo so opravili z lastnim delom, s samopriskevki in s pomočjo sponzorjev. Glavni pokrovitelj je bil Elan, generalni sponzor pa Gradbena hiša Čepin. Samo za letošnja zaključna dela pri prizidku (fasada, stopnice itd.) je GD Bukošek moralo zbrati 2 milijona tolarjev.

B. D. G.

PRIZIDEK PA LE STOJI - Veselico, ki so jo pripravljali gasilci v Bukošku, je pokvaril dež, slovesni ob jubileju pa so le opravili, in kar je najpomembnejše, sredi vsaj stoj razširjen gasilski dom z novim prostorom za orodjarno in za dve garaži, v katerih bo stala tudi cisterna za okolico Bukoška. (Foto: B. D. G.)

KS Brežice, naj bi tri krajevne skupnosti za naložbo zbrale 33 milijonov tolarjev.

B. D. G.

Novo v Brežicah

HVALEŽNI ŠTER - Slovenski minister za notranje zadeve je lahko samo hvaležen občini Brežice, da ji nikakor ne uspe urediti promet po svojih ulicah in cestah. Občanji zdaj kar čakajo pisno zahvalo Šterovih fantov, ki se veselijo novih prilivov od prekrškov v križišču Dobovske ceste s Cesto svobode in Trnju in v križišču pri Intermarketu. Za številne prekrške na tem mestu so zaslužni Brežičani, ki z nelogičnim urejanjem prometa vozneke naravnost silijo v prekrške.

NORCI - Pred brežiško gimnazijo je bilo nekaj osrednje avtobusno postajališče v mestu in se je pozneje prelevilo v večje parkirišče. Zadnje čase prostor spet krasijo mnogim nerazumljivi prometni znaki. Govorijo nekaj o tem, da je prostor rezerviran samo za avtobuse, vendar nič ne kaže, da bi to zapoved kdo upošteval. Zadnjič se je nad tem pritožilo nekaj "norcev", kakor so sami sebe imenovali, ki menda edini upoštevajo znake. Ker je navsezadnje pred gimnazijo precej prostora, so zahtevali, da se zadeva prouči. Vloge norcev bi se radi znebili.

MEJA PO SAVI - Turist se je minulo soboto peljal proti Brežicam po mostu in sredi Save zagledal zanimive barvaste oznake. Vi ste pa pri dogovarjanju o mejah veliko bolj učinkoviti kot naša in hrvaška vlada," je modroval. Domačini so ga debelo gledali, da bi jim izdal, kaj s tem misli. Ko je pokazal na oznake sredi reke, se jim je zjasnilo. Gospod je vedel za strogo delitev na Stajerce in Kranjce na tem območju, zato je pomislil, da so domačini potegnili mejo po vodi.

DVOMI O PRAVLNI DELITVI ODŠKODNIN

BREŽICE - Kot je na zadnji seji občinskega sveta povedal svetnik Bogdan Matjašič, se je več kmetov že pritoževalo čez razdelitev sredstev za omilitve lanske letošnje škode zaradi toče. Razdeljeno je bilo 75 milijonov tolarjev, vendar nekateri menijo, da so se posamezniki pri tem okostili, zato vprašujejo, kateri podatki so služili za pridobitev odškodnine - geodetski ali tisti, preverjeni na terenu. Matjašič je namreč v imenu kmetov opozoril, da se je zgodilo, da je kmet dobil odškodnino za hektar sadovnjaka, ki je sicer narisan na papirju, v naravi pa ga že več let ni. Zaradi sumov, da so nekateri prijaviteli pri škodi večje površine, kot jih dejansko imajo, je Matjašič zahteval, da se zadeva ponovno obravnava.

Podjetnik postal podjetniku volk

Ni še dolgo tega, ko smo se Dolenjci in Posavci lahko pohvalili, da smo "mi ustanovili" Združenje podjetnikov Slovenije, saj sta prvi dve območni združenji nastali ravno na našem območju pa še predsedniško mesto (Franc Zavadnik iz Novega mesta) in podpredsedniško mesto (Emil Vehovar z Rake) sta dobila naša podjetnika.

Vesetje in zanos nista trajala prav dolgo, saj so se odnosi v združenju po stari slovenski in še posebej dolenjski navadi začeli krhati. Ravno ko si je združenje že izborilo določen status in se delno uveljavilo tako med malimi podjetniki kot tudi v organih, uradih, agencijah itd. oblasti, so se v vrhu sprli z Gospodarsko zbornico Slovenije, krovno organizacijo, v okviru katere delajo. Na terenu je večinoma slišati, da podjetniki in območna združenja nimajo sporov, z območnimi zbornicami nasprotno, prav dobro, tesno in uspešno sodelujejo. Kaj je torej za sporom, ki traja že nekaj mesecev in je svojo pot v javnost našel tudi preko medijev?

V združenje podjetnikov Slovenije je po začetnih naporih, ko je ustanovljalo samo sebe, iskalo svojo vlogo in položaj v GZS, prišlo do prelomnice. Del vodstva na čelu s predsednikom združenja Francem Zavadnikom meni, da se mora združenje okrepiti in prerasti v samostojno (tudi finančno) zbornico za malo gospodarstvo, ker ga sedanja kljub naraščajoči vlogi malega gospodarstva v slovenskem gospodarstvu sploh, zapostavlja. Drugi del (v javnosti se je zanj oglasil bivši podpredsednik Emil Vehovar) je pritegnil Gospodarski zbornici in trdi, da velikega in malega gospodarstva ne bi smeli ločevati, saj sta tesno povezani in odvisni drugo od drugega.

Po številnih očitkih, kdo je kje koga onemogočil ali po nepotrebnem prezrl, kdo je sledil le svoje osebne interese in kdo se je ukvarjal z zares "pravimi" odprtimi vprašanji malega gospodarstva, ostaja grenak priokus. Mali podjetniki se niti še ogreli niso za novo združenje, pa že slišijo o njem same slabe stvari. Nje bolj zanima, kje in kdaj bodo lahko dobili na enem mestu informacije pa pomoč in podporo pri svojih podjetniških idejah.

B. DUŠIČ GORNIK

Trubarjeva domačija občinska last

Doslej je bila last občine Ljubljana-Vič, po delitveni bilanci pa bo last občine Velike Lašče, je poudaril župan Lašč Milan Tekavec

RAŠICA - Zaradi Trubarjeve domačije, ki je postala kamen spotike raznih struj, je župan občine Velike Lašče Milan Tekavec sklical te dni kar na Trubarjevi domačiji tiskovno konferenco. Šlo je za vprašanje, čigava je Trubarjeva domačija oz. kdo z njo upravlja.

Zapleti so se začeli po ustanovitvi novih občin. Prišlo je tako daleč, da so o tem razpravljala najvišja slovenska državna telesa, saj je poslanec dr. Lev Kreft zastavil v Državnem zboru vprašanje: "Danes je 410 let, kar je, pregan in zaničevan, umrl Primož Trubar. Kako je mogoče, da bo Trubarjeva domačija, ki smo jo vsi skupaj obnavljali in je nacionalni kulturni spomenik, postala zasebna stvar in kaj misli vlada

storiti, da izpolni svojo dolžnost in obljubo, namreč, da bo Trubarjeva domačija postala javni zavod oziroma da bo dobila ustrezno organizacijsko obliko, ki nikakor ne more biti taka, kot je sedaj?"

Dr. Janez Dular mu je odgovoril, da Trubarjeva domačija nima pogojev, da bi se oblikovala v samostojen javni zavod. Ker pa je nacionalni kulturni spomenik, bo Ministrstvo za kulturo proučilo

možnost, da bi domačija postala enota Narodnega muzeja.

Župan Tekavec je na tiskovni konferenci poudaril, da podiktanja o privatizaciji Trubarjeve

• Tajnica občine Velike Lašče Jerica Tomšič-Lovšin je dodala, da mora voditi po domačiji za vse druge namene oz. dejavnosti dobiti dovoljenje občine, in tako ni bojzani pred privatizacijo. Možnost vključitve v Narodni muzej je odpadla, ker je delovanje najbolj gospodarno v okviru lokalne samouprave. Res pa ne kateri razmislijo prav obratno.

domačije niso upravičena, saj gre le za ureditev poslovanja oz. legalizacijo. Trubarjeva domačija je bila last prejšnje občine Ljubljana-Vič, ko bo narejena delitvena bilanca premoženja, pa bo nesporno last občine Velike Lašče. Občina je po posvetu na Ministrstvu za kulturo pripravila predlog dveh pogodb za Trubarjevo domačijo, ki ju je že potrdil občinski svet, veljali pa bosta, ko bo zanj dala soglasje republiška uprava za kulturno dediščino. V prvi pogodbi, ki bo sklenjena med Puštabor, d.o.o., ki ga zastopa direktor Andrej Perhaj, in občino Velike Lašče, bo določeno vse o vodniški službi na Trubarjevi domačiji in o tekočem vzdrževanju spominskega dela domačije; druga pogodba pa se nanaša na oddajanje gostinskega dela Trubarjeve domačije. J. PRIMC

KAKŠNA INFLACIJA?

LJUBLJANA - Po podatkih Urada za statistiko je bila julijska inflacija 0,5-odstotna, zato bo znašala temeljna obrestna mera za avgust 0,7 odst., ker je v izračunu upoštevana tudi visoka spomladanska inflacija. K rasti cen na drobno so največ prispevale podražitve na področju storitev (0,8 odst. rast), medtem ko se je blago povprečno podražilo za 0,3 odst. Analitiki napovedujejo, da tudi v avgustu ni pričakovati visoke inflacije.

PODPORA ČEBELARJEM IN SADJARJEM

LJUBLJANA - Vlada je z nekaterimi sklepi spet posegla v kmetijstvo. Čebelarjem je zagotovila 1500 ton sladkorja po regresirani ceni, sklenila pa je tudi, da bo s 35-odstotnim deležem podpirala naložbe v sadjarstvu (hlačilnice in drugo).

Slovenija letos izgublja turiste

Že junija slabši rezultati kot v istem mesecu lani - Slovenci odhajajo na Hrvaško, drugam v tujino ali dopusta ne zmorejo - Tujih gostov je še pol manj kot leta 1990

LJUBLJANA - Kot kažejo podatki, se Sloveniji letos obeta dobra turistična bera, gotovo pa bo manj uspešna sezona povod za razprave o tem, kako z našim turizmom naprej in katere so glavne napake, ki so jih pristojni v turizmu storili. Turistični delavci ocenjujejo, da so slovenski turistični kraji, ki so v zadnjih letih bili precej odvisni od domačih gostov, izgubili največ zato, ker so se Slovenci bolj množično odpravili na dopuste na Hrvaško. K temu bi lahko dodali še druga potovanja v tujino in preprosto dejstvo, da se je letos morda še najbolj izrazilo pokazalo, da si mnoge povprečne družine enostavno ne morejo privoščiti dopusta.

V prvih petih mesecih letošnjega leta je bila po podatkih Banke Slovenije poraba tujega denarja v turistične namene še za 6 odstotkov večja kot lansko pomlad. Poudariti pa velja, da se je rast te porabe od prejšnjih let že močno zmanjšala (od 13 odst.). Takšno rast je Slovenija imela še v prvih štirih mesecih letošnjega leta, medtem ko se je maja in junija začelo slabšati.

Po podatkih Urada za statistiko so tako rezultati v turizmu v primerjavi z lanskim junijem mnogo slabši. V Sloveniji je skupno gostovalo za 1 odstotek manj turistov. K zmanjšanju so prispevali predvsem domači gostje, ki jih je bilo manj za 6 odst. in so imeli tudi za 4 odstotke manj prenočitev. Tujih gostov je bilo junija še več kot lani ta čas, vendar je bilo njihovih prenočitev že za 7 odstotkov manj, njihovo bi-

vanje v Sloveniji pa je povprečno trajalo samo tri dni!

• Slovenija bo zdaj prisiljena temeljito analizirati stanje v našem turizmu, tuje goste, ki prihajajo, in način njihovega bivanja, turistične trende v Evropi in v svetu, poleg tega pa še izračunati, koliko domačih gostov ob takih cenah zmore dopust in koliko od tistih, ki ga zmorejo, odide raje na tuje.

Po streznjenju v slovenskem turizmu kličejo tudi primerjave s turistično bero v letu 1990. V prvi polovici letošnjega leta je bilo za 37 odst. vseh gostov manj kot takrat in vseh prenočitev še za 28 odstotkov manj. Pri tujih gostih so številke še bolj v nebo vpijoče. V Slovenijo jih je letos prišlo za 58 odstotkov manj in tudi njihovih

prenočitev je bilo za polovico manj. Res pa je v primerjavi z letom 1990 še vedno za petino več domačih gostov,

B. DUŠIČ GORNIK

SLABO VREME POKVARILO GRAJSKE PRIREDITVE - Pretekli konec tedna so bili v okviru metliških mednarodnih poletnih prireditev "Pridi zvečer na grad" na sporedu kar trije kulturni večeri. V petek je s pesmimi španskih Židov nastopil duo Duma Levantina s kitaristom Venom Dolencem in pevko Klariso Jovanović (na fotografiji). Slabo vreme pa je pokvarilo sobotni večer z Alenko Godec in njenimi prijatelji, ki naj bi, kot so objavili organizatorji, ponovno nastopila septembra, prav tako pa hladno in deževno vreme ni prizanašalo nedeljskemu nastopu Al jazz tria. (Foto: M. B.-J.)

Poletje v Črnomlju

V Črnomlju sredi avgusta pričetek poletnih kulturnih prireditev

ČRNOMELJ - V okviru projekta "Črnomelj, moje mesto", pripravlja Zveza kulturnih organizacij Črnomelj ob pomoči gasilskega društva in KUD Hip-hop iz Črnomlja vrsto kulturnih prireditev, ki so jih poimenovali "Poletje v Črnomlju". V avgustu bodo na sporedu tri prireditve, v septembru pa še dve.

Prireditve se bodo pričele v soboto, 17. avgusta, na trgu pred cerkvijo sv. Duha s koncertom ljudske glasbe iz Istre, ki jo bodo predstavili Istrianske mužikante. V petek, 23. avgusta, bo prav tako pred cerkvijo sv. Duha koncert štajerske ljudske glasbe z ansambлом Kurja koča. V petek, 30. avgusta, pa bo v tukajšnjem kulturnem domu nastopil mešani pevski zbor slovenskih izseljencev Ely iz ameriške Minnesote. V soboto, 7. septembra, bo na trgu pred cerkvijo sv. Duha koncert Igorja Sajeta in Vladimirja Hrovata, ki bosta izvajala prijetno glasbo iz kitare in ustne harmonike. V soboto, 14. septembra, pa bo imel orgelski koncert v črnomljski župnijski cerkvi Tone Potočnik.

Koncert zbora slovenskih izseljencev se bo pričel ob 20. uri, vse ostale prireditve pa ob 21. uri. Če bo slabo vreme, bodo namesto na trgu pred cerkvijo sv. Duha prireditve v župnijski cerkvi v Črnomlju. "Poletje v Črnomlju" so omogočili občina Črnomelj, trgovsko podjetje Dolenjka Novo mesto, Vizija, d.o.o., Črnomelj, Gostinstvo Bela krajina Črnomelj, Grafika Novo mesto, Tiskarstvo Opara Novo mesto, Cvetličarna Sonja Črnomelj in DZS-knjigarna Črnomelj.

M. B.-J.

RIC Razvojno izobraževalni center Novo mesto p.o.

sprejema prijave za vpis v izobraževalne programe za leto 1996/97

PROGRAMI ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

* 6., 7. in 8. razred, brezplačno

POKLICNE IN SREDNJE ŠOLE

- * ŽIVILSKI DELAVEC (II.stopnja izobrazbe)
- * VRTNAR IN CVETLIČAR (IV.stopnja izobrazbe)
- * TRGOVEC (IV.stopnja izobrazbe)
- * PREKVALIFIKACIJA za poklic prodajalec
- * TRGOVINSKI POSLOVODJA (nadaljevalni program V.stopnje izobrazbe)
- * PREKVALIFIKACIJA za poklic trgovinski poslovodja
- * EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (nadaljevalni program V.stopnje izobrazbe)
- * UPRAVNI TEHNIK (V.stopnja izobrazbe)
- * ARANŽERSKI TEHNIK (nadaljevalni program V.stopnje izobrazbe)

IZREDNI ŠTUDIJ

- * EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA Maribor - visokošolski strokovni program "Poslovna ekonomija": 1. letnik
- * visokošolski študij ekonomije: 3. letnik
- * VISOKA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana - visokošolski strokovni program "Javna uprava": 1. in 3. letnik
- * FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE Kranj - visokošolski strokovni program "Organizacija in management": 1. in 3. letnik

PROGRAMI USPOSABLJANJA

USO PROGRAMI I. in II. stopnje

- * ČISTILEC PROSTOROV - USO I
- * POMOŽNI TEKSTILEC - USO I
- * KUHARSKI POMOČNIK - USO II
- * NATAKARSKI POMOČNIK - USO II

PROGRAMI USPOSABLJANJA po končani IV. ali V. stopnji

- * Program usposabljanja za HIŠNIKE-VZDRŽEVALCE
- * Program usposabljanja za RAČUNOVODJE
- * Program usposabljanja za KOMERCIALISTE
- * Program usposabljanja za VODENJE POSLOVANJA V MANJŠIH PODJETJIH

Prijave in informacije

RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: (068) 21-319, 22-341

Kako kaže na borzi?

Čeprav se niso uresničile napovedi o drastičnem padcu tečajev zaradi kotacije novih privatizacijskih delnic, je predvsem delnice manj znanih podjetij težko prodajati. Še najvišje cene je dosegla delnica Kolinske (do 1.500 tolarjev), promet z njo pa je bil po zaslugi dveh borznih hiš izjemno velik. Zelo stabilen je tudi tečaj delnic Droge Portorož, kjer se cena delnice vztrajno drži nad 14.000 tolarji, precej slabše pa se godi delnicam Kovinotehne (tečaj okrog 400 sit za delnico). Delnica Mercatorja je po prometu že dolgo vodilna na OTC trgu, vendar je njen tečaj zdrsnil čelo pod 3.650 tolarjev, je pa res, da se zdaj nekoliko popravlja.

Kratek pregled doseženih cen delnic nam pokaže, da ni vseeno, kam vložimo svoj certifikat. Vlagatelj v Kolinsko lahko za svoj certifikat iztržijo precej več, kot so vložili v podjetje (nominalna vrednost delnice je 1.000, trenutna tržna pa okrog 1.500 tolarjev), nasprotno pa so vlagatelj v Mercatorja izgubili približno polovico vrednosti svojega certifikata (nominalna vrednost je 10.000 in tržna okrog 3.800 tolarjev). Poudarim naj, da gre za pri-

merjavo trenutnih tržnih cen, saj se na dolgi rok razmerja lahko spremenijo.

Možnosti za naložbo certifikata bo še kar nekaj, zato se velja potruditi. Opažamo, da sredstva, ki so jih nekatera podjetja vrnila zaradi prevelikega vpisa, ostajajo neizkoriščena, saj precej ljudi ne prebere prejetih obvestil. Če ste recimo vložili certifikat v višini 400.000 tolarjev v Krko Novo mesto, vam je le-ta pri obračunu delnic upoštevala manj kot polovico vaše vrednosti, kar pomeni, da imate na vašem računu še več kot 200.000 tolarjev. Se pa delnice Krke iz javne prodaje (serija G) že dajo prodati za okrog 4.600 tolarjev, kar je precej več od nominalne vrednosti delnice.

In kaj narediti, če ne veste, koliko še imate na certifikatnem računu, če ste izgubili ali celo namenoma vrgli stran obvestilo o stanju na certifikatnem računu? Sredstva s tem niso izgubljena, le do Agencije za plačilni promet morate stopiti in zaprositi za izpisek vašega stanja.

MARIJKA ČIČ, DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554, Fax. 068/323-552

Rekreacijski raj pod Rokom

Na obrobju Novega mesta v Regrči vasi pod ruševinami cerkve sv. Roka nastaja rekreacijski park sv. Rok. Od fitnesa, savne in squasha v nekdanjem domu krajanov pa do smučarskih prog, sedežnic, drsališča, smučarske skakalnice, trim steze ter koncertnega prostora v ruševinah cerkve imajo v načrtu. Marsikaj od tega je tu že bilo. Pravzaprav je športno-rekreacijski center po drugi svetovni vojni tu že bil, treba ga je le obnoviti, posodobiti in dopolniti. Te naloge se je pogumno lotila družina Hlavaty oziroma njihovo družinsko podjetje TAK.

Šport, tako rekreativni kot tudi vrhunski, je Hlavatyjevim tako rekoč že v genih. Mati Cilka je bila nekdanja reprezentantka in prvakinja v padalstvu, vsi so navdušeni smučarji, njeni trije sinovi so se poskusili z mnogimi športnimi panogami, kot neutrujen športni navdušenelec in zanesenjak pa je znan tudi oče Zdenko, ki se je s športom pogosto povezal tudi po poklicni plati.

Zdenko Hlavaty, upokojeni dipl. inž. arhitekture, ki je svoje sledi pustil skoraj vseh stavbah, ki jih je do njegove upokojitve gradila Krka, pa tudi na številnih športnih objektih s smučarskim središčem na Gačah, kljub sedmim letom ni miruje. Nekdanjega vojnega in športnega pilota in vsestranskega športnika že dolgo muči ideja o velikem športno-rekreacijskem centru, kamor bi lahko prišel tudi navaden človek, ne samo vrhunski poklicni športnik, in se po mili volji izživel. Nekdaj je vse svoje upe polagal v Kočevski Rog, oziroma natančneje na območje okoli Črmošnjic, Komarne vasi, Štal, Gač in Gričic. Česa vsega ni v mislih že zgradil tam! Ne le sodobno smučišče s snežnimi topovi in počitniške vasi, ki tam že stoji, zgradil je športno letališče, tam progo za military (najtežjo konjeniško preizkušnjo čez drn in strn) in celo potok je zajezil pod Novim Taborom, ter na jezero, ki bi segalo do Črmošnjic, postavil čolne in male jadnice. Načrti obstajajo in strokovne utemeljitve tudi, le denarja, da bi kdo to uresničil ni bilo, morda pa kdaj le bo.

Ko je bil pred dvema letoma aktualen Portoval, ki je tako in tako že sedaj namenjen športni in rekreativni dejavnosti, je Zdenko Hlavaty vanj vrisal marsikaj. Poleg turnirskega teniškega igrišča s tribunami, sprehajalnih poti, balinišča, lokostrelskega poligona, prog za teke in smučarske teke in drsališča pa čolnarne ob Krki in še enega nogo-metnega igrišča nad obsoječim štadionom je v Portoval umestil otroški park v slogu Gardalanda pa smučarske vlečnice in slalomske proge; smučarske skakalnice; od drugih športov pa terensko jahanje, poligon za vojaško igro paintball, orientacijski šport, hokej na travi, manjše igrišče za golf in zelo zanimivo hišo prostega časa, kjer bi se

lahko vsakdo lahko ukvarjal s tistim, kar si je vedno želel, a mu ni bilo dano: slikanje, kiparstvo, igranje violine, domačo obrt... Jasno je, da marsikaj od tega Novo mesto potrebuje, a denarja ni.

Vse to je treba povedati, da je človeku bolj jasno, kaj želijo Hlavatyjevi oziroma njihovo družinsko podjetje TAK postaviti v Regrči vasi. Seveda je vse skupaj prilagojeno naravnim danostim in okolju pa tudi tistemu, kar je tam včasih že bilo. Novomeščani srednjih let se najbrž še spominjajo romarskih poti mladih novomeških smučarjev, ki so ob nedeljah oprtali dilce na rame in jo mahnil k sv. Roku, kjer so daleč naokoli najlepši smučarski tereni. Tudi smučarska skakalnica je bila znana in marsikatera smučka nevesečega skakalca se je zlomila na predolgem ravnem delu pod odskočno mizo.

Danes je tam precej drugače: smučarske proge počasi zarašča grmovje, med vojno požgani cerkvi sv. Roka se je porušil zvonik, ki je kazal pot takšnim in drugačnim romarjem, za skakalnico pa že dolgo nihče več ne skrbi. Tudi dom krajevne skupnosti v Regrči vasi ni bil nikoli dokončan. Hoteli so ga dati v najem, vendar tako, da bi imeli od njega korist tudi krajanje, zato ga obrtnikom, ki so se zanj zanimali, da bi si v njem uredili delavnice, niso odstopili. Prav Hlavatyjevi pa so jim ponudili nekaj, kar bi koristilo tudi krajanom - športno-rekreativni center. Dom bo tako kmalu dokončan, v njem pa bodo našli svoj prostor squash, fitness, savna pa okrepčevalnica in športna trgovina, ob domu pa dvostezno balinišče in vrt.

Za domom nameravajo postaviti drsališče s tribunami, ki bi bilo sprva odprto in bi ga zaledenili brez hladilnih naprav, poleti pa bi bilo to kotalkališče ali prostor za koncerte zabavne glasbe, v naslednjih fazah bi zagotovili umetno zaledenitev in drsališče pokrili; ta del projekta pa predvsem moralno izjemno podpira tudi hokejska zveza Slovenije, ki si zelo prizadeva, da bi se hokej razširil tudi na Dolenjsko.

Trim stezo so že začeli urejati, urediti pa nameravajo tudi obstoječe smučišče, ki bi ga podaljšali za 50 m. Tako bi pod sv. Rokom nastala 300, 280 in

400 m dolga smučišča z vlečnico, ki je nekdanj tu tudi že prevažala smučarje, obnoviti in posodobiti želijo 40-metrsko smučarsko skakalnico. Kasneje bi zgradili sedežnico in uredili umetno zasneževanje prog. Tudi plastična smučarska proga, kjer bi lahko smučali poleti, je v njihovih načrtih.

Poleg omenjenih športov bi v tem rekreativnem središču lahko našli svoj prostor še poligon za paintball, lokostrelstvo, igrišča za košarko, roket in odbojko, pa tudi mali otroški park v slogu Gardalanda z motivi iz Trdinovih Bajk in povesti o Gorjancih so v načrtu. Ostanke cerkvice pa bi radi vsaj zaščitili pred propadanjem.

Kamor koli so se s svojimi načrti obrnili, so dobili podporo, tako na novomeški občini kot tudi na ustreznih ministrstvih na državni ravni. Vendar jim razen moralne podpore in ploskanka ni dal nihče nič. Vsi njihove načrte odobravajo, denarja, niti v obliki kreditov ali vsaj v obliki subvencioniranja obrestne mere, za sedaj niso mogli dobiti. Edino konkretno pomoč so jim izrazili obrtniki - izvajalci obnovitvenih del na domu krajanov - ki jim toliko zaupajo, da so se dogovorili za odloženo plačilo, za vse skupaj pa je družina Hlavaty zastavila hišo, v kateri živi. Brez dodatnega kapitala rekreativnega centra, ki ga Novo mesto nima, a ga potrebuje, pod sv. Rokom ne bo.

IGOR VIDMAR

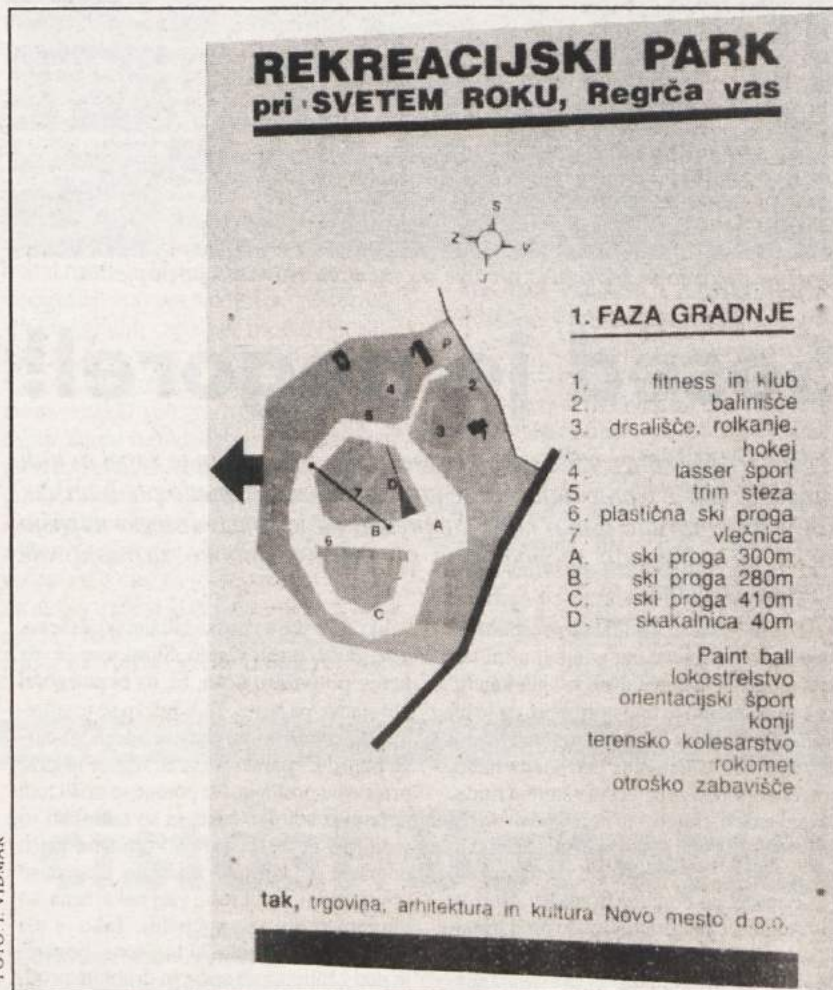

FOTO: I. VIDMAR

Kaj vse želijo Hlavatyjevi postaviti pod sv. Rokom so predstavili na pregledni tabli ob poti pri domu krajevne skupnosti.

NOVOMEŠČANI V FINALU IGER BREZ MEJA

Le sreča je odločala o uspehu

Že samo ime "Igre brez meja" pove, da ne gre le za šport oziroma tekmovanje, pa tudi ne samo za medijski dogodek. Gre za svojevrsten spektakel, kjer ni vse odvisno samo od dobre telesne pripravljenosti, moči in vzdržljivosti, pač pa v veliki meri od sreče. To je še kako občutila tudi novomeška ekipa, ki je na letošnjem finalu v Torinu zastopala Slovenijo in bi z nekaj več sreče lahko dosegla boljšo uvrstitev, kot je četrto mesto.

Vodja ekipe Slavko Seničar se je odločil za starostno mešano ekipo osmih športnikov in športnic. Združili so izkušnje starejših in mladostno razigranost mlajših, kar se je že na kvalifikacijah maja, ko so Novomeščani prepričljivo zmagali, pokazalo uspešno. Osemčlansko novomeško vrsto so sestavljali: odbojkarici Jana Vernig in Rebeka Koncilija, alpinistka Romana Tomšič, športna pedagoginja Breda Kastelic, atlet Matjaž Zupančič, veslač v raftingu Simon Bobnar, košarkar Uroš Jazbec in odbojkar Aleš Smrke, ki pa se je na kvalifikacijah poškodoval in ga je v finalu zamenjal atlet Rihard Resnik. Ekipa se je za nastop v finalu pripravljala v Torinu, treninge in generalko je posnel kameraman novomeške televizije Dušan Pezelj. Posnetke so dobro proučili in se na osnovi tega dogovorili za taktiko, ki bi jim prinesla najboljše izidi.

Navijači

Med navijači, ki so odšli v Torino spodbujati svoje moštvo, sta bili tudi mestna godba Novo mesto in folklorna skupina Kres. Pred hotelom Genova v Torinu, kjer je bila nastanjena naša ekipa, godba pripravila lepo presenečenje in ob svojem prihodu zaigrala nekaj slovenskih melodij novomeški ekipi za podoknico, folkloristi pa so na asfaltu pred hotelom zaplesali, medtem ko so se na prizorišču vseh letošnjih iger brez meja v lovski palači Stupinigi v okrožju Nichelino zelo izkazali tudi ostali navijači. Tudi ko je naša ekipa po peti igri

pristala na zadnjem mestu, niso onemeli, ploskali so in spodbujali naše tekmovalce, godba je igrala. "Novo mesto, Novo mesto..." se je slišalo daleč naokoli, medtem ko so navijači iz Portugalske, Grčije, Švice, Italije in Madžarske ob neuspehih svojih ekip razočarani utihnili.

Pričakovanja

Ob našem prihodu smo v hotelu našli budno le Bredo Kastelic, drugi člani novomeške vrste pa so po nočni generalki, ki je trajala skoraj do treh zjutraj, še počivali. Breda nam je povedala, da jim na generalki ni šlo najbolje in da so vse ekipe zelo izenačene, da so nekatere izmed iger zelo težke in da so jih organizatorji še otežili, saj so poskrbeli, da so bile vrvi mokre, tla spolzka, in čas omejili; zato pričakujejo uvrstitev okoli tretjega mesta, največjo vlogo pa naj bi odigrala sreča.

Res je o mnogočem odločala sreča, vendar je Novomeščani niso imeli. Polomili so ga prav pri igri s kurenti, ki je bila slovenska nacionalna igra. Simonu je na spolzkih tleh prevečkrat spodrsnilo in mu kurentovih oblačil, po kateri je moral na tri različna mesta zunaj vrtečega se kroga, ni uspelo dovolj hitro obleči. Smolo je imel tudi Matjaž, ki si je v eni od iger poškodoval gleženj. Novomeščani so tako na koncu zasedli z 42 točkami četrto mesto. Zmagali so z 52 točkami Madžari, s točko zaostanka so bili Portugalci drugi, še točko manj pa so zbrali tretjevrščeni Italijani, peti so bili Švicarji s 34 in zadnji Grki z 32 točkami. Novo-

meščani z uvrstitvijo niso bili zadovoljni, saj so vsi pričakovali vsaj tretje mesto, a to so pač igre brez meja.

Tudi organizatorjam ni šlo vse tako gladko, kot je videti na televiziji, saj posamezne kadre najprej posamejno in jih kasneje zmontirajo. Zato iz Torina tudi ni neposrednega prenosa in finale bo na sporedu predvidoma šele zadnjo nedeljo v avgustu.

Ekipa se zahvaljuje sponzorjem, ki so jim omogočili odhod v Torino, posebej še generalnemu sponzorju Telekomu, pa Cestnemu podjetju, obrtni zadrugi Hrast, Bradaču Securityju, avtohiši Berus, avtohiši Dana, Vitalisu, Pionirju MKI, Dolenjski banki, Agru, d.o.o., AK Trade, Gimpexu, Gozdnemu gospodarstvu, Mercatorju, Avtogalantu, BTC-ju, Intelu, Dolenjskim pekarnam in Dolenjki.

NATAŠA POVŠE

FOTO: N. POVŠE

Breda Kastelic, vodja ženskega dela novomeške ekipe, in Robi Judež, vodja projekta novomeškega nastopa na Igrah brez meja, ki je moral v Torinu prevzeti še vlogo Jollyja, v kostumih.

FOTO: I. VIDMAR

Kmalu obnovljeni dom krajevne skupnosti je zamelek in bodoče jedro rekreacijskega središča pod sv. Rokom.

Družini Tisovec in Markovič pred že skoraj obnovljenima poslopjema.

Sosed je pogorel!

Tisto sredo je sonce vzšlo tako kot vse druge dni, petelin je zapel in tudi Bradašev ata je v prebujajočem se jutru že "plesal" z metlo po dvorišču, kot je imel navado vsako jutro. Se preden pa je sonce doseglo najvišjo točko na horizontu, so podivjane sile narave globoko zaznamovale njegovo življenje.

Dramatični dogodki, ki so sledili že kmalu po poldnevu, so v nekaj minutah ustavili utrip življenja dveh velikih kmetij. Le nekaj sekund je bilo potrebno, da je bil izničen ves trud pridnih rok mnogih let. Po dobrem mesecu in pol je prvi šok že minil, kmečka opravila spet tečejo v starem ritmu, ožgani zidovi, tramovi in nered po dvorišču pa pričajo, da vsaj še nekaj časa ne bo tako, kot je bilo pred nesrečo. Ali morda nikoli.

Tisovec, po domače Bradašev Alojz se je v sredo, 19. junija letos, malo pred trinajsto uro vračal iz vinograda. "Kar čutil sem, da se bo nekaj zgodilo. Ves čas sem pogledoval proti nebu, kjer so se nad hribom že zbirali črni oblaki. "Da ne bo kakšna toča..." sem pravil ženi, medtem ko sem stal na pragu kleti. Žena me je še pokarala, naj raje zaprem vrata, da bo še kaj narobe," se spominja usodnega dne Alojz. V tistem trenutku je usekala strela v njegovo 30-metrsko gospodarsko poslopje. Žena Anica brž pove, da ni silovito tresčilo, ampak na kratko, kot bi počila puška. "V prvem hipu je bilo videti kot kupček ognja, ki ga zanetiš. Hitro sem zavpila snahi, naj pokliče gasilce, da se je naš pod vžgal," pripoveduje. Medtem ko je Anica panično tekala naokoli in brezupno kričala možovo ime, je ta že izginil v oblaku dima in skočil k poslopju ter začel vleči izpod njega kmetijske stroje. "Najbolj sem se zbal za traktor in nakladalko, čeprav je bilo v trenutku vse v dimu in nisem ničesar videl pred sabo. Ampak paničen nisem bil," zatrjuje Alojz.

Pri Bradaševih sprva niso vedeli, da gori tudi Markovičev, po domače Martinkovo poslopje, čeprav ju loči le nekaj metrov. "V trenutku so pridrveli vsi sosedje, ki so bili doma. Če ne bi imeli v vasi dveh hidrantov, bi se verjetno vneli tudi stanovanjski hiši. Vsa vas bi lahko zgorela. Tako močno je gorelo, da je že opalilo naše rože na oknih," pripoveduje Martinkova Martina. Le prisebnost domačih in deset gasilnih cevi, ki so visele v omari na drvarnici, je obvarovalo Gorenje Polje pred najhujšim.

Od udarca strele je minilo le nekaj minut, ko sta bili 30-metrsko Bradašev in 23-metrsko Martinkovo gospodarsko poslopje zaviti v gost oblak dima, iznad katerega so švigali ognjeni zublji in se bliskovito širili proti južni strani poslopij. V času nesreče je bilo v Bradaševem hlevu devet glav živine, ki je nemočno mukala. "Brž sem skočil v hlev odvezovat živino. Krave smo na silo vlekli ven. Podivjan bik me je z vso močjo pritisnil ob jasli. Najprej sem mislil, da mi je polomil vsa rebra. Ko smo ga naposled le izgnali iz hleva, je zdirjal do Krke in skočil vanjo," pove Alojz Tisovec. Tudi pri Markovičevih so sosedje še pravočasno spustili pet glav živine, ki se je raztepla po vasi.

V dvajsetih minutah je pridrvelo več gasilnih enot. "Bilo je toliko cevi po tleh, da je bila naša pot čisto preprežena z njimi," se spominja nesreče Martinkov Miha. Gasilci in vaščani so kljub hitri pomoči opravili svoje po najboljših močeh. Rešili so živino, večino kmetijske mehanizacije, niso pa mogli potegniti na varno še ostalega. "Vaški traktoristi in prvoznik Franc No-

vak iz Soteske so poskušali umakniti seno, a se je vse sproti vžgalo. Slišal sem že, da beton pri požaru poka, to, da bi pa zgorel kot slama, pa še ne. Tudi železo se je stopilo. Še danes so vidni sledovi železnega curka po zidu," poravi Alojz Bradašev in kaže proti vrhu poslopja. Na pomoč so prišli tudi delavci iz soteske žage, ki so takoj, ko so slišali za nesrečo, ustavili obrat in prišli pomagat umikat seno in ostalo. Čeprav so se vsi trudili, da bi rešili vsaj nekaj sena, so ognjeni zublji vse upepelili. Tako je pri Martinkovih zgorelo 20 ton sena, pogorel je pod z mlinom za sadje in drobnim orodjem, kašča z žitom, lesena nadstrešnica, garaža nad AB ploščo s kolenčnim zidom, ostrejšem in kritino ter drvarnica z drvni. Od kmetijskih strojev je bil močno poškodovan puhalnik. Pri družini Tisovec pa je zgorelo ostrejšje hleva s 30 tonami sena, uničena je bila AB plošča in strojna lopa z visečim stropom, na katerem je bila shranjena slama. Od strojev pa so zgoreli še obračalniki za seno ter cevi za puhalnik. "Najbolj pogrešam metle," pravi Alojz Tisovec. "Vse so zgorele. Imel sem navado, da sem zjutraj najprej pometel dvorišče, preden sem karkoli drugega postoril."

Da bi bila nesreča še večja, je ves naslednji teden deževalo kot za stavo. Živina, ki so jo spet privezali v hlevu, je ležala v mokrem, s počenega stropa je dež lil naravnost v jasli. Kljub dežju so začeli popravljati. Najprej je bilo treba pospraviti ožgane tramove in opeko, zaliti ploščo, popraviti nosilne stebre in postaviti novo streho. "V največjem naliivu smo šli v hosto podirati les, ki smo ga nato vozili na žago. Vse dneve so nam pomagali vaščani in sorodniki, tako z denarjem kot tudi z delovno silo. Les za streho senika so zagotovili vaščani Dobindola. Obe družini sta dobili po deset špirovcev od Petra Bradača z Dvora, Jože Kužnik iz Velikega Lipovca jim je podaril 3 kubike smrekovih desk. Zelo so hvaležni tudi Slavku Turku z Sel, ki jim je na pogorišču pomagal s svojim delovnim strojem. Darko Pečjak iz Dolenjega je opravil zastoj vsa mizarška dela. Bradaševi se toplo zahvaljujejo tudi Darku Vidicu iz Suhorja, ki jim je še prvi dan pripeljal seno. Zavarovalnica Tilia, pri kateri sta bili obe poslopji zavarovani, je odškodnino izplačala že v desetih dneh. Mestna občina je obema družinama iz stalne proračunske rezerve zagotovila naročilnici za nakup strešne kritine. Vseh, ki so pomagali, tu seveda ne moremo omeniti, zato vsem še enkrat iskrena hvala.

Danes, poldrugi mesec po nesreči, kmetiji počasi dobivata staro podobo. "Glavno, da je spet vse pod streho, drugo bo že, čeprav bo trajalo še najmanj leto dni, da bo naše življenje steklo po starem," se tolažijo prizadeti v požaru.

Svet Krajevne skupnosti Dolenjske Toplice je pred nedavnim sprejel sklep, da začne zbirati prostovoljne prispevke za pomoč obema prizadetima družinama. Izkazimo svojo solidarnost in pomagajmo ljudem v stiski! Nič se ne ve, morda jutri strela trešči ravno v naš kozolec!

DIANA ŽAGAR

Če bi bil mlad, bi mlin obnovil

V širni Štatenberški dolini je včasih na vodo mlelo 14 mlinov, že pred leti so skoraj vsi za vedno utihnili. Čas jih je povozil, ljudje skoraj ne sejejo več žita, če pa že, ga raje odpeljejo v valjčne mlina.

Vsi pa le še niso umolkni, pri Jakljevih, kakor po domače rečejo Penetovim z Roj pri Trebelnem, ga gospodar Avguštin še požene. "Kadar mlin ne dela, se mi zdi, kot da nekaj manjka, saj sem bil njegove pesmi navajen od malih nog," pripoveduje Avguštin, ki se je v tem mlinu ob potoku Gostinca tudi rodil. Od kdaj je mlin pri hiši, natanko ne ve, ve le, da je že najmanj 100 let tu Penetov rod. Mlin je kupil od Avguštinovega očeta stari oče in vse do leta 1979 je nanj neprestano mlel tudi Avguštin. Zaradi vse večjih davkov in vse manj dela je tega leta obrt vrnil in se kasneje zaposlil v tovarni tako kot večina ljudi iz trebeljanskega konca. Od tedaj pa vse do danes melje le občasno, predvsem zase. "Sedaj imam samo še par kamnov in stope. Zmeljem predvsem še pšenico in vstopim ješprenj," razlaga Avguštin. Prej pa so imeli tri pare kamnov in štiri stope, na dveh so mleli belo moko, na enem pa črno oz. zmesno moko. "Prav zmesne moke sem včasih največ zmel," pripoveduje in dodaja, da je prava zmesna moka iz ječmena, ajde in koruze.

K njim v mlin so vozili in nosili žito ljudje s Trebelnega, iz Bogniče vasi, Češnjic, Cikave in od drugod, rekli so, da ga peljejo k Jaklju v mlin. "To ime je k hiši prinesel očetov stari oče, ki je mlin tudi kupil, doma pa je bil iz Podturna. Ljudje so govorili, da so pri njih doma vsakemu dali kozarec vina, tudi beraču, zato so gospodarju rekli, da je jak - dober, in to ime se nas drži še danes," razlaga Avguštin. Tudi priimek Pene pravi, da ni domač, ljudje pravijo, da se je že dolgo nazaj k tej hiši v Podturn prženil neki francoski vojak, verjetno iz časa Ilirskih provinc. "Imeli so veliko kmetijo in veliko vinogradov, vino so prodajali, kozarčka vinca pa niso odrekli niti siromaku." Možakar, ki je kupil sedanji

Avguštinova vnuka sta zelo rada s starim očetom. Ker imata do najbližjih sosedov precej daleč, se najraje igra sama. Skupaj tudi sanjata, kaj bosta, ko odrasteta; zaenkrat o mlinarstvu ne razmišljata, ampak o poklicih, ki ju bodo popeljali v svet.

Jakljev mlin je bil zelo gospodaren, kasneje je dokupil še nekaj zemlje, leseni del hiške, ki se je stikal z mlinom, pa je odstranil in ga dozdal.

V družini je bilo 5 otrok: 4 fantje in eno dekle; Avguštin je bil drugi in med njimi je imel največ veselja do mlina. To svojo ljubezen do kamnov in koles pa je drago plačal že kot otrok, ko mu je leta 1941 "triba" zagrabila in polomila roko tja do komolca. Rešil ga je oče. Potem je bil 11 tednov v bolnišnici. "Vse drugo lahko delam, le kravo težko pomolzem," pravi Avguštin. Spominja se, da so med vojno večkrat prišli k njim po kruh partizani. "Kruh smo imeli vedno, že kot fantič pa sem se ga od mame naučil speči tudi jaz," dodaja. Ko se je oženil, je kruh pekla žena razen takrat, ko so se rodili otroci, tedaj ga je spekel Avguštin. Pred dvema letoma mu je žena umrla in sedaj mora kruh spet peči sam, prav tako tudi kuha. Avguštinu se je rodilo pet otrok, sedaj pa z njim živi sin, ki še ni poročen, drugi sin pa ima v bližini mlina novo hišo, zelo rada pa sta pri njem njegova vnukinja in vnuk.

Avguštin bo oktobra dopolnil 60 let, od leta 1991 je upokojen in občasno mlin še vedno rad požene. "Včasih, ko je tu okoli mlelo 14 mlinov, je bilo preživetje tudi težko, saj je bila konkurenca zelo velika, in če si komu vzel malce večjo merico, je drugič šel drugim v mlin," se spominja. Ko pa so se pojavili valjčni mlina, je dela zmanjkalo tudi za tiste redke prave mlinarje, ki so še bili.

Do sedaj je mlin obnavljal sam, vendar če ga bo kateri od njegovih otrok hotel ohraniti, bo potrebno že v kratkem obnoviti eno od koles. "Že ko sem hodil v šolo, sem sklepal kamen, kasneje pa sem se lotil tudi drugih popravil v mlinu," razlaga. Predtem je k njim hodil popravljat možakar iz Zbur, Avguštin ga je natančno opazoval in kasneje tudi sam poskusil. Leta 1987 je prvič sam

Eno od koles je Avguštin pred leti sam obnovil.

KRAJEVNE ZNAMENITOSTI

Grbeževa koča naj ostane

Dolenje Polje, vasica na levem bregu Krke med Sotesko in Stražo, se sicer ne pojavlja v turističnih prospektih, a vseeno ima svojo znamenitost - 250 let staro Grbeževa koča. Lesena hiša je že več let prazna, saj se je mladi rod preselil v prostorne zidane hiše, a kljub temu pritegne pozornost popotnika, saj stoji tik ob cesti proti Dolenjskim Toplicam, vzbudila pa je tudi zanimanje tistih, ki bdijo nad naravno in kulturno dediščino in želijo kočo ohraniti, kakršna je.

Grbeževa koča - v času Marije Terezije so nanjo nabili številko 2, ki je na njej ostala vse do leta 1950 - je zgrajena iz lesenih polbrun in na vogalih cvinkana (vezana), del zadnje stene, kjer je stala peč, pa je zidan. Sprva so bile v hrastove polbrune namesto oken vdelane line. Streha je bila verjetno na začetku pokrita s skodlami, kasneje pa vse do druge svetovne vojne s slamo. Notranjost hiše se je delila na veliki konec oziroma hišo in vežo, ki je služila za kuhinjo. V notranjem delu veže, ob zidani steni, je bilo iz protja narejen obok (isteje), ki je prestrezal dim in iskre, da ne bi prišlo do požara, podstrešje pa je bilo pristo in se je po njem, ko so kurili, valil

dim, tu pa se je prekadilo in presušilo meso pa klobase in slanina. V hiši so bila tla namesto z deskami prekrita z išteerlehom, to je z ilovico, apnom in peskom zmešano malto. V veži in štibclu so bila tla pokrita le s shojeno ilovico.

S čim vse se je preživljal Grbežev rod? Sadili so lan in redili ovce, da so tako prišli do obleke in posteljnine, stari Grbež je strojil kože, iz katerih so naredili lajbelče. Po zemljiški odvezi so imeli na Kulovih tudi kar lep kos gozda, kjer je stari Grbež, kot je sam rekel, ravšical na svojem. V Krki so lovili rake in ribe. V Gabrski gori so imeli vinograd.

Stari Grbež je služil v avstrijski vojski, kjer si je prislužil dve kolajni za hrabrost, spomine na svoje junaške čase pa je rad obujal ob dolgih zimskih večerih. Njegov sin Joža je bil med drugo svetovno vojno med prvimi partizani, ki so tesali skodle za Bazo 20, pa je tudi ta že mrtev. Deset ljudi je štela Grbeževa družina pred drugo vojno, v mali koči pa se je ob materi in očetu stiskalo še šest otrok in dve teti, pa je vseeno šlo. Nešteto zgodb skrivajo njeni zidovi, zato bi jo bilo vredno ohraniti.

TONE VIRANT

Grbeževa koča je majhna, a je bila vseeno dovolj velika za deset ljudi.

Ko se med vinogradi ustavi čas

Belokranjsko značilen je svet ob poti, ki vodi iz Metlike skozi stelnjike proti Drašičem, a se tik pred vasjo odcepi na levo, proti Vidošičem. Da je do Vidošičev dva kilometra, pove popotniku kažipot, toda po senčni cesti, ki je skozi goste veje dreves ne obsvetijo niti najmočnejši sončni žarki, se zdi, da je pot veliko krajša. Zlasti še, ker si približno na polovici poti lahko odpočije in okreпча z vodo iz izvira, ki so ga poimenovali pri Mariji Brezmadežni.

"Zdenc", kot mu pravijo domačini, je ob koncu druge vojne, 8. maja 1945, dal obzidati metliški župnik Kolbezen, toda zadnja leta je bil močno zaraščen in s ceste skoraj neopazen. Pa so ga v čast papeževemu obisku v Sloveniji sklenili vaščani obnoviti. Zadnje nedeljo v juliju, ko je bilo pri vidošički cerkvi sv. Ane žegnanje, so obnovljeni izvir znova blagoslovili. Martin Plut in Jože Slobodnik iz Vidošičev, glavna organizatorja pri obnovi, sta povedala, da so vaščani hvaležni predvsem Ivanu Simoniču, ki je, čeprav je upokojeni mizar, dokazal, da mu tudi oblikovanje s kamnom ni tuje, saj je bil, kot sta dejala Vidošičana, glavni arhitekt pri urejanju okolice izvira. Potoček, ki teče iz njega, je tako kratek, da sploh nima imena. Po približno dvajsetih metrih se izlije v potok Babinac, ki izvira pod Kaščo v Žumberku. Ustno izročilo pravi, da ima voda iz izvira Marije Brezmadežne zdravilno moč, zlasti za oči.

Nikoli dolg čas

Strma pot pripelje popotnika v Vidošiče, vasico ob vznožju vidošičkih vinskih gor. Nekdaj je bilo življenje še v dvanajstih hišah, danes pa je z osemnajstimi prebivalci naseljenih le še pet domačij. Martin Plut, po domače Pečaričev, je s 84 leti najstarejši Vidošičan, njegova vnuka pa sta še edina šoloobvezna otroka v vasi. Martin, ki je šel od doma, ko je moral v vojsko, in ki je pred

nemogli in ponekod na vinograde spominjajo le še zidanice, obdane z mladim gozdom.

Prva belokranjska vinska cesta

Še nedavno je na Jankovičevi zidanici na Pleščem Vrhu visel velik pano, prvič predstavljen na prvi Vinski vigredi v Metliki pred trinajstimi leti, na katerem je bila, kot so lahko prebrali mimoidoči, narisana prva belokranjska vinska cesta. "Z nekaj kilometrov dolgo cesto od odcepa pri Drašičih do Pleščega Vrha nismo imeli takrat nikakršnih gospodarskih namenov, ampak smo jo želeli le urediti, saj je bila marsikdaj neprehodna, zlasti od Vidošičev proti vinski gori. Ko je bila še makadamska, smo jo udarniško obnavljali, tisti, ki ni prišel na delovno akcijo, pa je plačal. Potem smo jo začeli postopoma asfaltirati, zopet z udarniškim delom, z denarnimi prispevki, na pomoč sta priskočili tudi občina Metlika in krajevna skupnost Drašiči," pravi Janez Pečarič, ki je bil skupaj z Jožetom Jankovičem in Jožico Šturm od vsega začetka duša delovnih akcij. Spominja se, s kakšnim veseljem so ljudje hodili na akcije, ki so bile hkrati prijeten način druženja. "Načrtujemo, da bi asfaltirali še del poti iz cerkve sv. Ane ter pot, ki med vinogradi povezuje Plešči Vrh s Krmačino. Tako bi turisti lahko videli več naših lepih vinskih gor, vinogradniki pa prodali kakšen liter vina," pravi Pečarič.

gospodar, zanimivo pa je, da obe stavbi še vedno s pridom uporabljajo. "V kletih imamo po tleh zemljo. Zid v kletih je debel cel meter, zidan s kamni, vezivo pa je mešanica ilovce in plev, medtem ko sta zgodnja dela hiše in zidanice lesena. V kletih je tako vedno okrog 10° Celzija, kar je zelo dobro za vino. A ne le da je Pečaričeva domačija pravi etnološki zaklad, tudi Jože je zgodovinska enciklopedija v malem. Spominja se, kako je bilo, ko so bili vinogradi posajeni še po starem, v breg in so pri obdelovanju in trgatvi grizli v kolena. Takrat so hodili kopati vinograde "na vraček". "Tistemu, ki je pomagal kopati v mojem trtju, sem moral delo vrniti. Bilo je tudi po trideset kopačev, kopali pa smo po petindvajset dni. Zjutraj smo jedli žgance z ocvirki, za malico slanino, pri premožnejših je bila tudi klobasa. Za kosilo sta bila šunka in zelje, za popoldansko malico šunka, če je ostala od kosila, drugače pa malice ni bilo. Za večerjo sta bila krompirjev golaž in prosta pivovarna, potem pa, kljub temu da smo bili utrujeni, ples ob orglicah." Jože obuja spomine. Sedaj, ko ni več moč dobiti ljudi, s sinom Jožetom s pomočjo konja, ki je vedno pri hiši, preorjeta vinograd, žena Nada in hčerka Anica pa delo dokončata s krampicama.

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Vidošička gora s cerkvijo sv. Ane.

Staro in novo si podajata roki

Jože Pečarič je prepričan, da je 3.500 trt, ki jih ima na Pleščem Vrhu, in 1.200 v Repici za belokranjske razmere povsem dovolj. Mladi Otk Šturm pa trdi, da bi moral imeti, če bi hotel dostojno živeti od vinograda, vsaj pet hektarjev. V Šturmovih vinogradih raste pet tisoč trt in so z dobrim hektarjem med večjimi belokranjskimi vinogradniki. Otk, katerega rumeni muškat (poznata trgatva) je na letošnji Vinski vigredi dobil naziv šampion, pa se zaveda, da je tudi iz takšnega vinograda z dobrim kletarjenjem moč veliko iztisniti. Šturmovi imajo sedem sort grozdja, v sodih pa je bilo po lanskim trgatvi sedemnajst vin, ki so se razlikovala glede na čas trganja in način predelave. Med njimi je tudi vino vigrednik, ki ga prodajajo le na Vinski vigredi. Iz njega bi Štur-

movi radi poskusili narediti celo šampanjec, a kaj, ko jim ga vedno zmanjka. Sicer pa Otk pravi, da v kleti eksperimentira, predvsem pa vse počne s poslušom, ki ga je pridobil v novogoriški šoli za someljerje, vinske svetovalce.

Tako si v Vidošičih, v vidošički gori in na Pleščem Vrhu podajata roko staro in novo. Tudi v Šturmovi zidanici na Pleščem Vrhu, ki ima sodobnejšo arhitekturo, se z obilo posluha, ali - kot bi rekel Otk - z uglaševanjem prepletata moderna in starodavna praktičnost. Med drugim imajo Šturmovi povsem leseno uro, narejeno po modelu iz leta 1520, ki ima le urni kazalec. Tudi v tem je nekaj simbolike. Čutiti je, kot bi hotela ura vsem, ki zaidejo v te kraje, s tem dopovedati, naj čas ne bo njihov gospodar.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

SPREHODI V NARAVO

Deviška čistost Bohorja

V časih, ko postaja vse bolj uveljavljeno načelo "nazaj k naravi", dobiva tudi Bohor, v 20 kilometrov dolgem loku razpotegnjeno pogorje med Savo, Sotlo in Savinjo, večji pomen, do konca tisočletja pa naj bi tu po sklepu svetnikov občine Krško nastalo pravo turistično rekreacijsko središče z jasnim ciljem: izkoristiti naravne danosti in ohraniti naravo čim bolj neokrnjeno.

Načrti za takšno središče so bili začrtani že leta 1966, vendar pravega posluha ni bilo. Posegi v Bohor so bili vedno odrinjeni in pravzaprav je bila to tudi sreča, saj je tako ta del Posavja ostal neokrnjen. Danes v raztresenih vaseh Reštanj, Dobrova in Stranje, ki spadajo v krško občino in jih sestavljajo številni razmetani zaselki, prebiva nekaj več kot 620 ljudi, prav na račun hribov pa se je v preteklosti število prebivalcev na Senovem povečalo za okoli 600.

Nekatere sta gospodarska kriza in pomanjkanje delovnih mest znova priklenila na domačijo na južnih pobočjih Bohorja. "Zato ni čudno, da pričenjajo vzniki v njihovih zamislih želje po spremembah njihovega gospodarjenja in se čedalje bolj usmerjajo v živinorejo, ponekod pa tudi v turistično usmeritev kmetij," pravi zagrizena planinka, članica Planinskega društva Bohor Senovo Marija Krušič, ki je vedno pripravljena popeljati ljudi po širnih gozdovih Bohorja, po turističnih kmetijah, temnih globokih grapah, mimo pomnikov zgodovine. Z Bohorja je čudovit razgled, z malce sreče se vidi celo Snežnik.

Bohor sega v občine: v Sevnico, Šentjur, Kozje in Krško. Prav v slednji sta krajevna skupnost Senovo in planinsko društvo Bohor Senovo pripravila razvojni program, s katerim bi pospešili razvoj kmetijstva in turizma ter tako zajezili odhod kmečkega prebivalstva, saj sodi območje Bohorja med demografsko najbolj ogrožena območja v krški občini. Pogoj za turizem in kmetijstvo je ustrezna infrastruktura in ureditev vodovoda, saj je Bohor velik rezervat čiste pitne vode. "Prav krajevna skupnost Senovo je med najbolj zaostalimi, čeprav so ljudje v hribovskih vaseh pripravljani, da bi tudi sami prispevali kaj denarja, da bi se ceste le uredile. Zaradi pretežno makadamskih cest je otežena tudi zimska prevoznost in vsako večje neurje tamkajšnje ljudi dobesedno odtrga od sveta," pravi občinski svetnik Vid Budna s Senovega.

Koča bo imela 100 ležišč

Do Bohorja, ki s svojimi lepotami nudi možnosti za počitek in za aktivne

počitnice, vodijo poleg cestne povezave s Senovim in Planino pri Sevnici označene pešpoti iz vseh strani: s Senovega preko Srebotnega, Jablance in Dobrove; druga z železniške postaje na Blanci mimo Gorenjega Leskovca, Pustih Ložic; tretja iz Lesičnega, četrta iz Planine pri Sevnici in peta iz same Sevnice. Obstaja pa še veliko drugih, neoznačenih, ki jih obiskujejo samo poznavalci. V bližini Plešivca je planinska kočica, ki je odprta vse dni v letu razen ob ponedeljkih. Koča, ki ima telefonsko številko 0608/70-475, je v upravljanju planinskega društva Bohor, ki je pred dvema letoma praznovalo že 40-letnico obstoja, kočica s 45 ležišči pa oskrbnika vzorno oskrbuje. V načrtu je povečanje nočitvenih zmogljivosti na 100. Planinsko društvo Bohor Senovo šteje preko tisoč članov in poskuša z različnimi prireditvami, kot so jezikova nedelja, planinski ples, kostanjeva nedelja, pridobiti čim več sredstev. Ves denar vlagajo v kočico, žal pa se kočica v srednjegorju smatra za gostinski lokal, kar je po mnenju planincev nepravilno, saj kočice ne obišče toliko ljudi kot kak gostinski lokal v nižini.

Planinci bi radi uredili tudi igrišče, za zimske potrebe bi bilo treba posodobiti obstoječo vlečnico, čeprav velikega smučišča ni v načrtu, saj ne bi radi krčili gozda, so pa v nekaterih delih Bohorja idealne možnosti za tek na smučeh, trim steze in kolesarjenje, za družinske piknike ter krajše in daljše pohode.

Prihodnost za turistične kmetije

Ko v dolini senovski rudnik, ki je daljal kruh tamkajšnjim ljudem dvesto let, usiha, dobiva turizem vse večji pomen. Pravzaprav postaja nujna in na Bohorju so se že oblikovale nekatere turistične kmetije (na primer Perko, Plahuta), ki vsaka ponuja kaj posebnega, razvoj turizma pa se prepleta s kmetijstvom. Tako so na kmetiji Drstvenšek začeli z rejo drobnice, vključujoč tudi sirarno, z ovčerejo pa se v večjem obsegu ukvarjajo na kmetiji Žvegljč. V zadnjem času so ponudbi dodali tudi jahanje. Od tod je lahko izhodišče za pohod na Veliki Javornik, najvišjo točko v Posavju, s 1.024 metri nadmorske višine.

Čistega zraka, sonca in miru je tod v izobilju. Tudi hrana, ki jo pridelajo pridelne roke trdoživih, ponosnih in gostoljubnih ljudi, je brez kemijskih dodatkov. In če dodamo, da se tudi cestna infrastruktura nenehno izboljšuje ter da ima telefonska zveza s svetom skoraj vsaka hiša, potem lahko pričakujemo, da bo v bližnji prihodnosti še več ljudi obiskovalo Bohor. TANJA GAZVODA

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Ivan Simonič, Martin Plut in Jože Slobodnik ob izviru pod Vidošiči, iz katerega po pripovedovanju priteče zdravilna voda.

drugo vojno leto dni delal v Nemčiji, pa si v svoji skromnosti ne predstavlja, da bi lahko še kje živel bolje kot doma. Pravi, da se je življenje v vasi zelo izboljšalo, čeprav še vedno nimajo vodovoda in telefona, a slednjega pogrešajo predvsem mladi. "Meni prinašajo novice sin in snaha iz službe pa ljudje, ki se vozijo mimo hiše po zdravje k Željku Gorencu na Kamencu; ob nedeljah pa vem, kaj je novega, v Metliki," je zadovoljen Plut, ki kljub letom še veliko postori na kmetiji. Le zvonit več ne hodi po trikrat na dan tja gor k sv. Ani, ker imajo električno zvonjenje. Vesel pa je, ker je v vasi vedno živahno, saj grede skoznjo v vinske gorice številni vinogradniki. A tudi turistov ne manjka. Prav mimo Plutovih vodi cesta k turistični zidanici staršev prve slovenske vinske kraljice Lidije Mavretič.

Še posebej živahno je bilo že omenjeno zadnje nedeljo v juliju ob žegnanju pri cerkvi sv. Ane, ki so jo postavili leta 1830. Takrat so ljudje že vedeli, zakaj jo postavljajo prav na vrh vidošičke gore. Od nje se razprostira lep razgled na skrbno obdelane slovenske vinske gorice pa na del hrvaških, ki pa jih žal vse bolj zarašča grmičevje. Ljudje pokažejo na pobočja onkraj državne meje, zlasti pod Vivodino, kjer so še ne tako davno rasli vinogradi. A mladi so odšli, stari ob-

In to dobrega vina, o čemer pričajo številne medalje z ocenjevanj na vinskih razstavah. Temu prikima tudi Ivanka Pečarič-Badovinac, dipl. inž. agronomije, zaposlena v metliški kmetijski zadrugi, ki ima v Vidošičih kar dvanajst hektarov vinogradov, kar je skoraj polovica vseh združnih vinogradov.

Trta in zidanice častitljive starosti

Čeprav so po Ivankinih besedah v vidošičkih gorah za belokranjske razmere veliki vinogradi, pa je Zdravko Cajnar, ki ima v tej gori kar dve zidanice častitljive starosti, prepričan, da vinogradniki z majhnimi vinogradi nimajo prave prihodnosti. To govori tudi kot predsednik metliške podružnice društva vinogradnikov Bele krajine, dobro pozna razmere v vinogradništvu. Tudi sam sedaj obdeluje le nekaj čez tisoč trt, nekdanj pa jih je bilo pri hiši znatno več, a so si jih otroci razdelili med seboj. Se pa zato lahko pri Cajnarjevih pohvalijo, da imajo pri zidanici na Pleščem Vrhu trto, ki naj bi bila po pripovedovanju stara 104 leta.

Še starejša je zidanica Jožeta Pečariča, po domače Pleščevega, iz bližnjih Železnikov. Zidanico na Pleščem Vrhu in hišo v Železnikih je po pripovedovanju ljudi pred več kot 200 leti zgradil isti

FOTO: T. GAZVODA

Pred planinsko kočico na Bohorju.

Visoka strokovna šola za podjetništvo
Senčna pot 10, 6322 Portorož

OBJAVLJA RAZPIS:

Z p i s

v Visoko strokovno šolo za podjetništvo za študijsko leto 1996/97
Vpisujemo v 1. letnik triletnega visokošolskega strokovnega študijskega programa podjetništva:

Pričetek rednega študija: ponedeljek 14.10.1996

Pričetek izrednega študija: petek 4.10.1996

Kandidati izpolnjene obrazce prijave za vpis pošljejo na prijavno službo

Visoke strokovne šole za podjetništvo do dne 30.09.1996.

Pri vpisu predložiti:

- prijavnico (če še ni bila poslana),
- dokazilo vplačila prvega obroka šolnine (ŽR: 51410-603-327-20),
- fotokopijo izpiska iz rojstne matične knjige,
- fotokopijo izpiska iz poročne matične knjige (študentke),
- tri enake slike (3x4),
- osebno izkaznico.

VEČ INFORMACIJ:

GEA College, Dunajska 156, Ljubljana 1000,
tel.: 061/168 70 02, 168 73 01, faks: 168 82 13

Visoka strokovna šola za podjetništvo, Senčna pot 10, Portorož 6322 (Avditorij),
tel.: 066/747 351, 747 352, faks: 747 353

Informativni dnevi:

- Ljubljana, GEA College, d.d., Dunajska 156: 14.8.1996, 20.8.1996 ob 15. uri,
- Slovenske Konjice, Konus: 19.8.1996 ob 15. uri,
- Portorož, Visoka strokovna šola za podjetništvo, Senčna pot 10: 22.8.1996 ob 15. uri,
- Novo mesto, OZS, Novi trg 5: 21.8.1996 ob 15. uri.

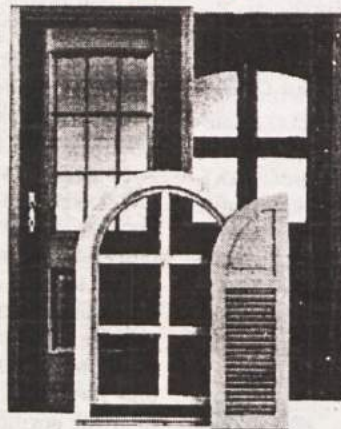

JELOVICA Vam

od 9. do 18. avgusta
poleg 5-14% gotovinskega popusta

ponuja **3%** dodatni
sejemski popust

za **na Gorenjskem
sejmu v KRANJU**

**OKNA,
VRATA,
POLKNA,
prenovo OKEN,
stanovanjske
HIŠE,
mont. STENE**

JELOVICA

Lesna industrija ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261

in na prodajnih mestih v Sloveniji:

JELOVICA:

- NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./faks: 068/323-444
- METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716
- KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/21-236

JAKAELEKTRO Radeče
BAVEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevje

AVTO LUKY

Smrečnikova 45
Novo mesto
Tel. 068/24-612

Avtomobili LADA

Motorji in scuterji

YAMAHA

Ugodni krediti
in leasing!

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

LERAN, d.o.o.

promet z nepremičninami
Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

- hiše: Novo mesto, Krško, Brežice, Črnomelj, Metlika, Sentjanž, Žužemberk, Kostanjevica, Jesenice na Dolenjskem, Drnovo pri Krškem, Brestanica, Sentjernej, Čatež pri Zaplazu, Soteska, Mala Strmca, Grič pri Smarjeti, Vel. Poljane, Orešje, Stefan pri Trebnjem, Podturn pri Trebelnem, Srednja vas pri Semiču, Stari trg ob Kolpi, Dol. Gradišče;
- vikende in zidanice: Straža, Ždinja vas, Dolž, Rožič vrh, Semjč, Dobljčka gora, Gaberje, Škocjan, Telče, Trebelno, Križe pri Novem mestu in drugod;
- poslovne stavbe: Novo mesto, Črnomelj, Krško, Drnovo in drugod;
- prodamo parcele za gradnjo, kmetijska zemljišča in gozdove, kmetije po vsej Dolenjski;
- stanovanja: Novo mesto, Krško, Črnomelj, Metlika, Ljubljana;

Tel./faks: 068/322-282,
069/342-470
Mobitel: 0609/633-553

PLAVA LAGUNA

POREČ

HOTELI - APARTMAJI - KAMPI

POČITNICE V OBJEKTIH PLAVE LAGUNE NISO DRAGE!

CENE POLPENZIONA V NEKATERIH
OBJEKTIH B KATEGORIJE:

Paviljoni Bellevue	40 DEM
Hotel Turist	43 DEM
Hoteli Delfin, Albatros in Galeb	53 DEM

POPUSTI ZA OTROKE
DO 12. LETA STAROSTI DO 50%!

DNEVNI NAJEM APARTMAJEV:

Citadela (2 osebi)	76 DEM
Bellevue (3 osebe)	86 DEM
Astra (4 osebe)	113 DEM
Vile Špadići (6 oseb)	136 DEM

NOVO V 1996. LETU!

• BAZENI V KAMPIH:

ULIKA (naturist), ZELENA LAGUNA IN BIJELA UVALA!

• NIŽJE CENE PIJAČ IN A LA CARTE HRANE!

• OBNOVLJENI HOTEL ZORNA!

INFORMACIJE:

Agencija Vašega zaupanja, ali pa:
PLAVA LAGUNA, POREČ

Tel.: 00385/52/410-101, 410-202

Fax: 451-044

**Osnovna šola Savo Kladičnik
Sevnica, Trg svobode 42
8290 Sevnica**

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

SPECIALNEGA PEDAGOGA

za delo z učenci s posebnimi potrebami v rednih oddelkih Osnovne šole za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo.

Nastop dela 1. 9. 1996.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov šole v osmih dneh po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili o izbiri najkasneje v 15 dneh po končanem razpisu.

Borzno posredniška hiša **Medvešek Pušnik** odkupuje delnice podjetij, ki ste jih kupili s certifikatom v javnih prodajah: delnice KRKE po 4.650 tolarjev, LEKA po 8.150 tolarjev, PIVOVARNE LAŠKO po 1.550 tolarjev, PIVOVARNE UNION po 8.700 tolarjev.

Delnice DRUGIH PODJETIJ nam lahko prodate v poslovalnicah Zavarovalnice Triglav po vsej Sloveniji. Informacije po telefonu (061) 140-30-10.

DOBRODOŠLI V STRAŽI PRI NOVEM MESTU!

Vabimo vas, da obiščete nov avtosalon FALESKINI v Straži pri Novem mestu in se pridružite številni družini zadovoljnih voznikov avtomobilov Hyundai.

Avtosalon

FALESKINI

Ulica talcev 14
8351 Straža pri Novem mestu
tel.: 068 83 104

Ob odprtju novega prodajnega salona Hyundai iskreno čestitamo in želimo veliko zadovoljnih strank.

HYUNDAI AVTO TRADE

HYUNDAI
Vedno na dobri poti

ACCENT - LANTRA SEDAN - LANTRA WAGON - SONATA - H 100

Pregovori o vinu

- Boljše je motno vino kot bistra voda. (Italijanski)
- Boljše je prekleto vino kot blagoslovljena voda. (Italijanski)
- Vino dela iz ljudi bogove in hudiče. (Nemški)
- Vino je sveti duh pesnikov. (Nemški)

- Ob dobrem vinu je lahko dobre stihne zlagati. (Madžarski)
- Nekaj kozarcev vina sklence stotine kupčij. (Kitajski)
- Kamor hudič ne more sam iti, tja pošlje vino. (Izraelski)
- Vino nima krmila. (Italijanski)
- Vino je mleko za starce. (Latinski)
- Vino je tehtnica ljudi. (Nemški)

- Vino pij zmerno, da ti ne pokvari štirih reči: telesa, imetja, duše in časti. (Nemški)
- Pij vino, a glej, da ono ne popije tebe. (Romunski)
- Kadar vino tone, besede plavajo. (Angleški)
- Burgandec ženskam zelo dobi dene, zlasti če ga pijejo možki. (Francoski)

Misli pa lete v Suhadol

Bil je čas, ko so se Luzarjevimi v Gorenjem Suhadolu pod Gorjanci rojevale deklice, in bil je čas, ko so se rojevali dečki. Vmes je bilo nekaj let, ko si je mati Alojzija odpočinila od porodov. To je bil čas prve svetovne vojne in njen mož Martin je stiskal glavo v strelskih jarkih na soški fronti. Preživel je, prišel domov in na svet so začeli prihajati fantiči. Albin je bil najmlajši od Luzarjevih fantov in kot tak se je doma naučil tudi marsikaj, kar sicer kmečkim fantom ni dano: kuhanja in pospravljanja ter dela v domačem gospodinjstvu. Tudi druga kmečka dela mu niso bila prihranjena in še sedaj se z otožnostjo spominja časov, ki jih je z drugo vaško mladežjo preživel ob raznih opravilih visoko na gorjanskih košenicah. Suhadol je bil tisti čas skromna podgorska vas in večina sloslopij je bila še krita s slamo, edino bogastvo, ki ga je bilo skoraj pri vsaki hiši dovolj, so bili otroci.

A časi brezskrbne mladosti so hitro minili, v deželo so prišli gospodarit Italijani, katerih ohola oblast Podgorcem nikakor ni bila povšeči, zato so se ji na razne načine postavljali po robu. Italijani so ostro reagirali in tako še podžigali njihov odpor. Ker vasi niso drugače mogli do živega, so jo pričeli obstreljevati. Sprva so izstrelki leteli mimo, potem pa so italijanski topničarji le našli mesto, od koder so vasi prišli do živega. A Martin, Albinov oče, in še nekateri možakarji iz vasi, so bili italijanskih izstrelkov vajeni še iz prve svetovne vojne. Pod njihovim vodstvom so vaščani skopali bunkerje in jih pokrili s hlodi. V njih so bili varni pred bombardiranjem, gnev nad početjem tujega okupatorja pa je bil iz dneva v dan večji. Vse več fantov si je oprtalo na ramo orožje in odšlo v goro. Nasilja in ponižanja niso hoteli več prenašati. Sicer pa kaj dosti izbire ni bilo: na eni strani internacija, na drugi gozd in svoboda. Bila je še tretja pot, domobranstvo, za katero se je odločilo le malo Suhadolcev. Največ se jih je odločilo za odhod v partizane. Od nekaterih hiš celo po več fantov, od Luzarjevih kar vsi štirje.

"Bili smo preprosti ljudje, za politiko nismo kaj dosti vedeli in odločali smo se, kakor je na nas vplivalo najbližje okolje, na primer usoda sovaščanov Padersičev. Tudi pozneje, ko smo se nekateri znanci znašli na različnih straneh, med sabo nismo gojili smrtnega sovraštva, in če se je le dalo, smo se izognili spopadu," pripoveduje Albin. Spominja se zveze, ki jo je imel vzpostavljeno tako, da je strelivo dobival prav od domobrancev, spominja pa se tudi bližnjega srečanja med partizansko in domobransko patroljo, ki se je končalo brez streljanja in prelivanja krvi. Ko so se stiskali vsak za svojim voglom

hiše, z orožjem pripravljenim za strel, je zmagal hladni razum. "Če vi ne boste streljali, tudi mi ne bomo. Počasi gremo vsaksebi in potem naprej vsak na svojo stran," je bilo rečeno in tako tudi storjeno. Koliko gorja in solza bi bilo prihranjenih slovenskim družinam, če bi pogostejše ravnali tako.

A dogodivščin, o kateri pripoveduje Albin, je bilo v drugi svetovni vojni malo. Več je bilo takih, v katerih je tekla kri in so ugašala življenja. Tudi takih je Albin doživel veliko in le veliki sreči se ima zahvaliti, da je še živ. Najmanj trikrat je bila njegova usoda že zapečatenata, pa se je obrnilo drugače.

Trije Luzarjevi fantje, Martin, Janez in Albin, so preživeli vojno, le France se ni vrnil. Zvedeli so, da je umrl kot ranjenec v partizanski bolnišnici, in od nekega znanca, ki je bil tudi med ranjenci, so zvedeli, da je videl napis na njegovem grobu. Vsi trije bratje in starša so z vprego krenili na tisti kraj. Dva metra pod zemljo so res našli na truplo, zavito v vojaško deko. Zraven je bila položena zapečatenata steklenica, v kateri so bili zapisani vsi podatki o mrtvecu. Na ta način so partizanski zdravniki, kolikor se je pač dalo, ohranjali identiteto svojih pacientov.

Albin Luzar je tudi po vojni želel ostati zvest svojemu Podgorju, zato si je v bližini doma našel delo. A ga kreatorji novega reda niso pustili pri miru, postavili so ga v svoje službe in ga preselili v Novo mesto. V teh službah je oblačil in vedril skozi čistke in reforme, dokler ni bil upokojen. Vmes se je tudi poročil in imel tri otroke.

Kako pa je bilo medtem v Gorenjem Globodolu? Doma je zagospodaril brat Martin, a ga je zemljiška reforma speljala z domačih razorov na združeno posestvo v Vrhovo. Ko se je vrnil domov, so bile domače njive polne plevela, hiša pa otrok. Kar osem jih je bilo. Starša sta medtem v začetku petdesetih pomrla, in Albin je pomagal številni bratovi družini, kakor je le mogel. Nikoli ni postal pravi Novomeščan in misel na domači kraj tam na gorjanskem pogorju v njem nikoli ni zamrla. Zato je bil eden od najbolj aktivnih, ko so domačini in vsi, ki jim je ta kraj pri srcu, dogovorili, da zgradijo cesto, ki so jo krajani nameravali zgraditi prvič že pred prvo svetovno vojno, pa potem spet pred drugo svetovno vojno, a so njihovi načrti zaradi svetovnih ujm vedno padli v vojno. Zdaj široka asfaltna cesta pelje v gorjanskiško pobočje in v vas, s katero so nekoč imeli italijanski topničarji toliko težav. Albinova misel je bolj točna. Ne potrebuje širokih cest ne koordinant, da bi našla kraj svojega hrepenenja. TONE JAKŠE

Albin Luzar, rojen v Gorenjem Suhadolu.

Ljudje s slike živijo z nami

FOTO: T. JAKŠE

Pred mano je slika, posneta v času črnomaljskega jurjevanja. Na njej je skupina ljudi, ki se je za spominski posnetek postavila pod arkade cerkvice sv. Duha v Črnomlju: moški, ženske, otroci. Lahko bi to bili vi, vaši znanci ali sosedje. Dosti razlike na videz ne bi bilo. Pa vendar ima ta skupina nekaj posebnosti, ki jo ločijo od drugih. Poenostavljeno in na kratko bi lahko rekli, da so na sliki tujci.

Pa je ta beseda res prava? Ne pomeni to nekoga, ki je iz tujih krajev, s tujimi nazori in s tujim jezikom prišel k nam vsiljevati svoje in poniževati naše? Nič takega ne bi mogli reči o ljudeh na sliki!

Ljudje, ki jih vidimo na sliki, živijo z nami. Tudi pred njimi so že bili podobni. Kdove kakšen vzrok jih je v vrtincu stoletij prinesel sem in jih odložil na tem koščku zemlje med Alpami in Jadranskim morjem. Ponavadi so našli na prijazen sprejem in vedno se je našlo še toliko prostora, da so si tu uredili življenje, bodisi po svoje, bodisi po naše, če so le prišli s čistimi nameni in s spoštovanjem do tega, kar je na teh tleh pred njimi že bilo. Prihajali so z vzhoda, zahoda, severa in juga, dali so nam nekaj svojega in od nas pobrali tisto, kar jim je omogočalo urejeno življenje sredi slovenske večine: jezik in kulturo. Nikoli ni nihče zahteval, da se morajo zato odreči svojemu jeziku ali kulturi, odločno pa smo nastopili proti, ko so se nad nas zgrnile italijanske, nemške ali balkanske osvajalske težnje.

Pa pogledjmo sliko podrobneje! Pod desno arkado stoji Dirk Heij, Nizozemec po rodu, umetnik, ki že več kot deset let ustvarja v Dragatušu. Njegova žena Jana, Slovenka, v ospredju slike z otrokoma

Ano in Blažem, je učiteljica v Dragatušu. Dirk je pobudnik prve artoteke v Sloveniji, ki gostuje v Špeličevi hiši. Prav tu ima sedaj Dirk tudi razstavo svojih grafik, olj in skulptur. Razstava se bo iz Črnomlja v začetku jeseni selila v novomeško Tilio, nato pa še v Ljubljano. Na razstavo in na ogled Bele krajine je Dirk povabil svoje rojake, ki živijo v Sloveniji, in njihove svojce. Prav to pisano družino je v objektiv ujela naša kamera.

Poleg Dirka pod desno arkado čepi slovensko-holandski par Marta in Henri. Marta je agronomka, Henri pa fotograf, ki odlično govori slovensko. Sloveščino ima očitno v malem mezinu tudi Aleksander, ki stoji sredi srednje arkade in je prav tako poročen s slovensko agronomko, Martino. Povejmo še, da je Aleksander pesnik in pisatelj in da na srednji kmetijski šoli v Murski Soboti poučuje sloveščino. Pod srednjo arkado so še druge zanimivosti: v padajoči diagonali so iz levega kota proti sredini Wim, njegova hčerka Annamaria in žena Maria, vsi trije Nizozemci. Wim dela kot svetovalec pri slovenskem Telekomu, hčerka Annamaria pa obiskuje mednarodno gimnazijo v Ljubljani. V ospredju sedi na levi Joop, na skrajni desni pod srednjo arkado pa stoji njegova žena Jen-

ny. Nizozemski par je upokojen, Slovenija pa je obema tako všeč, da sta se po upokojitvi preselila v Mozirje in tam preživljata svoje dni. V sredini pod levo arkado je slovensko-nizozemski par Janez in Vilma Černe, znan po studiu Černe v Ljubljani; obdana pa sta z nizozemskima zakoncema Sandrom in Moniko. V ospredju pod levo arkado sedi Jera, desno od Janje v ospredju slike pa njena mama Betty, Nizozemka, poročena s Slovincem. Betty poučuje na osnovni šoli v podaljšanem bivanju. Večina ljudi na sliki se torej ukvarja z intelektualnim delom in nekaterim je sloveščina celo delovno "orodje". Dokaz več, da je predvsem osebni odnos tisti, ki odloča o tem, kaj je v jeziku mogoče in kaj ne.

Politiki iz zdaj te, zdaj iz one stranke nam pridigajo, kaj vse bomo morali urediti in kaj bomo morali žrtvovati, da bomo napravili korak v Evropo. So mar politiki slepi? Take slike ni moč posneti le danes, posneli bi jo lahko pred desetletji, stoletjem, zdaj s Holanci, Nemci, Francozi, Italijani, severnjaki, vzhodnjaki in prekomorci. Mi smo že zdavnaj bili v Evropi in v svetu in svet je prihajal k nam. Ti stiki so naš bogatili in nam širili obzorja. Tisti, ki so jih poskušali ožiti, so bili prav politiki. Ni jim uspelo, ko smo nam dopovedovali, da je tisto, kar smo videli belo, pravzaprav črno, in sedaj, ko nam dopovedujejo, da je tisto, kar sami vidimo, da je belo, belo zato, ker oni pravijo, da je tako, se samo smešijo. Življenje je vedno tkalo lastne in pristne vezi.

TONE JAKŠE

OLIMPIJSKIM IGRAM V ATLANTI V SLOVO

Brez poražencev ni zmagovalcev

Tako kot vsake si bomo tudi te olimpijske igre po nekaterih stvareh še posebej zapomnili: stalen strah pred podtaknjenimi bombami, navidez pretirana skrb za varnost, a kljub temu smrtne žrtve ob eksploziji, amaterizem je dokončno pregnan iz olimpijskih stez, uveljavljajo se novi športi, trije Slovenci z olimpijsko medaljo... Politika in sport danes morda bolj kot kdajkoli stopata z roko v roki.

Že sam izbor Atlante, enega najbolj nevarnih mest na svetu, kjer so uboju, umori, ropi in eksplozije bomb vsakdanja stvar, je predvsem politično dejanje. Združene države Amerike so v svetovni politiki prva veselila, in če si zaželijo olimpijskih iger, jih imajo. Le zakaj ne bi bile igre raje na drugem, bolj mirnem koncu sveta, kjer za varnost enega športnika ne bi skrbeli v povprečju kar trije varnostniki kot v Atlanti! Čas olimpijskih iger že dolgo ni čas brez vojn, kot je bilo v stari Grčiji. Čeprav bomba v Atlanti ni bilo prvo teroristično dejanje na olimpijskih igrah, pa ne gre spregledati dejstvo, da jo je tokrat podstavil nekdo bolj sebi in drugim v zabavo, brez določenega cilja, le da bi ponagajal prirediteljem, ki so si privoščili kopico spodsrljajev, tako da se je menda prvič od sedaj zgodilo, da predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja iger ni označil za najboljšo do

sedaj. Upravičeno, saj to tudi niso bile.

S temi igrami je iz olimpijskega gibanja dokončno izbrisan amaterizem, ki je s Coubertinovim geslom obvladoval športne steze v prvem obdobju. Danes nekaj pomenijo le zmage in medalje, za katere pa so športniki bogato nagajeni. Med udeleženci bi težko našli take, ki ne živijo le od športa.

V Atlanti so medalje osvojili trije Slovenci. Od veslačev smo medaljo pričakovali, čeprav najbrž nihče ni na prvo mesto med njimi postavil Andraža Vehovarja. Medaljo Brigitte Bukovec smo si vsi želeli, realno pa je glede na njen rekord in najboljšo izide nasprotnic ni bilo pričakovati, zato je bilo veselje ob srebru še toliko večje, za izgubljenim zlatom pa nihče ni pretirano žaloval. Tretji Slovenec z medaljo je bil rokometar Pivovarne Laško Izток Puc, ki ima poleg slovenskega tudi hrvaško državljanstvo in me-

dalje ni osvojil za Slovenijo, ki se na olimpijski turnir ni uvrstila v nobeni od kolektivnih športnih panog. Odločitev za nastop v hrvaški vrsti mu je prinesla najzlahnejše odličje v športu - olimpijsko zlato. Nekateri ga pri nas obsojajo, a medalje mu ne more odvzeti nihče.

Brez poražencev tudi zmagovalcev ne more biti. Med slovenskimi športniki jih je bilo kar nekaj, ki so popolnoma odpovedali, recimo večina plavalcev. Ne gre jih obsojati. Vsi slovenski športniki, ki so odpotovali na olimpijske igre, so se morali predtem izkazati in svoj nastop upravičiti z dovolj dobrimi izidi, a je nekaterim v vroči želji po uspehu spodletelo. To je sestavni del športa. Če bi na igre poslali le take, ki bodo zagotovo osvojili medalje, ne bi poslali nikogar, če bi vsi ravnali tako, pa bi v Atlanti lahko nastopilo domače košarkarsko sanjsko moštvo oziroma Dream Team III. Tako pa je na igrah nastopil tudi dolenjski športnik Igor Primc, ki na igrah ni zmagal, a tudi športnikov iz vsega sveta, ki je bil na igrah, da so igre sploh bile. Morda bo čez štiri leta v Sydneyju drugače.

IGOR VIDMAR

Zlato mu ni prineslo sreče

Sto let bo poteklo, kar so 17. avgusta 1896 v dolini Klondike na Aljaski odkrili rudo samorodnega zlata. Prvi jo je našel G. W. Carmack, najdba pa se je znova sprevrgla v eno izmed svetovno znanih zlatih mrzlic. Kot leta 1849, ko se je rodilo prvo desetletje velike zlate mrzlice v Kaliforniji, so tudi zdaj z vseh koncev sveta drli h

goram v tej prostrani deželi najrazličnejši ljudje: zdravniki, odvetniki, pridigarji, pisarniški uslužbenci, kmetje, obrtniki, učitelji, nepismeni delavci, trgovci, brezposelni, a tudi bogataši in pridaniči, pogumneži in strahopeci. Med desetisoči zlatosledcev, pustolovcev in nemirnih ljudi je bil tudi dolenski rojak Anton Stander.

Okoli leta 1867 se je iz domače Dolenjske pripeljal v New York, da bi v tujini našel kruh in bodočnost. Bil je konjski hlapec pa ovčji pastir, kmečki delavec in rudar v premogovniku. Spomladi 1896 se je z zadnjimi prihranki odpeljal proti severu in ob reki Bonanži v Kaliforniji, nekaj sto metrov nad Carmackovo parcelo, zakoličil svoj "part", prostor za pridobivanje zlata. Začel je tako kot tisoči drugih: lopata, kositrna ponev in leseno korito so bili edino orodje, s katerim si je začel služiti premoženje. Njegova parcela mu je v naslednjih letih vrgla milijon dolarjev ali pa še več. Postal je eden izmed najbogatejših zlatokopov.

Zivljenje in usodo našega rojaka je opisal kanadski pisatelj Pierre Berton iz Toronta, sin enega izmed klondičkih pionirjev, v romanu Zlata mrzlica. Delo je leta 1971 izdala mariborska Založba Obzorja; prevedel ga je Janko Moder. Na roman me je opozorila gospa Nika Klemenčič, žena Franca Klemenčiča, prizadevnega in uspešnega gospodarja novomeškega Filatelističnega društva. Na pobudo filatelista Mihaela I. Focka iz Kranja bosta tamkajšnje in naše društvo na izviren način počastili znamenito stoletnico zlate mrzlice: gospod Fock pripravlja dotisk na pismu (dotisk na celini), novomeški filatelisti pa bodo za to priložnost izdali svoj že 46. spominski žig, tokrat z imenom našega rojaka, ki je v drugi polovici prejšnjega stoletja odšel čez veliko lužo "s trebuhom za kruhom". Znamke o zlati mrzlici bodo letos izšle tudi v ZDA in v Kanadi.

Od kod natančneje je bil doma Anton Stander, leta 1971 prevajalec Janko Moder v spremnem besedilu romana ni mogel povedati, saj takrat še ni dobil odgovora pisatelja Bertona iz Kanade. Le-ta na mnogih krajih romana opisuje Standerja kot "mladega avstrijskega priseljenca": bil je čeden možički, imel je temne, skodrane lase in tenkočutne, nekako romantične poteze. Še s štirimi revnimi iskalcji zlata je Stander nekaj dni po 17. avgustu 1896

ob reki Bonanži v Klondiku naletel na zakoličeno parcelo ob Zajčevcu, ob njej pa na obeljeni smrečici zapis s svinčnikom:

VSEM, KI SE JIH MOGOČE TIČE

S tem in z današnjim dnem ugotavljam in pribijam s pravico odkritelja parcelo petsto čevljev od tegale znamenja po vodi navzgor. Zakoličeno dne 17. avgusta v letu 1896. - G. W. Carmack.

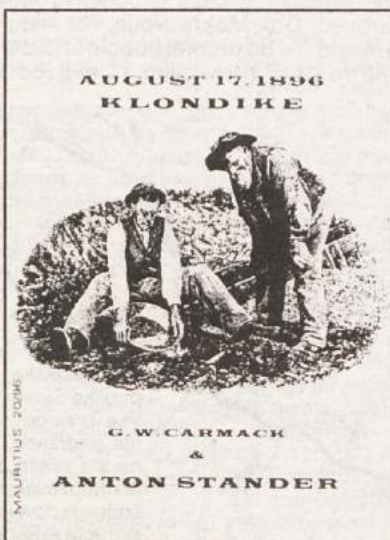
Takoj nad Carmackovo parcelo so novi prišleki zakoličili svoje parcele. Takrat še nihče ni vedel, da so se ustavili na najbogatejšem potoku samorodnega zlata na svetu. Vsaka njihova parcela je bila vredna vsaj pol milijona, nekatere pa tudi trikrat toliko. Še čez četrto stoletje so tam še zmeraj z bagri kopali zlato iz že preiskanega proda.

Eden izmed Norvežanov, ki je veliko bral, je novemu potoku, ki je bil le potočič večje Bonanze, rekel Eldorado. In zares je to tudi bil: zlata dežela, deveta dežela, obljubljena dežela, resnična Indija Koromandija!

Milijonar lupi krompir...

"... Eldoradski kralji so drug za drugim zleteli s prestola. Anton Stander je del premoženja zapil; žena ga je zapustila in vzela preostanek imetja, med drugim tudi hotel Stander, ki ga je postavil v Seatlu z dobički iz svoje parcele. Človek ji ne more tega preveč zameriti; kadar je namreč Stander pil, je bil nagnjen k norim napadom ljubosumnosti. Ob neki priložnosti jo je hotel z nožem razrezati na koščke. - Stander se je nato spet odpravil proti severu, ker je iskal še en Klondike. Vožnja si je prislužil z delom, ker je lupil krompir v kuhinji, vendar je prišel samo do Reclja.

Umrli je v domu pionirjev v Sitki. Njegova žena je živela do leta 1944 in zapustila premoženje v vrednosti 50.000 dolarjev..."

Gold rush - zlata mrzlica

Tako kot tisoči drugih rudosledcev je tudi Anton Stander najprej živel od čaja, fižola in slanine ter trdo, zagnano garal. Spoznal je yukonsko dolino, se zatem bratil z novopečenimi bogataši in počasi preraščal v enega izmed "klondičkih kraljev". Vedel je za zvite nakane spremljajočih trgovcev v rastočih barakarskih naseljih. Spremljal je prihode maroderjev, krčmarjev in lahkih deklet, goljufivih kvartopircev in kockarjev, videl cestne krošnjarje, prostitutke in vedno nove prišleke pa selitve zlatosledcev vedno višje na sever. Spoštoval je prostovoljno rudarsko zvezo in kasnejši yukonski pionirski red, bratovščinsko organizacijo. Njen emblemi je bil zlato ravnilo z geslom: "Stori drugim tisto, kar bi rad, da bi drugi storili tebi!"

Zlata mrzlica je iz barakarskih krajev začela graditi prva mesta, glasovi o novih, še bogatejših nahajališčih zlata pa so jih hitro izpraznili in vse se je ponavljalo. Nastal je Dawson, umrlo je Krožno mesto. Stander je s sodelavcem lahko plačeval svoje delavce z zlatom, ki sta ga pri priči izkopala iz peska. Kupila sta še sosedni parceli. Klondike je obsedla pobesnena razburjenost.

Vsi niso imeli sreče. Alkohol, razvrat, razočaranja in zamorenost spričo neuresničenih pričakovanj so začeli uničevati posameznike. Šibki so propadli, pojavljati se je začel kriminal. Tisti, ki so postali bogati, so postali drugačni ljudje. Vedno več je bilo preprirov glede premikov količkov na parcelah. Alkohol se je začel udajati tudi Anton Stander, čeprav mu ni manjkalo ničesar, kar si je pozelel. A trajne sreče mu bogastvo ni prineslo.

Naš rojak je bil eden izmed 4.000 junakov klondičke zlate mrzlice. V tistih letih je šlo iskat zlato okoli sto tisoč

Potresi

Ni naključje, da je pri založbi Mladinska knjiga pred kratkim izšlo zanimivo delo Sergeja Bubnova z naslovom POTRESI. Lani je namreč minilo sto let od znanega rušilnega potresa v Ljubljani in okolici (14. aprila 1895). Osnovni namen knjige je spodbuditi prebivalce potresnih območij v Sloveniji (to pa je skorajda vsa Slovenija, tudi Dolenjska), da bodo vedeli, kako ravnati v primeru take naravne nesreče, ki je nevarna tako za življenje ljudi kot za materialne dobrine. Pogosto je namreč panika nevarnejša od potresa.

168 strani obsežna knjiga Potresi je vsebinsko razdeljena na pet poglavij. V uvodu so pojasnjeni osnovni pojmi seizmologije in potresnega inženirstva, da je nadaljnje branje razumljivejše. Nasploh je treba pohvaliti avtorjev način pisanja, ki je zelo preprost in enostaven, brez navažanja raznih formul, zapletenih tehničnih postopkov. V prvem poglavju je prikazan kronološki razvoj stroke v Sloveniji od že omenjenega ljubljanskega potresa pa do danes. Nato se Sergej Bubnov loti analiz nekaterih rušilnih potresov drugod, na primer v Skopju, Iranu, Posočju, Mehiki, Armeniji, na Japonskem itd. Ta del bogatijo tudi avtorjeve fotografije nekaterih potresov. V tretjem poglavju so prikazani problemi globalne zaščite prebivalstva pred potresi: kolektivna zaščita z racionalno zazidavo naselij in potresno varno gradnjo ter kako se naj v primeru potresa obnaša posameznik. Problemi pa so seveda tudi, ko potres že mine. Kakšne so naloge družbenih, upravnih, komunalnih in gospodarskih organizacij po potresu, govori četrto poglavje. Zadnje je še posebej zanimivo, saj opisuje potresno varnost v Sloveniji, ki pa po avtorjevem mnenju glede na učinkovitost civilne zaščite ob primeru ljubljanskega Kolizeja marca 1995 pri reševanju ljudi izpod ruševin še vedno ni na zadovoljivi ravni.

Knjiga Potresi je zbirka izkušenj več kot 50-letnega delovanja Sergeja Bubnova, univerzitetnega profesorja in znastvenika, na področju gradbeništva in potresnega inženirstva. Dolga leta je bil predsednik Evropskega združenja za potresno inženirstvo, ki mu je je 1994 na Dunaju podelilo častno diplomu za njegovo prizadevno delo. Bubnov pa je napisal tudi naš zakon o protipotresni gradnji. Vsekakor so "njegovi" Potresi zbornik strokovnih in poljudnih zapisov o velikih potresih našega časa in o stoletni načrtni borbi zoper naravno katastrofo,

ljudi. Le okoli 30 ali 40 tisoč jih je prišlo v mesto Dawson, samo kakšna polovica izmed njih pa je res pogledala za zlatom. Le 4000 je bilo takih, ki so ga v resnici našli, a samo nekaj sto med temi je bilo srečnežev, ki so bogastvo obdržali. Dolenjski rojak Anton Stander ni bil med njimi.

Začelo se je že leta 1848

Klondička zlata mrzlica je imela prednika v komaj eno desetletje trajajoči prvi veliki mrzlici, porojeni 1848, ko je zakoniti kalifornijski časopis Californian na zadnji strani poročal, da je "dežela bogata z rudami: pametnim kapitalistom se obetajo lepe možnosti. Zlato so našli skoraj po vseh delih dežele..." Vest je sprožila eno izmed največjih množičnih pustolovščin vseh časov, morda največjo po križarskih vojnah. Novica iz Sierre je razširila zlato historijo v valovih kakor podvodni potres. Bila je izziv podjetnemu moškemu svetu. V desetisočih so prihajali iskalcji zlata in sreče. Leta 1852 so zlatokopi kalifornijskim tlem iztrgali za 81 milijonov dolarjev dragocene kovine. Napolnili so državne blagajne in utrdili prihodnost mlade države.

Eno najboljših podob tistih časov nudi knjiga Zlatokopi, ki so jo leta 1974 napisali W. Weber Johnson in uredniki Times-Life books. Že naslednje leto jo je izdala Cankarjeva založba v Ljubljani v prevodu Stanka Jarca. Opisuje zlato mrzlico z vsemi njenimi zmagami, a tudi tragedijami in z bridkimi usodami. Ponatis izvornih fotografij in ilustracij

ki nam vedno preti. Zato bi jo moral prebrati vsak.

LIDIJA MURN

Spodrsrlaj svetlobe

Tudi prekmurski pesnik Branko Šömen, ki zadnja desetletja živi v Zagrebu, je svoj življenjski jubilej obeležil - tako kot književniki to najraje naredijo - z novo knjigo. Ob šestdesetletnici, ki jo je obhajal letos spomladi, se je javnosti predstavil z izborom iz svoje poezije. Izbrane pesmi so pod naslovom SPODRSLJAJ SVETLOBE pred tedni izšle pri Pomurski založbi v Murski Soboti. Pesmi za to knjigo je iz Šömnovih dosedanjih šestih samostojnih zbirk in iz knjižno še ne objavljenega gradiva izbral prevajalec, esejist in literarni kritik Aleš Berger, ki je knjigo tudi uredil in ji napisal spremno besedo.

Nova Šömnova zbirka Spodrsrlaj svetlobe torej obsega šestdeset pesmi, in to, kot rečeno, iz vseh ustvarjalnih obdobij tega zanimivega sodobnega slovenskega lirika, ki je po krivici premalo znan in upoštevan. Šömnovih pesmi, denimo, ni niti v tistih antologijah, ki so hotele biti blagohotnejše in gostoljubnejše od drugih. Kot da tiste, ki držijo roko nad slovensko literaturo in še posebej nad poezijo, moti, če so pesmi preveč razumljive, melodične in prepoznavne, saj so take, vsaj mnoge med njimi, tudi Šömnove, ki so sicer čezinčez prekmursko obarvane in refleksivne. Ali pa so verzi tega poeta prekmurskih ravnin in kolnikov pesniško premalo prekucaški in inovativni ter navzven ne kdove kako vznemirljivi. Kdo bi vedel! Morebiti pa je res samo to, da Šömen ni dovolj hrupen in da ne deluje v velikem središču, marveč samo ali pa pretežno na obrobju. Res, le kdo bi to vedel!

A Šömen, ki ga je Mitja Mejak še kot mladopotoveca spodbujal, naj postane pesniški glasnik svojega Prekmurja, kljub vsemu ima kaj povedati, in to bralcu in razsojvalcu. Povedati z metaforo in melodijo! "Kmečka strast namaka v skledo prste", pravi v neki pesmi in opisuje dalje: "Kot sladkorna kocka se topi večer". V pesmi Odhajanje pa zagrenjeno ugotavlja: "Tanjša se predvina nit veselja / Drobitjo se nam leta v zgrenjeni mak / Pred nami hodi štoklja s črno svečo / In mrači nam pot v popolni mrak." Kdor tako piše, gotovo ne piše za pozabo ali hoteno prezrtost.

I. ZORAN

nam verno odslikujejo utrip tistih let.

Koliko je bilo med udeleženci zlatih mrzlic Dolenjcev? Nekaj prav gotovo, čeprav o tem nimamo zbranih podatkov. Eden med njimi je bil Eskimo Charlie, skrivnostni "Gospodar Golega ozemlja", naš Janez Planinšek, doma iz Kamenc pri Novem mestu. Dolenjski list ga je pred kratkim predstavil, ko je objavil oceno knjige Dolenjske založbe o njem in pogovor s pisateljico Cvetko Kocjančič iz Toronta, avtorico zanimivega romana o tem Dolenjcu. Tudi Planinšek je iskal in našel zlato na Aljaski in celo v Sibiriji.

Usode in pota naših ljudi so raztresena po vsem svetu.

TONE GOŠNIK

Kepa 74 kg zlata

Največje zlato kepo, ki je bila kdaj najdena v Združenih državah Amerike - tehtala je 74 kilogramov - so izkopali leta 1851 na Carsonovem griču v Kaliforniji. Toda zlata mrzlca je bila loterija z velikanskimi dobitki, pri kateri je večina otala praznih rok. Ta večina se je zbirala po točilnicah v San Francisu in Sacramentu še zadovoljna, da je odnesla celo kožo iz preprirov in pretepev v zlatokopskih taboriščih in iz nezgod pri rudarjenju in če se je srečno izmuznila skorbutu in koleri...

Samo leta 1853 je po kalifornijskih gorah mrgolelo kakih 100.000 zlatokopov, ki so nabrali za 67 milijonov dolarjev zlata.

Zenska je prinesla kosilo možem, ki delajo ob dolgem spiralnem koritu. Fotografija je bila posneta leta 1852.

UGODNO

Če drugje ni, se pri nas dobi!

Strešna opeka KIKINDA

77.70 SIT kom.

Modelarna opeka KRIŽEVCI

75.90 SIT kom.

Betonske plošče 40x40

229 SIT kom.

Betonski robniki, 5 cm

354 SIT kom.

Vhodna vrata

že od 26.000 SIT dalje

Poceni nakup bo zagotovino še cenejši!

PC BREŽICE

Tovarniška c. 10, tel.: 62 857

KOVINOTEHNA

Od 9. do 18. avgusta bomo Dolenjci gostitelji Svetovnih mladinskih kolesarskih prvenstev. Želeli bi, da goste iz preko 50 držav celega sveta sprejmemo toplo in prisrčno, kot je pri nas v navadi.

Kronometer bo potekal na cesti Otočec, Kronovo, Draga, Dolenji Maharovec, Dol. Mokro Polje, Kremen, Ratež, M. Slatnik, Novo mesto. Tu bo promet popolnoma zaprt v petek, 9. avg., od 15.45 do 19.15 in v nedeljo, 11. avg., od 8. do 13.30.

Prav tako bo zaprt Glavni trg, in sicer:
• v petek, 9. avgusta: 14. — 22. ure
• v soboto, 10. avgusta, od 15. do nedelje, 11. avgusta, do 20. ure.

Prosimo vas, da se ravnate po navodilih prometne signalizacije in se Vam zahvaljujemo za razumevanje.

INFORMACIJE O OGLEDU PRVENSTEV:

DOGAJANJE NA CESTI:

9. avgust uradni trening — kronometra od 16.00 do 19.00

11. avgust kronometer ženske od 9.00 do 10.30 moški od 11.00 do 13.00

16. avgust uradni trening — cesta od 16.00 do 19.00

18. avgust dirka na cesti ženske od 10.00 do 12.00 moški od 13.00 do 16.15

DOGAJANJE NA VELODROMU

10. avgust otvoritvena slovesnost od 18.00 do 19.00

12. avgust tekmovanja od 9.00 do 12.45 in od 16.15 do 20.35

13. avgust tekmovanja od 9.00 do 12.00 in od 17.00 do 20.35

14. avgust tekmovanja od 9.30 do 11.50 in od 17.00 do 20.35

15. avgust tekmovanja od 9.30 do 11.50 in od 17.00 do 21.20

16. avgust tekmovanja od 9.00 do 10.40 in od 17.00 do 20.20

tabakum

Novo mesto, Podbeškova 5
Tel.: 068/341-288, 341-810, 341-826 Fax: 068/322-625

Traktorji UNIVERZAL

- na zalogi 445 DTC in 640 DTC
- DARILO: zračne zavore, cisterna za vino

ZA OSTALE TIPE KRATKI DOBAVNI ROKI

*** **

NA ZALOGI VELIKA IZBIRA TRAKTORJEV IN MOTOKULTIVATORJEV S PRIKLJUČKI GOLDONI

- na zalogi tudi traktorji ZETOR, AGT
- celoten program senene in koruzne linije SIP na zalogi

NIZKE CENE — UGODNI POPUSTI

- vse vrste gum za osebni, tovorni in traktorski program

- za vaše vozilo akumulatorji NESN generalni zastopnik za prodajo na debelo in drobno

VINOGRADNIŠKA IN KLETARSKA OPREMA:

mlini, pečjalniki z elektromotorjem ali brez njega, velika izbira stiskalnic, PVC kadi, brent, cistern in sodov INOX in veliko drobnih pripomočkov.

POSEBNA PONUDBA — PEČJALNIK Z ELEKTROMOTORJEM 3% POPUSTA!

VSE NA ENEM MESTU — V NOVEM MESTU!

Župan Občine Osilnica na podlagi 19. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Osilnica (Uradni list RS, št. 29/96)

razpisuje prosto delovno mesto v občinski upravi:

FINANČNI REFERENT

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana VI. (višja) oziroma V. (srednja) stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj
- poznavanje dela na računalniku
- poskusno delo 3 mesece

Za razpisano delovno mesto velja delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidati pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Občina Osilnica, s pripisom »Razpis«, Osilnica 16, 1337 Osilnica. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

1

Po uradnih podatkih ljudskega šteta leta 1931 je v okrajih (tedanjih srezih) Kočevje, Črnomelj in Novo mesto živelo 11.734 prebivalcev z nemškim maternim jezikom. Od teh

je bilo 11.500 jugoslovanskih državljanov. Od leta 1929 namreč uradno ni bilo več Slovencev, ampak le Jugoslovani iz Dravske banovine. Po 6.1.1929 je bila Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev razdeljena na 9 banovin na čelu z banom (npr. Dravska - Slovenija, Savska - Hrvati, Zetska - Črnogorci, Drinska - del Srbov itd.). Vse banovine so se imenovala po rekah.

Ob navedenem popisu 1931 je bilo 229 kočevskih Nemcev tujih državljanov, pretežno nemških. Naj še omenim, da so v omenjenih srezih ob prvem popisu v Kraljevini SHS leta 1921 našli 12.817 prebivalcev z nemškim maternim jezikom, kar je za 1.082 več, kot jih je bilo ob popisu leta 1931.

Socialna sestava Nemcev, kakršna je bila po uradnem popisu leta 1931, se je za časa selitve v letih 1941 in 1942 dokaj spremenila v korist rudarjev, predvsem pa tovarnarjev, trgovcev, gostilničarjev in uradnikov. S kmetijstvom se je preživljalo 78,2 odstotka, 13 odstotkov z industrijo in obrtjo, 4,7 odstotka s trgovino in prometom, le 1,9 odstotka pa je bilo zaposlenih v javnih in privatnih službah ter v hišnih poslih.

Selitev v "rajh"

Za uvod in obuditev spomina naj navedem, da je prve koloniste zaradi gospodarskih razlogov pripeljal in naselil na Kočevskem, ki je bilo v posesti Oglejskih patriarhov, grof Oton Ortenburški s svojih posestev na Koroškem v štiridesetih letih 14. stoletja. Uradno se navaja leto 1339. V letih 1350 do 1363 je sledila glavna nemška kolonizacija s kolonisti (družinami) iz Turingije in Frankovske dežele, torej sedanje Nemčije. To so bili zvečine uporni kmetje. Prišli Nemci so srečali staroselce - Slovence in skupaj z njimi pospešeno krčili gozdove ter snovali nove vasi in naselja. V letih 1469-1578 so se skupaj borili in branili pred turškimi vpadi, prav tako so jih iste in podobne socialno gospodarske in družbene razmere združevala v kmečkih uporih, v boju za staro pravdo. Leta 1809 so se skupaj s slovenskimi Poljanci z orožjem uprli Napoleonovi kontribuciji. In še bi lahko našteval sodelovanje med staroselci in Nemci.

Delegacija kočevskih Nemcev je aprila 1941 obiskala Hitlerja, ko je bil na obisku v Mariboru, kjer

Zdravko Troha Selitve kočevskih Nemcev

je izrekel zloglasne besede: "Naredite mi to deželo spet nemško!" Hitler jim je obljubil, da bo Kočevsko priključil tretjemu rajhu, kasneje pa je obljubil preselitev, a ni povedal kam. Že poprej so nacisti načrtovali, naj bi kočevski Nemci ustvarili ob Sotli in Savi nacionalistično zagrizeno nemško mejo rajha in tako razpolovili Slovence. Tako so npr. tudi 19. aprila 1939 po vseh kočevskih vaseh proslavljali Hitlerjev rojstni dan. Kurili so kresove, paradirali v uniformah, spuščali rakete, vzklikali bojne klice. V mestu Kočevje so bile velike proslave s sprevedmi, v Semiču in Starem Logu pa so streljali z revolverji.

Prijave Kočevjarjev za izselitev so začeli zbirati 20. oktobra 1941. Preselitev naj bi končali 31. decembra 1941. Preseljevanje kočevskih Nemcev je potekalo hkrati z nasilnim izgonom Slovencev iz Posavja in Obsotelja. Mlajši kočevski Nemci in zagrizeni nacisti so bili za preselitev zelo navdušeni. Uniformirani so korakali po kočevskih ulicah in vaseh in prepevali nacistične pesmi, kot sta: Mi marširamo naravnost naprej ali Marširamo nad Rusijo. Italijani so jih mirno opazovali. S preselitvijo niso bili zadovoljni le nekateri starejši ljudje, a to ni nič pomagalo.

135 transportov

Prvi transport s kočevskimi Nemci je odpeljal s kočevske železniške postaje 14. novembra 1941 ob 12. uri. To so bili kočevski Nemci iz Oneka. Zadnji, 135. transport pa je odpeljal iz Kočevja 22. januarja 1942. Težave s prevozom je delno povzročila zima, velika ovira pa je bilo pomanjkanje pogonskega goriva, ki so ga bolj potrebovali na ruski fronti. Za naselitev v Posavje je bilo od skupno 11.747 kočevskih Nemcev določenih 11.100 oz. 94,58 odstotka. Preselitev niso dovolili le 66 Kočevjarjem oz. 0,56 odstotka. Od skupnega števila se je v Nemčijo preselilo tistih 571 kočevskih Nemcev (4,86 odstotka), ki so najbolj odgovarjali nacističnim rasnim merilom. Nacistična rasna komisija je delovala v vagonih na slepem tiru kočevske železniške postaje in pregledala vsakega preseljence, ki je postal nemški državljan.

Skupaj se je torej dejansko izselilo 11.509 kočevskih Nemcev (z mešanimi družinami) - to je 2.833 družin. Nekaj malega jih je odpovedalo preselitev in

so ostali doma. Ni se izselilo sedem duhovnikov, ki so pozneje - razen dveh - sodelovali v Osvobodilni fronti. Najbolj delaven v OF je bil Josip Gliebe v Gotenici, ki je umrl kot biseromašnik.

Koliko kočevskih Nemcev je ostalo? Če upoštevamo uradni popis, je bilo leta 1931 v srezih Kočevje, Črnomelj in Novo mesto 11.734 kočevskih Nemcev. Če k temu prištejemo nekaj Slovencev, ki so prišli z Nemci, a jih popis ni zajel, in naravni prirastek, je na svojih domovih v kočevskem, črnomeljskem in novomeškem srezu ostalo največ 200 kočevskih Nemcev, prej manj kot več. V mestu Kočevje je ostalo 6 družin, od katerih so 4 sodelovale z OF, nekaj fantov, med njimi 2 rudarja: Kobe in neki Franc, čigar priimka ne poznam. Oba sta bila partizana. Kobe je padel jeseni 1944 kot izreden bорец mitraljez IX. korpusa NOV na Primorskem, Franc pa v roški ofenzivi v Kočevskem Rogu sredi avgusta 1942. Še živeča sinova ene družine, ki so ostale v Kočevju, sta bila ugledna zdravnika specialista.

Kočevski Nemci so si sami izbrali svojo usodo, ko so zaradi goreče zasljepljenosti, slepe privrženosti Hitlerju in nacizmu ter do skrajnosti stopnjevani sovražnosti do Slovenstva ravnali, kakor pač so. Z nastopom nacizma so v mnogih primerih prej dobri sosedje in prijatelji postali sovražniki.

Selitev po sturmih

Na izselitev Kočevjarjev in ljubljanskih Nemcev so pristali Italijani 31. avgusta 1941 v rimski pogodbi, ki je stopila v veljavo 1. oktobra 1941. Pogodba je predvidevala, da bo konec preseljevanja do 30. novembra, a se je stvar zavlekla, ker se italijanska družba Emona (Istituto immobiliare di Lubiana) in nemška družba DUT (Deutsche Umsiedlung Treuhand Gesellschaft) s sedežem v Berlinu, katere upravni svetniki so bili najvišji SS funkcionarji, nista mogli sporazumeti. Končno so sklenili, da morajo vse premičnine in nepremičnine razen tistega, kar so Kočevjarji upravičeni vzeti s seboj (tretjino živine in kolikor zmorejo drugega inventarja), ostati na italijanskem ozemlju. Za nepremičnine plača Emona DUT 227.786.000 milijonov italijanskih lir.

To je bilo precej drugače, kot je bilo določeno za slovenske izgnance iz brežiškega trikota. Zapu-

ščeno imovino je prevzela DUT, v dokumentih pa je bilo poudarjeno, da je treba "izseljencem pojasniti, da bodo dobili odškodnino, kar pa bo odvisno od njihovega zadržanja pri selitvi in pripravljenosti za ponemčenje". Iz Obsotelja so nacisti leta 1941 nasilno izgnali 36.126 Slovencev. Himmlerjev štab za utrjevanje nemštva je 24. septembra znova razpravljal o preselitvi Kočevjarjev in ljubljanskih Nemcev. Načelno so določili, da se bodo Kočevjarji naselili v brežiškem trikotu, nekaj pa tudi v Mariboru, Celju, Gradcu in na Dunaju (sorodniške zveze). Za uslužbenca kneza Auersperga pa je bila določena preselitev delno na Auerspergova posestva v Češko-moravskem protektoratu in v okolico Leobna. Ljubljanski Nemci naj bi se začasno preselili na Gorenjsko, v hotele v Kranjski Gori, na Dovjem in v Rateče. delno na Bled, v Bohinjsko Bistrico in Preddvor pri Kranju. Z dovoljenjem pooblaščenca SS na Bledu bi se nekateri lahko preselili tudi v Nemčijo.

Ko je 1. novembra Himmler znova določal Kočevjarjem naseljitveno področje A (brežiški trikoti in obsoteljski pas) "za bodočo domovino", je ustanovil v Mariboru poseben izselitveni štab in ukazal narediti natančne načrte za utrjevanje nemštva na tem področju. Poprej pa je tudi določil, kdo vse spada pod pojem kočevskari preseljenec.

Že v kraljevini SHS je v treh okrajih delovalo 25 kočevskih nemških sturmov. Sturm je pomenil vse nemške prebivalce določenega naselja in območja, npr. Mozlja, Oneka, Kočevske Reke, Gotenice, Starega Loga itd., a tudi jedra kulturbanda, ki so ga sestavljali moški, stari 20 do 45 let, organizirani kot vojaška udarna enota. V sturmih je bilo že pred vojno 1.560 organiziranih oboroženih in uniformiranih moških. Dokaj natančni podatki, ki jih je zahtevala uradna št. 143 italijanskega Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino v členu 8, kažejo, kolikšne so bile v času preselitve posamezne skupine kulturbanda.

Sturm I - Mesto Kočevje in Mahovnik; 313 družin, 1.003 prebivalci, preselitev je trajala od 24. decembra 1941 do 13. januarja 1942 in sicer v Brežicah, Krško, Radeče in Sevnico. To je bila socialno najbolj mešana skupnost: kmetje, delavci, uradniki vseh vrst, tovarnarji, trgovci in drugi.

Sturm II - Stara Cerkev, rodovitna zemlja, dobri in pridni kmetje, skupaj 315 družin, 1.292 prebivalcev, preselitev od 4. do 15. januarja 1942 na področje Čateža, in to na manj dobro zemljo, kot so jo zapustili v najbolj rodoviti dolini kočevskega polja. Stara Cerkev, Slovenska vas, Mrtvice, Koblarji in še nekatera manjša naselja.

Avgust v zelenjavnem vrtu

V avgustu pobiramo že večino vrtnin - Veliko dela je z oskrbovanjem vrtnin

Začel se je čas pobiranja in obiranja raznih vrtnin, kot so kumare, paradiznik, fižol za stročje, grah, krompir in zgodnje zelje. Pobiramo že tudi korenček, rdečo peso, kolerabico in redkev, vendar le za sprotno rabo ali konzerviranje, medtem ko spravilo v klet še ni najbolj primerno zaradi previsokih temperatur.

Ob spravilu česna in čebule moramo paziti, da ju pobiramo pravočasno. Česen pobere, ko ima suhi že dve tretjini listov, srednji pa so še zeleni. S pobiranjem česna ne smemo odlašati, kajti prezorjene glavice česna razpadejo na posamezna zrna in tak česen se ne skladišči dobro. Prav tako pobiramo čebulo, ko so srednji listi še zeleni, vendar stebel ne smemo lomiti, ker se na ranjenih mestih lahko naselijo glivice, ki povzročijo gnitje. Čebulo in česen

V DRAGATUŠU V SOBOTO DAN ORANJA

DRAGATUŠ - Govedorejsko društvo Črnomelj in kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabita v soboto, 11. avgusta, na dan oranja, ki bo pri osnovni šoli v Dragatušu. Ob 13. uri bo regijsko traktorsko tekmovanje oračev. Ob 15.30 bo povorka kmečkih konj z dragatuškega trga na njiivo, kjer se bo ob 16. uri pričelo oranje s konjsko vprego. Anton Filak iz Gribelj, ki se je lani udeležil svetovnega prvenstva v oranju v Keniji, letos pa bo odšel na svetovno prvenstvo na Irsko, bo pokazal oranje s tekmovalnim plugom. Ob 18. uri bodo razglasil rezultate oranja s traktorji in konjskimi vpregami, sledila pa bo veselica s srečelovom in kmečkimi igrami.

PET ZVEZDIC ŠT. 8

LJUBLJANA - Revija za umetnost kuhanja in uživanja ob hrani in pižici spet blešči v lepi barvni fotografiji, ki jo omogoči najboljši papir, poleg tega pa prinaša še vrsto zanimivih prispevkov: Martiničev cviček nas uči modrosti. Pivo v gastronomiji. Belo se predstavi. Nove slovenske jedi. Zar. nabodala in vrtno pojedine, idr.

REVIJA O KONJIH ŠT. 8

LJUBLJANA - Avgustovska številka Revije o konjih prinaša naslednje članke: Ameriški konji, V Ebbisu med haflingerji, Kasaške dirke, Endurance, Neseče s konji, Vtisi v galopske dirke v Münchnu, Ljubljanska milja navdušila, Letošnje novosti v KK Mlaka (Kočevo), Praktični problemi v zvezi s prehrano idr.

INTERVENTNI ODKUP GOVEDI PODALJŠAN

LJUBLJANA - Vlada Republike Slovenije je na četrtkovi seji sklenila, da čas interventnega odkupa govedi podaljša še mesec avgust. To je storila zaradi majhnega števila doslej odkupljenih goved (le 1063 komadov) in dejstva, da je še vedno precej prezele govede, ki je ni mogoče na drug način prodati. Hkrati je vlada dopolnila doslej veljavno uredbo o tem, da se za govede rjave in črne bele pasme lahko upošteva odmik minimalne odkupne teže v višini do 15 odst. To je bilo potrebno dopolniti zaradi sorazmerno visoko določene odkupne teže, ki je pogoj za interventni odkup in ki ga navedene pasme težje dosežajo.

Dr. JOŽE OSTERC
kmetijski minister

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek so branjevke na novomeski trznici ponujale stročji fižol po 300 do 350 tolarjev kilogram, kolerabo, rdečo peso, korenje, papriko, redkev in endivije po 200 tolarjev, bučke po 150, čebulo po 120 do 150, kumare po 100 do 150 tolarjev, kumarice za vlaganje po 200, zelje po 150 tolarjev, ohrovt po 300, paradiznik po 150, cvetača in radič po 300 in krompir po 60 tolarjev kilogram. Naprodaj so bile tudi breskve po 100 tolarjev, marelice po 250, hruške po 140 in jabolka po 100 tolarjev kilogram, merica borovnic pa je stala 300 tolarjev. Na prodaj je bil domači jabolčni kis po 200 tolarjev liter in pol.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 135 do tri mesece starih in 45 starejših prašičev. Prvih so prodali 82 po 290 do 340 tolarjev, drugih pa 20 po 210 do 230 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Drobnica, nova tržna niša

Bolezen norih krav, goveja spongiformna encefalopatija (BSE), je s svojim psihološkim učinkom zadala slovenski govedorej, ki je že tako v krizi, še dodatno udarec. Še bolj je postalo očitno, da je naša živinoreja enostransko usmerjena in da ne izkorišča možnosti za druge panoge, predvsem za rejo drobnice, ki bi govedorejo lahko uspešno nadomestila na težjih terenih, v hribovskem in planinskem svetu, kjer se je v zadnjem pol stoletju zaradi zgrmovjem in gozdom že vsaj 240.000 ha kmetijske zemlje, zaraščanje pa se s pospešeno naglico še nadaljuje. Govedorejska kriza je priložnost za korenitejši zasuk, za izdatnejše, nekajkratno povečanje staleža drobnice, ovc in koz, ki se nekoč že pomenile mnogo večjo živinorejsko postavko. Pred 12 leti so naši predniki na ozemlju sedanje Slovenije redili desetkrat več ovc in koz, predsem po drugi svetovni vojni pa je reja močno nazadovala in skorajda izgnila. Prav neverjetno je, da kljub nespornim velikim koristim (raziskave so pokazale, da kombinirana paša ovc in goveda zelo ugodno vpliva na rast ruše in produktivnost - na Nizozemskem zato redijo na vsako kravo še po eno ovco) reja drobnice pri nas ne zaživi tako, kot bi pričakovali in kot bi bilo dobro.

Naše naravne možnosti so skorajda idealne. Če bi hoteli smotno izkoristiti slovenski kmetijski prostor, bi po izračunu dr. Franca Zagožna morali povečati rejo vsaj tridesetkratno. Po švilu ovc na 100 ha naravnih pašnikov in travnikov smo Slovenci v primerjavi z drugimi narodi oz. državami čisto na repu. Če bi reja imela toliko ovc kot Britanci, bi naša čreda stela kar 1,6 milijona glav, da bi dosegli svetovno povprečje, pa bi morala šteti vsaj 300.000, medtem ko zdaj v resnici ne dosega niti 50.000 glav. V Sloveniji pojemo komaj tretjino kilograma ovcetnine in kozletine na prebivalca letno, v Grčiji pa 14,6 kg. Kako velike možnosti torej za mesno rejo jagnjet in kozličev, ki veljajo v gurmanskem svetu za specialiteto.

Kup utemeljenih razlogov torej, da je reja drobnice v Sloveniji (ki ima zdaj že tudi svojo strokovno revijo Drobnica, odgovorna urednica inž. Marjana Cvirn) perspektivna in da ni, tako kot je bila nekoč, znak revščine in zaostalosti.

Inž. M. LEGAN

po pobiranju razprostrmo v suhem zračnem prostoru ali na soncu, da se zeleni deli stebela do konca posušijo, šele nato ju skladiščimo.

Kumarice, razne bučke in stročji fižol obiramo sproti, kar pospešuje nastavek novih plodov. Če razvitih plodov ne pobiramo, porabi rastlina hranila za razvoj semena in ne nastavlja več novih plodov. Pri fižolu nekaj prekle, na katerih nameravamo pridelati seme, ne obtrgujemo, ker fižol, ki ga obtrgujemo, na novo nastavlja stroke in neenakomerno zori.

Na izpraznjene gredice lahko sejemo zimsko solatnico, endivijo, motavilec. Še vedno pa lahko sejemo tudi peteršilj, radič, špinačo, črno redkev, repo in kitajsko zelje, vendar smo v dovolj vlažna tla.

Do 20. avgusta presajamo radič in endivijo, ki ju bomo jeseni pred prvimi mrazom zavarovali s postavitvijo tunela. Seveda moramo poleg pospravljanja vrtnin in setve novih vrtnin negovati ter varovati pred boleznimi in škodljivci tudi obstoječe vrtnine. Pri paradizniku odstranimo vrhnje poganjke nad 5. in 7. svetetjem, da rastline ne bodo porabljale energije za tvorbo novih cvetov, katerih plodovi ne bodo mogli dozoreti. Pri odstranjevanju vrha paradiznika nad vrhnjim svetetjem pustimo še najmanj dva lista.

Ker so ugodne vremenske razmere za razvoj plesni, je potrebno kumarice in paradiznik ob pojavu prvih znakov boleznin škropiti s fungicidi. Zaradi dobre kurativnega delovanja se priporoča sredstvo alliete v 3-odst. koncentraciji s ponovitvijo škropljenja po 12 dneh. Škropite v poznih popoldanskih urah, ko ni vetra, po škropljenju pa 3 do 5 dni ne obirajte.

Tako na kumaricah kot na ostali zelenjavi zatirajte uši, da ne

bodo povzročile prevelike škode. Uporabljajte lahko blažje insekticide, kot je npr. primor, ali namočene koprive pa tudi milnico. Pri uporabi kemičnih sredstev je seveda treba upoštevati karencočas, ki mora preteči od zadnjega škropljenja do spravila.

Gotovo imate v vrtu tudi jagodice; sedaj ga razredčite in po potrebi nasadite še dodatne površine, saj je najprimernejši čas za razmnoževanje jagod. Tudi pri ostalem jagodicevju, kot so ribez in maline, po končanem obiranju obrežite. Pri malinah poročite vse veje, ki so letos rodile, tik nad zemljo ter pustite letošnje poganjke za drugo leto.

Ob sušnem vremenu je dobro, da vrtnine na nekaj dni zalijemo. Prednost damo tistim rastlinam, ki potrebujejo veliko vode. To so predvsem plodovke (paradiznik, paprika, bučke, kumarice), solatnice ter vrtnice, ki smo jih sejali ali sadili v zadnjem mesecu. Prav tako so hvalne za vodo kapusnice, kot so cvetača, zelje, ohrovt ter ostale vrtnice, ki še ne zorijo, vendar zalivamo le, če imamo dovolj vode.

Vse odpadke rastlin zlagajmo na urejen kompostni kup, ki ne sme biti preveč zbit niti prerahel. Če je kompostni kup presuh, ga polivamo, če pa je prevlažen, ga premečimo. Dobro je, da v kompostni kup dodajamo narezane koprive, gabez in rman, saj te rastline pospešujejo kompostiranje. Svetovalka za kmečko družino

CVETKA LAVRIČ

Ukrepi po toči

Rešujmo, kar se rešiti da

Ponekod je močna toča poškodovala listno površino vinske trte do take mere, da bo potrebno dodatno redčenje sicer že poškodovanega grozdja in poganjkov. Najprej je treba popolnoma odstraniti močno poškodovane debele mladice. Če tega niste storili prej, odstranite tudi vse poganjke, krajše od 40 cm. Zaraščanje ran pomeni močno, predvsem pa dodatno obremenitev trte. Zato je koristno, da skrajšate poganjke, ki so brez lista, na največ 8 oces, zlasti tiste na šparonih. K boljšemu zaraščanju ran pripomore uporaba fertsala B.

Nevarnost napada peronosporje je, dokler za daljše obdobje jutranje temperature ne padejo pod 10° C.

Zalnistniki ki bodo odganjali na poškodovanih poganjkih, morajo biti skrbno zavarovani proti peronospori. Če je peronospora že v večji meri prisotna v vinogradu, škropite z antrakolom kombi ali akrobatom. Bistveno je, da pred sledki med škropljenji ne smejo biti preveliki, škropljenje pa je treba opraviti posebno natančno, za kar potrebujete fine šobe. Zaradi nevarnosti gnitja pripravljamo euparen. Dobro delujeta tudi kaptan in merpan. Bakrene pripravke je priporočljivo uporabiti samo enkrat letno, predvsem za zadnje škropljenje.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

PРАВNA SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica
Marta Jelačin

Sosed mi dela škodo

VPRAŠANJE: S sosedom imam stalne težave. Noče in noče razumeti, da moje zemljišče ni njegovo, in mi stalno nanj spuščajo svojo živino. Kaj naj storim?

ODGOVOR: Glede na to, da se običajno dobri sosedski odnosi večkrat obrestujejo, bi vam svetovala, če si je morda s kakšno odločbo pristojnega organa ali na drug način pridobil pašno pravico na vašem zemljišču. Pri tem pogovoru bi bilo dobro tudi razčistiti vprašanje o višini škode, ki se vam dela s tem, v zvezi s tem pa tudi o sporazumnem plačilu škode oz. o datumu prenehanja teh posegov v vašo posest. Če pa se zadeva ne bo dala urediti po sporazumni poti, boste morali pač proti sosedu vložiti tožbo za opustitev pašne na vašem svetu.

Ureja: dr. Julij Nemanic

Naplavni filtri

(Nadaljevanje iz 28. št. Dolenjskega lista, 11.7.)

V pogovornem jeziku se je udomačilo ime "filtri na kremenčevno peno". Te filtre lahko delimo na odprte in zaprte. Odprt naplavni filter je dejanski filter na plošče, ki smo mu dodali okvirje. Manjše kleti si pomagajo do naplavnega filtra tako, da samo dokupijo okvirje in filter na plošče preuredijo v naplavni filter. V takem primeru je potrebna še dozorna naprava za kremenčevno peno.

Zaprti filtri imajo pokončen ali vodoraven podolgovat boben, v katerem so okvirji, v katerih se naplavlja kremenčeva pena. Za zaprte filtre se lahko reče, da so avtomatizirani, ker imajo vgrajeno dozorno napravo in se po končanem filtriranju avtomatsko očistijo z vodo.

Na začetku filtriranja ne priteče takoj bistro vino, ker se mora najprej z naplavljenjem kremenčeve pene ustvariti na okvirjih tenka plast, ki pomeni sito. Učinek sita je površinski in globinski. S povečano debelino naplavne plasti se povečuje tudi globinski učinek sita, in tako narašča čistost vina. Drobci motnosti, ki jih filter zadržuje, tudi sestavljajo sito. Čim trši so drobci, dalj časa traja sposobnost filtriranja.

Da se propustnost vzdržuje, je potreben stalen dotok pene, to ustvarja tudi nove kapilare. Delovni pritisk v filtru mora biti čimdalje stalen, enakomeren, šele proti koncu filtriranja, ko se približuje izčrpanost nanosa, se postopoma povečuje, da se tako čimbolj izkoristi "polnitev" filtra. Izbira zrnatosti kremenčeve pene in mešanice različnih frakcij pene se mora pri vsakem filtriranju na novo preizkušati glede na motnost vina. V praksi se je pokazalo, da je količina prefiltriranega

vina skozi naplavni filter večja, če je nanašanje pene postopno, enakomerno. Osnovni nanos pene je lahko zelo tanek. Večnoma zadostuje že od 160-250-300 g na okvir 40 x 40 cm. Proizvaja se okrog 9 različnih zrnatosti kremenčeve pene od debelo zrnate za zelo motna vina, do fino zrnate za čistejši filtrat. V praksi sta predvsem dve barvi: bela barva pomeni grobo peno, temnejša, rdečkastorjava, je finejša. Kremenčeva pena je iz mikroskopsko majhnih hišic alg, ki so sestavljene predvsem iz kremenčevega oksida, samo okrog 4 odst. iz aluminijevega, ki je električno nabit. Za naplavno filtracijo se uporablja tudi perlit, ki pa ni kremenčeva pena, temveč je predvsem iz aluminijevih silikatov in ima v celoti električne naboje. Je lažji in ima tudi manjšo čistilno sposobnost kot kremenčeva pena. Uporablja se za predčiščenja vin, kjer ni tako pomembna čistoča filtra.

Kremenčeva pena se uporablja za filtracijo zelo motnih mladih vin. Razlike v konstrukciji filtrov (pokončni ali vodoravni boben) ima tudi funkcijski vzrok. Filtrirni elementi ali krožniki so pri pokončnem bobnu postavljeni vodoravno, vodoravnem bobnu pokončno. Na vodoravnih "krožnikih" je nanos pene enakomerniji. Filtracija poteka tudi neodvisno od naglih sprememb delovnega pritiska med filtriranjem. Pri filtrirnih krožnikih, ki so v navpični legi, se zgodi pri nenadni spremembi delovnega pritiska med filtriranjem, da nanos kremenčeve pene zdrsne in je tako filtriranje za nekaj časa prekinjeno. V bobnih je delovni pritisk med filtriranjem visok, znaša od 6 do 8 barov.

Prednost pokončno vseh filtrirnih krožnikov v horizontalno ležečih bobnih je v obojestranskom nanosu plasti kremenčeve pene, kar povečuje filtrirno površino v enako velikem bobnu dvakrat.

Dr. JULIJ NEMANIČ

CVIČEK SEDAJ IZ LASTNE POLNILNICE - Vino iz vinogradov kartuzije Pleterje se prej uspešno polnilo v kletih v Krškem in Metliki, kar pa z obnovo vinogradov pridelava več vina, je bila investicija v novo lastno polnilnico najna, nanjo pa so čakali več let. Tako so konec maja spravili v pogon polnilnico z zmogljivostjo 1.200 steklenic na uro, na njej pa je že polnjen cviček letnika 1995. Ker so se na tak način izognili transportu, bo tako ustekleničeno vino boljše, v kartuziji pa računajo, da bo nova polnilna linija zdržala nekaj naslednjih desetletij.

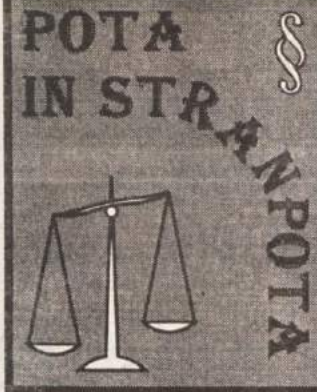
HELENA MRZLIKAR gospodinjki kotiček

Okužimo se s svojo ščetko

Kopalnica je danes nepogrešljiv prostor vsakega stanovanja in največkrat tudi najbolj obremenjen med bivalnimi prostori. Glede na vse njene funkcije moramo še posebej skrbeti za čistoto in red. Precej dela si prihranimo, če vodo obrišemo sproti in s tem preprečimo nabiranje apnenčastih oblog. Trdovratne obloge belega apnenca težko odstranimo s kemičnimi čistili, prav zlahka pa z navadnim kisom. Krpo namočimo v kis in jo ovijemo okrog pipe. Zjutraj obrišemo pipo najprej z grobo in nato s suho krpo. Apnenec pa se nabira tudi v glavi prhe. Obloge odstranimo, če glavo prhe potopimo v posodo s kisom in pustimo učinkovati čez noč. S kisom prelujemo tudi ploščice in mesta, kjer se rada nabira plesen ali zadržujejo glivice.

Fuge zdrgnemo s krtačo in milnico. Zaradi toplote in stalne

vlage se glivice še posebno hitro razmnožujejo, zato je najbolje, da fuge premažemo z barvo, ki vsebuje zaščitno sredstvo proti glivicam in plesni. Temne lise in apnenec v stranski školjki, bideju in banji bomo najlažje odstranili z mešanico kisa in malo vode. Oglevala, steklene police in kozarce, kjer so sledi ostankov zobne paste pa lepo očistimo s toplo vodo in špiritom. Zdravniki opozarjajo, da je veliko leglo bolezenskih klic v zobnih ščetkah ki so pogosto že stare in izrabljene. Nasvet je, da se po preboleli angini, gripi, prehladu s kašljem in banji bomo najlažje zamejnja zobna ščetka. Med ščetinami se v topli in vlažni kopalnici hitro množijo bolezenske klice in povzročajo ponovne okužbe. Raziskave so pokazale, da se bolniki, ki trpijo za kroničnim prehladnim obolenjem, največkrat okužijo kar s svojo zobno ščetko.

dežurni poročajo

GASILCI PRIDRVELI ZARADI HRENOVK - V soboto, 3. avgusta, je v stanovanju v Stritarjevi ulici v Novem mestu V. D. na električnem štedilniku kuhl hrenovke, nato pa odšel iz stanovanja, ne da bi posodo odstavil in izključil štedilnik. Soseda, ki je opazila, da se iz stanovanja miče močno kadi, je poklicala gasilce. Ti so na silo stopili v stanovanje, vendar ni bilo nič hudega, izključili so štedilnik in odnesli posodo na varno.

NA MEJO BREZ DOKUMENTOV - V nedeljo, 4. avgusta, nekaj pred 11. uro zvečer se je na mejni prehod Rigonce pripeljal voznik tovornega vozila D. D. iz Hrvaške. Pri opravljanju mejne kontrole je bilo ugotovljeno, da potnik nima vozniškega dovoljenja niti osebnih dokumentov, saj so mu jih odvzeli brežiški policisti, ker je vozil pod vplivom alkohola. Ker voznik ni upošteval prepovedi vožnje, je bilo zoper njega odredeno pridržanje do iztrežnitve.

OB MEDVEDOVO KOŽO - V noči na 4. avgust je neznanec na hribu Žeželj pri Vinici vložil v lovsko kočjo lovske družine vinica in ukradel medvedovo krzno, ki je bilo obešeno na zidu. S tem je lovec oškodoval za okoli 500 tisočakov.

UKRADLI AVTO - Neznanelec je v času od 21. julija do 2. avgusta pred stanovanjskim blokom na Smrečnikovi ulici v Novem mestu ukradel osebni avto Peugeot 605 24 SV bele barve, registrska številka NM 16-400, ki je last podjetja Intec, d.o.o. Neznanelec je izkoristil odsotnost lastnika M. K., ki je bil v tem času na dopustu. Policisti prosijo vse, ki bi morda videli ali karkoli vedeli o ukradenem vozilu, da o tem obvestijo operativno-komunikacijski center na telefonsko številko 92.

IZ GALERIJE ODNESLI KIPEC

KOSTANJEVICA - V sredo, 31. julija, med 16. in 17. uro je iz Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici med obiskom gotov izginil kipec, delo akademske kiparke Dragice Čadež. Kipec je velik približno 20 centimetrov, predstavlja lik ženske v dolgi beli obleki, stoji pa na podstavku iz lesa, ki je temno-rjave barve.

TABOR BI LAHKO PRIHODNJE LETO POSTAL VSEDOLENJSKI - Tabor mladih gasilcev Gorjanci 96 je bil deležen velikega zanimanja, obiskal ga je tudi poveljnik Gasilske zveze Anton Sentočnik. Občina Šentjernej, ki je krila polovico stroškov tabora, je tako omogočila štiridnevno druženje okoli 85 gasilcev, letovanja na Debelem rtiču pa bi se lahko udeležilo le 5 gasilcev iz občine. Tabor, ki je bil prepleten tudi z izobraževanjem in usposabljanjem, bi bil zato primeren tudi za mlade gasilce iz širše Dolenjske. (Foto: T. G.)

Mladi gasilci na Gorjancih

Tabor so obiskali vojaki, planinci, policisti in poveljnik Gasilske zveze Slovenije

ŠENTJERNEJ - Okoli 85 mladih gasilcev iz 10 prostovoljnih gasilskih društev občine Šentjernej, ki so se od 31. julija do 4. avgusta na Gorjancih pri lovski koči LD Orehoviča udeležili prvega tabora mladih gasilcev Gorjanci 96, je čas na taboru zelo hitro minil, saj je bil program zelo pester, združeval pa je taborniške veščine, planinstvo, gasilske vaje, športne igre in predavanja, ki so jih izvajali pripadniki slovenske vojske, lovci in policisti. Slednji so prišli k mladim gasilcem s konji in v spremstvu psov.

Tabor so si ogledali tudi predsednik gasilske zveze Novo mesto Andrej Poljšak, poveljnik gasilske zveze Tine Filip, poveljnik občinskega gasilskega poveljstva občine Šentjernej Metod Krivina ter oba sektorska poveljnika Jože in Anton Jakše. Enega prvih tovrstnih taborov v Sloveniji je v četrtak obiskal tudi poveljnik Gasilske zveze Slovenije Anton Sentočnik, ki je bil nad tovrstnim druženjem in delom z gasilskih podmladkom zelo zadovoljen. Sentočnik se je ob tej priložnosti z županom pogovarjal tudi o problematiki gasilstva v občini. Ker je občina lani vsu požarno takso namenila gasilstvu, lahko letos kandidira na razpis za nove gasilske avtomobile, pri čemer polovico sredstev prispeva država, pol pa občina.

BO CESTA SKOZI SENOVO KONČANA ŠE LETOS? - Cesto od Brestanice do konca Senovega postopoma gradijo že kar štiri leta. Tudi sedaj so dela na Senovem v polnem teku, saj delavci Cestnega podjetja Novo mesto delajo od mostu proti križišču za Podsredo, vendar še ni jasno, do kod bodo lahko delali, saj je to odvisno od denarja. Za cesto, ki je sicer letos v planu ministrstva za promet in zveze, je letos predvidenih za 58 milijonov republiških sredstev, vendar pa še ni jasno, ali bo to zadostovalo za celo predvideno traso, zato med občino Krško in ministrom poteka pogovori za podpis protokola, da bi cesto končali vsaj do bencinske črpalke. Ministrstvo tudi želi, da občina podpise sporazum, v katerem bi se dogovorili, kdo bo kriš stroške za pločnik in za prestavitve komunalnih vodov, ki so pod cesto, saj so prav slednji na Senovem zelo razvejeni in počasno rekonstrukcijo ceste. (Foto: T. G.)

V Posavju letos že šest umorov

Za več kot tretjino več gospodarske kriminalitete - Kljub manj nesrečam več mrtvih - Na dolenjki ni opaznega povečanja prometa, le tovarnjakov je vse več

KRŠKO - V prvi polovici leta so na območju UNZ Krško zabeležili porast kaznivih dejanj, predvsem je izstopala gospodarska kriminaliteta, saj so kriminalisti napisali kar tretjino več kazenskih ovadb kot v enakem obdobju lani. Policisti so obravnavali 9 odst. manj prometnih nesreč, vendar pa so ceste v Posavju zahtevala tri smrtno žrtve več kot leto prej, saj je življenje izgubilo 12 oseb.

Podatek, da so policisti in kriminalisti obravnavali 8 odst. manj kaznivih dejanj, je sicer razveseljujoč, kot tudi to, da so velike tatvine in vplomi manj zanimivi kot lani. Tako letos še ni bilo vloma v stanovanje, kar pa še ne sme biti vzrok za manjšo previdnost, saj so bili nepridipravi manj prizanesljivi do vikendov in trgovin. Tudi število kaznivih dejanj z znaki nasilja nekoliko upada, podatek o umorih pa kaže, da zadeva le ni tako nedolžna. Medtem ko so lani obravnavali tri umore, so bile letos do polletja umorjene štiri osebe, če pa prištejemo še nedavno umora dveh Romov iz Kerinovega Grma, je številka 6 prav grozljiva. Bolj razveseljev je podatek, da v kaznivih dejanjih manjšo vlogo igrajo mladoletniki, obravnavanih pa je bilo kar pol manj otrok. Živahno je tudi na sloven-

tura vozil. Vse več je tovarnjakov iz vzhodnih dežel, ti pa bodo prometno kulturo gotovo še poslabšali.

ELEKTRIKA GA JE UBILA

ŽUŽEMBERK - V soboto, 3. avgusta, okoli 20.30 je 45-letni Avguštin K. s Trške njeve odšel v kletno delavnico, ki je v stanovanjski hiši, saj je hotel montirati ključavnico na kletnih vratih. V klet je šel v copatih in v kratkih hlačah. Ko je prišel do varilnega stroja, ki je bil priključen na omrežje, se je aparata dotaknil z nogo. Zaradi dotika ohlajša je očitno prišlo do preboja električnega toka in do udara elektrike v telo. Po udaru je Avguštin vrglo preko aparata, kjer je obležal. Okoli 21. ure ga je sin našel mrtvega.

Trojna zmaga v avstrijskih gorah

Papež, Ravbar in Šumanov so osvojili prva tri mesta na gorskem kriteriju v Windhaagu v Avstriji - Na deževni cestni dirki večina odstopila - Drugi teden v Italijo

NOVO MESTO - V petek, 2. avgusta, so Krkini kolesarji v Windhaagu v Avstriji nastopili na nekoliko nenavadni dirki - 70 km dolgem gorskem kriteriju, ki pa je bil očitno pisan njim na kožo, saj so osvojili prva tri mesta, šele četrta pa je bil češki poklicni kolesar, član moštva Husqvarna, František Terkol, lanski zmagovalac amaterskega svetovnega pokala.

Kolesarjev izkoristil stari lisjak Sandi Papež, ki mu je uspelo pobegniti, le pet krogov zatem pa sta se mu pridružila še druga dva krkaša, Bogdan Ravbar in Pavel Šumanov. Kljub temu da jih je glavnina s kole-

sarji obeh poklicnih moštev na čelu ves čas lovila in se je njihova prednost vseskozi vrтела okoli pol minute, zasledovalcem ni uspelo in Krka je dosegla popoln uspeh: prvi je bil Papež, drugi Ravbar in tretji Šumanov. Skoraj polovica kolesarjev je odstopila.

Trojne zmage Novomeščani na windhaških kolesarskih dnevih niso pričakovali, saj so gorskega kriterija še niso vozili pa tudi konkurenca 170 kolesarjev iz Nizozemske, Nemčije, Češke, Slovaške, Avstrije in Slovenije s poklicnimi moštvoma Tico in Husqvarna je bila dovolj močna. Kmalu po štartu je začelo močno deževati, po 15 od skupno 60 krogov pa je nepazljivost ostalih

FIT DRUGI V TRSTU

TRST - Brežiški in novomeški atleti so se dobro odrezali tudi na zadnjem mednarodnem atletskem mitingu v Trstu. Med ekipami je bil brežiški Fit drugi, med posamezniki pa je v skoku ob palici Jurij Rovnan (510 cm) zmagal, Novak (470) je bil drugi in Kostec (450) četrta, medtem ko je bila pri dekletih Kosova s 300 cm druga. V metu kladi-vice je Vlado Kevo z najboljšim letošnjim izidom v Sloveniji (67,36 m) zmagal, Primož Kozmus pa je bil z 51,62 m četrta. V skoku v višino je bil Brežičan Novak s 190 cm drugi, v teku na 100 m pa se je znova izkazal državni rekorder Novomeščan Tomaž Božič, ki mu je v nekoliko slabši konkurenci, kot je je zadnje čase vajen, izid 10,71 zadoščal za zmago.

Precej drugače je bilo v nedeljo na cestni dirki, ko je na izredno težki dirki v močnem dežju - Šumanov je dejal, da še nikoli ni vozil tako težke dirke - večina kolesarjev odstopila, med njimi pa so bili tudi vsi kolesarji novomeške Krke. Sredi prejšnjega in ta teden so imeli Krkini kolesarji možnost izkoristiti po pet dni poletnega dopusta, že naslednji teden pa bodo v Italiji nastopili na dveh težkih dirkah, ki veljajo za italijanski amaterski pokal, tako da bo konkurenca izjemno močna, saj bodo nastopili vsi najboljši nepoklicni kolesarji dežele, ki v kolesarstvu velja največ na svetu. Tudi temu primerno težke utegnejo biti te dirke, saj se ponavadi na štartu zbere okoli 300 tekmovalcev, pogosto pa pride do cilja le kakšnih 30.

ELAN V PODZEMELJU

PODZEMELJ - Nogometaši novomeškega Elana so zmagovalci memorialnega nogometnega turnirja v spomin na pred dvema letoma tragično preminulega vratarja Jožeta Jakliča. Na prvi tekmi je Elan s 3:1 premagal črnomaljsko Belo krajino, na drugi pa je domača Kolpa, organizator turnirja, po streljanju 11-metrovk s 3:4 izgubila s Transporti iz Ilirske Bistrice. Po zmagi nad Belo krajino z 1:0 je Kolpa osvojila tretje mesto, z enakim izidom pa je Elan v finalu premagal Transporte. Najboljši strellec turnirja je bil s tremi zadetki Gorazd Plevnik, ki se je po nekaj letih vrnil k novomeškemu tretjeligašu. Zadetke za Kolpo pa so dosegli Robert Filak dva in Jaklič ter Turk po enega. Zmagovalac turnirja je dobil prehodni pokal, ki ga je iz belega marmorja izdelal domačin iz Gribeļ Ivan Pezdirc.

TRIJNA ODRU - Ne zgodi se prav pogosto, da bi naši športniki na tujem dosegli trojno zmago. Kolesarjem novomeške Krke je to v petek uspelo na gorskem kriteriju na Windhaških kolesarskih dnevih. Medtem ko so Sandija papeža kot zmagovalca na zmagovalnem odru oblekleli v majico glavnega pokrovitelja, sta Ravbar in Šumanov ponosno nosila Krkin dres.

ODBOJKA NA MIVKI

ŽUŽEMBERK - Odbojkarški klub Žužemberk bo od 15. do 17. avgusta na igrišču pri osnovni šoli pripravil 2. odprto prvenstvo Dolenjske v odbojki na mivki. Prvi dan, v četrtek, se bodo pomerili starejši in mlajši dečki in deklice ter kadeti, v petek bodo kvalifikacije za članske ekipe in rekreativne, v soboto pa bodo na sporedu zaključni boji. Organizatorji so se izjemno izkazali že lani, za letos pa obljublajo še več. Vsi udeleženci bodo dobili toplo malico, spominske majice in tudi žejni ne bodo ostali, najboljši pa se bodo razveselili praktičnih nagrad. Posebej bo poskrbljeno za gledalce, ki si bodo tekme na mivki lahko ogledali z montažne tribune, med tekami pa se bodo lahko okrepčali v posebnih šotorih, ki so lani, ko je igralce in gledalce neusmiljeno pral dež, rešili prireditve. Vsi, ki bi radi nastopili, se lahko do vključno 16. avgusta popoldne in zvečer prijavijo pri Daretu Pucju po telefonu 068 87 365.

Melamin izstopa iz prve lige

Kočevski namizni tenis je zapustila celotna prva ekipa - Mladi bodo prelahek plen prvligašev

KOČEVJE - Črni oblaki so se zgrnili nad kočevskim namiznim teniškom. Klub je najprej zapustil reprezentant Gregor Komac, ki bo poslej igral v novomeški Krki, za njim sta odšla tudi Damjan Murn in Marjan Špelič, ki ne nameravata več igrati, kot razlog pa navajata nepopravne obveznosti iz preteklosti in nasplošno neurejene razmere v klubu, s čimer soglašata tudi trener Marjan Oražem, saj uprava obstaja le še na papirju, tako da so bili zadnje sezono igralci in trener prepuščeni lastni iznajdljivosti. Marsikomu ni jasno, kako Kočevcem ni uspelo zadržati reprezentanta Komca, najboljšega Kočevskega športnika. Pomoči občine ni, ZTKO je povsem dvignila roke od težav namiznoteniškega

kluba, ki mu se ni uspelo podaljšati sponzorske pogodbe s podjetjem Melamin. Če bo namiznotenišarjem spodletelo tudi to, je za vse čase konec kočevskega namiznega tenisa, obupano pripoveduje trener Marjan Oražem, eden redkih Kočevcev, ki si še prizadeva rešiti potapljačo se namiznoteniško ladjo. Če bodo Kočevci še naprej tekmovali v prvi ligi, bodo brez ključnih igralcev lahek zalogaj tudi za najslabša moštva, saj bodo nastopali igralci brez večjih igralških izkušenj in brez za tako visoko raven tekmovanja potrebnega znanja. Mladi Gregor Vidmar, Andrej Novak, Marko Mlakar in Roman Vučko bodo namanj krivi za potop kočevskega namiznega tenisa. M. G.

KOLESARJI SKD Z LOJZETOM PETERLETOM NA ČELU - V četrtek, 1. avgusta, se je predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle s sodelavci odpravil na desetdnevno pot s kolesom po Sloveniji pod geslom "Varno z nami" in obiskal tudi naše kraje. Tako je prvi dan potoval skozi Stično, Trebnje, Sentrupert, Mokronog, Trebelno in Šmarješke Toplice, kjer se je skupina kolesarjev tudi kopala, pot pa so nadaljevali v škočjansko občino in naprej v občino Krško, kjer so se najprej ustavili na Raki (na sliki). Tam so jih pričakali simpatizerji in člani stranke. Na Raki je ekipa kolesarjev prenočila, naslednjega dne pa so se ustavili še v Krškem. Del poti proti Podsredi so jih med drugim spremljali tudi kolesarji Savaproyekta. Skupina kolesarjev krščanskih demokratov se bo po kolesarjenju po ostali Sloveniji še vrnila na Dolenjsko. V soboto, 10. avgusta, se bodo ob 18. uri udeležili otvoritve mladinskega svetovnega kolesarskega prvenstva v Češki vasi. (Foto: T. Gazvoda)

NOGOMETNI TURNIRJI

ZBURE - V nedeljo, 11. avgusta, bo športno društvo iz Zbur na igrišču pri osnovni šoli v Šmarjeti pripravilo nogometni turnir, za katerega se lahko prijavite pred začetkom tekmovalja. GORICA - Nogometni klub Gorica (KS Veliki Podlog) bo v nedeljo, 11. avgusta, ob 8. uri na igrišču v Gorici pripravil turnir, za katerega se lahko prijavite pred začetkom ali pa po telefonu 0608 75 863. VINICA PRI ŠMARJETI - Športno društvo Vinica bo 18. avgusta ob 8. uri na novem domačem igrišču pripravilo turnir v malem nogometu. Prijavite se lahko pred začetkom tekmovalja, informacije pa dobite po telefonu 73 240 vsak dan popoldne.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na ktere se nanašajo. Ker po vsakem odgovoru in popravku ne more biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 29, 18. julija

Vse ima svoje meje, zato se kot umazani sosed oglašam Nučič iz Osrečja, katerega gospod Novak (N. F.) opisuje kot "vsemogočnega", saj je po njegovem opisu kriv za prepočasen razvoj vasi kakor tudi za priklop na njihov telefonski drog. Res je lepo biti tako pomemben, vendar je gospod N. F. v 21. in 29. številki Dolenjskega lista močno pretiraval. Cesta po vasi je res podobna vsemu, le cesti ne, toda za to niso krive cevi na mojem dvorišču, katere sem plačal in so namenjene za vgraditev, saj čakajo na nekoga, ki bo pokazal voljo do dela tudi v fizičnem smislu. Gospod N. F. naj se namesto obtoževanja sosedu rade obrne na gospoda Povšiča, predsednika občine Škocjan, ki mu bo lahko razložil, zakaj je cesta takšna, kot je. Vsekakor pa tudi vaš novinar gospod Pavlin ni izpolnil obljube, da se bo sam prepiričal, kakšna je ta vas, ki je na mara ne Bog ne hudič. Telekom, ki je odgovoren za telefonske priključke, pa bo gospodu N. F. dal odgovor, zakaj je naš telefon priključen na njihov drog.

Zal mi je, da se vas Osrečje ne more postavljati z ničim drugim kot z nerazvitostjo. Mislim pa, da Dolenjski list ni namenjen pranju umazanega perila, saj za to obstaja sodišče, ki je že in bo reševalo medseoske spore.

Lep pozdrav uredništvu in gospodu Novaku, ki naj končno začne svoje ideje udejanjati.

JOŽE NUNČIČ
Osrečje 15

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list, št. 30, 25. julija

Gospa Rezka Nemanič, izredno sem ponosen, da ste tako energično opozorili na krivice, ki se dogajajo Slovence ne samo v Metliki, ampak tudi drugod po Sloveniji. V Sloveniji nismo Slovenci v podrejenem položaju samo zaradi dvojnih državljanstev, ponekod vladajo že pravi ljubiji, ki vodijo tako kadrovske kot stanovanjsko politiko. V Slovenski nacionalni stranki se borimo za pravice Slovencev, zato prosim vas in ostale občane Metlike, da nam sporočite konkretne primere, ki jih bomo skušali razrešiti v občinskem svetu preko našega svetnika Jožeta Matkoviča ali pa preko poslanske skupine SNS v Državnem zboru.

Oglasite se nam lahko vsak petek popoldan od 19. do 20. ure na telefon 58-110 ali pa osebno v naši pisarni zraven osnovne šole, kjer vas bo sprejela predsednica OO SNS Metliak ga. **MARIJA ŠKOF**

SERGEJ ČAS
predsednik pokrajinskega odbora SNS

Kdo hoče slano Blejsko jezero?

Dol. list št. 30, 25. julija

Ker se občasno pojavljajo članki o tej temi čutim za svojo dolžnost, da kot vodja tega projekta v nekdanjem Projektivnem biroju GIP Pionir na kratko predstavim

Protest za Krko

Ali je Krka resno bolna? Gre za tovarno ali reko, gre za dokončno ignoranco novomeške industrije, ignoranco ministrstva za okolje, zdravstvo, turizem, ignoranco prebivalstva, ki živi ob nesrečni Krki, katere zelenilo, čistost in zdravilnost obstaja le še v reklamah tovarne zdravil Krka, v reklamah o ekstremni uspešnosti in predanosti naravnim zdravilom, zdraviliščem, čisti vodi in tako lepo dalje. Marketinški sistem, ki prikriva navdse nasprotno dejstvo vsakoletne ekološke katastrofe (te dni v polnem razmahu) spodnjega toka Krke. Reklamni sistemi očitno delujejo. V Novem mestu je Krka še zelena, in zakaj bi novomeška industrija skrbela več kot za svoje dvorišče, kjer uspešno ureja hotele, toplice, restavracije, gradove, razstave? Treba je skrbeti za "imidž in biznis", le, recimo, za eno od osnovnih poslanstev (predsem zdravilske industrije) - za varnost pred ekološkim uničenjem reke (lastnega imena) verjetno ne.

Reka Krka je uničena. Tovarna Krka je izredno uspešna, profinita tovarna. Bravo Novo mesto in tudi ostali prebivalci Dolenjske, za vas časi spretnega razvoja, ostrejšje osveščenosti in zdravilnega podjetništva še niso prišli.

ANICA DRNOVŠEK-BERGER
Kuzmičeva 5
Ljubljana

Zabavišče Otočec

Zabaviščno središče med kolesarskimi svetovnimi prvenstvi

OTOČEC - V času svetovnih mladinskih kolesarskih prvenstev od 10. do 18. avgusta bo hotelski in športno-rekreativni kompleks na Otočcu uradno zabaviščno središče za okoli 3.000 akreditiranih tekmovalcev, njihovih spremljevalcev, novinarjev in drugih. "V tem času bo na Otočcu vse podrejeno temu projektu, ki ga pripravljamo v dogovoru s Turistično zvezo Dolenjske in športno agencijo Cyclotour," pravi Miran Škofca, direktor Hotelov Otočec, ki sodijo v okvir firme Krka Zdravilišča. "Naredili bomo vse, da se bodo obiskovalci pri nas čim bolj počutili."

Tako bo v tem času v restavraciji Tango vsak večer živa plesna glasba, obiskovalci se bodo lahko zabavali v tamkajšnji diskoteki, Otočec bo tudi postaja vseh vodenih izletov domačih in tujih gledalcev kolesarskih prvenstev in izletnikov po Dolenjski in Beli krajini. Seveda bodo obiskovalcem Otočca na voljo tudi vsi njihovi športni objekti, lahko se bodo odločili za razne izlete, ribolov, jemanje, čolnarjenje po Krki in še marsikaj.

A. B.

31. JULIJ ODSLEJ TRAVNIŠKI PRAZNIK

LOŠKI POTOK - Konec julija 1942 je bil krvav in goreč. Roška ofenziva, ki je v tistih dneh silovito pljusnila v Loški Potok, je za seboj pustila grobove talcev in velika pogorišča, mnogi pa so se znašli v italijanskih taboriščih. Loški Potok že desetletja ta dan slavi kot krajevni praznik. Praznovanje, ki je bilo še pred nekaj leti množično, se vse bolj opušta, čeprav praznik še ni razveljavljen, novega, tokrat občinskega, pa še ni. Prav zato je vaški odbor Travnik sklenil, da bo tradicijo nadaljeval in praznika nikomur vsiljeval. Tako se je na predvečer praznika, 30. julija, proti vsem pričakovanjem zbralo ogromno ljudi pri Malnih in ob kresu obujalo spomine, ki so tako ali drugače še vedno živi v sleherni družini.

A. K.

Dogodivščine s kopalnim vlakom

Sumljivo prazni vagoni - Samo pobuda železnice je premalo - Pomagal gasilski poveljnik Jože Pirkovič, ki nas je lastnoročno zapeljal na kopalnišče v Podzemelju

V nedeljo, 28. julija, se je naša družina odpeljala iz Trebnjega v Metliko. Potovali smo s kopalnim vlakom, ki vozi vsak dan. Res je udoben in za povratno karto imaš še 40 odst. popusta. Na vlaku smo uživali, nenavadno pa se nam je zdelo, da je na vlaku tako malo potnikov.

Na železniški postaji smo povprašali po kopalnišču. Službujoča železničarka sta nas prijazno sprejela, hkrati pa razložila, da je kopalnišče v Metliki nekoč bilo, da pa je zdaj zapuščeno in da le malo ljudi hoti tja. Usmerila sta nas na avtobusno postajo, od koder bomo morda imeli kakšen avtobus do Primostka ali Podzemlja, kjer so urejena kopalnišča.

Toda avtobusna postaja je bila zaklenjena in hčerka je lahko samo skozi okensko šipo z voznege reda razbrala, da imamo prvi

avtobus do Podzemlja šele čez kakih dve uri in pol. Ura je bila 13, naš vlak pa se bo vračal že pred 17. uro.

Kaj zdaj? Taksij? S hčerko sva iskala ljudi in za avtobusno postajo naletela na gasilce. Morda pa imajo oni telefon? Pohitela sva in prvemu povedala svoje želje. Gospod se je nasmehnil in tudi nam se je nasmehnila sreča. Dejal je, da ne potrebujemo taksija, da so vendarle gasilci dolžni pomagati ljudem tudi v takih stiskah in da nas bo kar sam zapeljal. Ob našem navdušenju smo na poti do Podzemlja zvedeli, da se vozimo s poveljnikom občinske gasilske zveze gospodom Jožetom Pirkovičem.

Kolpa je bila čudovita: topla, mehka in čista. Kakih dve uri smo uživali v njenem objemu, potem pa nas je pregnala nevihta. Iz Podzemlja smo se napatili na najbližjo železniško postajo Gra-

duc. Kljub zadregam v Metliki in nevihti je bil dan lep.

Razmišljam. Ali ni škoda, da se ob takih lepih kopalniščih na Kolpi vozni red avtobusov ne uskladi s kopalnim vlakom? Gospodu Jožetu Pirkoviču se še enkrat zahvaljujemo za prijaznost in nesebično pomoč.

FRANCE REŽUN
Trebnje

TURIZEM POMEMBEN ZA RAZVOJ GRIBELJ

Ljudje v Gribljah so spoznali, da je velika priložnost za napredek vasi prav turizem. Tako so zadnje julijsko soboto pripravili veliko veselico, imenovano Noč na Kolpi, ki jo je obiskalo okrog tri tisoč ljudi. Na velikem prireditvenem prostoru ob reki pa se dogaja še marsikaj. Med drugim je bilo na njem že več športnih prireditev in kmečke igre. V Gribljah se dobro zavedajo, kako privlačna je za turiste Kolpa, zato se na nekaj kmetijah pripravljajo na kmečki turizem, turistično društvo pa lahko že sedaj ponudi bivanje v nekaj turističnih hišicah. Pripravili so tudi tekmovanje v urejenosti domačij. Ne morem tudi mimo aktivna kmečkih žena, ki ga prizadevno vodi Anica Totter, ter njihovih dobrot. Prav pa je bilo, če bi Gribeljcem pri oživiljanju turizma priskočila na pomoč tudi občina. Zdjaj morajo namreč vse pripraviti sami, čeprav bi več turistov v Beli krajini pomenilo korist za vse, ne le za "žbularje".

TOMAŽ CELESTINA

PESMI OB HARFI

NOVO MESTO - Shirlije Roden, sopran in kitara, ter Mari-gold Verity, mezzosopran in harfa, sta tudi letos pripravili raznolik in atraktiven program Pesmi ob harfi od 15. stoletja do danes, ki ga bosta predstavili v soboto, 10. avgusta, ob 20. uri v cerkvi pri Novi štifti. Peli in igrali bosta stare ljudske pesmi z britanskih otokov, skladbe italijanskih mojstrov in Rodenove.

Konec novomeškega mrtvila?

V mestu, ki nima niti turističnega društva, vendarle prebujenje? Prva priložnost ob kolesarskem prvenstvu

Živimo v prestolnici ene od pokrajin in se ne moremo pohvaliti s prav veliko prireditvami v poletnem času. Pred leti je bila na Glavnem trgu zanimiva in dobro obiskana prireditev Cvičkarija. Prireditev je postala tradicionalna in tudi turistično zanimiva. Naenkrat so jo prestavili drugam. Imeli smo tudi dneve piva na kandijskem vrtu, pa Noč na Krki itd. Sprašujem se, zakaj nismo več zmorni organizirati podobnih stvari in zakaj vlada ravno v

Novem mestu takšno mrtvilo?

Po mnenju predsednika Dolenjske turistične zveze Alojza Serinija bi Cvičkarija spadala v Novo mesto, a je bila v preteklosti prebala organizacija, pa tudi hrup je motil stanovalce mestnega jedra. Potrebno bi bilo urediti javne sanitarije in se lotiti organizacije na višji, kulturnejši ravni. Noč na Krki je še ena turistično zanimiva prireditev, ki je bila dobro obiskana, a je žal zaradi nezanimanja organizatorjev zamrla. Žalostno je tudi to, da v Novem mestu sploh ni Turističnega društva!

TABORNIŠKI ŽIVŽAV V ŽELEBEJU

V ponedeljek je spet zaživel priljubljeni taborniški prostor nad nekdanjim mlinom ob Kolpi v Želebeju pri Rosalnicah. Tam taborijo zdaj člani novomeškega Rodu gorjanskih tabornikov. Že v terek je odšla skupina starejših članov na dvodnevni izlet s kolesi ob Kolpi nazgor, veliko veselja pa imajo taborniki tudi s kanuji. Tudi s temi čolni pripravljajo večdnevni izlet po reki. Dnevni red na taboru je pester in vedno zanimiv. Izkušeno vodstvo nudi taborcem vse, kar sodi v vzgojni in zabavni načrt te priljubljene organizacije.

Tg

Napak iz preteklosti se zavedajo, pravi Serini, in poskušali jih bodo odpravili. K sodelovanju so že pritegnili nekaj mladih in sposobnih ljudi, ki se bodo skušali izkazati že ob svetovnem mladinskem kolesarskem prvenstvu, ki se začne v soboto.

V soboto, 10. avgusta, bo povorka po novomeških ulicah s predstavitvijo kulture, tradicije in običajev, na Loki pa bo ob 40-letnici Dolenjske turistične zveze srečanje turističnih delavcev Dolenjske in Bele krajine s podelitvijo priznanj za lepo urejeno okolje v projektu "Moja dežela - lepa, urejena in čista." V času trajanja tekmovanja v Češki vodi bodo degustacije vin in pokušnje dobrot dolenjske in belokranjske kuhinje ter demonstracije izdelovanja izdelkov domače obrti in razstave le-teh.

Začetek, ki vzbuja upanje!
S. SROVIN

KRST GASILSKEGA AVTOMOBILA

KOT-BREZJE - V soboto, 10. avgusta, bo ob 17. uri pod starodavno lipo v Kotu pri Semiču krst novega gasilskega avtomobila, ki mu bo sledila velika vrtna veselica. Poleg nakupa novega gasilskega avta so gasilci letos obnovili tudi gasilski dom. Vse to jim je uspelo z marljivim delom članov gasilskega društva in denarjem, ki so ga prostovoljno prispevali prebivalci iz območja, ki ga "pokriva" gasilsko društvo Kot-Brezje, ter sponzorji. Največ so prispevali občinska gasilska zveza Semič, ministrstvo za obrambo-uprava za zaščito in reševanje, zavarovalnica Tilija Novo mesto, Iskra Semič, LDS Ljubljana, Petrol TOE Brežice, Komunala Črnomelj, Krka, tovarna zdravil, Novo mesto, GG Novo mesto-enota Črmošnjice in GG Novo mesto-enota Črnomelj.

ALJAŽ ŠTRUCELJ

DOLENJSKE TOPLICE - Med najboljšimi strelci turnirja v hokeju na rolerjih v Dolenjskih Toplicah ni bil Aljaž Pureber, pač pa Aljaž Štrucelj iz Meniške vasi.

STIBILJ IN LOVKO

LUTRSKO SELO - Kočevca Marko Stibilj in Marko Lovko sta v kočevskem finalu teniškega turnirja parov na Lutrškem selu s 7:4 premagala someščana Milana Novaka in Janca Fajferja. V novomeškem obračunu za tretje mesto sta Zdene Lavrič in Andrej Kranjc s 6:4 premagala Marjana Stokanoviča in Djura Olujiča. Nastopile je 24 parov iz Dolenjske, Bele krajine in Kočevja.

NIKA V FINALU

KRŠKO - Na odprtem prvenstvu Slovenije v plavanju v Radovljici so nastopili tudi plavalci krškega Vitacela. Potem ko so klub ali plavanje nasploh pred letošnjo sezono zapustili nekateri najboljši krški plavalci, so Krčani dvakrat plavali v velikem in petkrat v malem finalu. Najboljše uvrstitve je dosegla Nika Pribošič, ki je bila v močni mednarodni konkurenci sedma na 400 m mešano in osma na 100 m hrbtno.

POZDRAV IZ ATLANTE TUDI V NOVEM MESTU - S slavo ovenčani novomeški rojak, najstarejši olimpijonec na svetu Leon Štukelj, ki je s svojim znanim nastopom na otvoritvi olimpiade v Atlanti dvignil ugled in ime Slovenije kot še nihče doslej, je kljub zaposlenosti in vročini našel tudi čas za pozdrave v domače kraje. Ta ponedeljek je njegovo kartico iz Atlante dobil tudi nekdanji urednik našega tednika Tone Gošnik, ki je pred časom čestital dragemu jubilaru za njegovih 97 let, ki jih je spoštovani Novomešan v glavnem posvetil športu in zdravemu življenju.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8. VIII.

SLOVENIJA 1
10.45 - 0.35 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.30 OTROŠKI PROGRAM
SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 11/13
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. naniz., 14/26
18.00 TV DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 7/26
18.35 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEINFELD, amer. naniz., 17/22
20.35 SPOMINI SHERLOCKA HOLMESA, angl. naniz., 2/6
21.25 MOŠKI, ŽENSKA
22.25 NIKAR, oddaja o prometu
22.30 VČERAJ, DANES, JUTRI
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.10 SOVA
PRAVIČNE RAZSODBE, amer. naniz., 3/7
23.55 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 40/62
0.20 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 11.55 Tedenski izbor: Nacionalni parki, kan. dok. oddaja; 12.45 Šport; 14.45 Mavrični reporter, švic. film; 16.30 Seinfeld, amer. naniz., 16/22; 16.55 Martin Chuzzlewit, angl. nadalj., 4/6 - 17.50 Sova: Pravične razsodbe, amer. naniz., 2/7 - 18.40 Včeraj, danes, jutri - 18.45 Svetovni poslovni utrip - 19.15 Tok, kont. oddaja za mladostnike - 20.05 Dr. Quinnova, amer. naniz., 9/18 - 20.50 Podoba podobe - 21.35 Stoletje filma: Skandinavski film, angl. dok. oddaja - 22.30 Nogomet, posnetek predtekmoanja PPZ

KANAL A
15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Dok. oddaja, ponov. - 17.30 Dance session, ponov. - 18.00 Hondo, ponov. 13. dela - 19.00 CNN poročila - 19.30 Svet športa - 20.30 Pot flamingov, amer. nadalj., 17. del - 21.30 Kako je bil osvojen divji zahod, 18. del nadalj. - 23.15 Čez morsk zaliv, ponov. amer. filma - 1.10 CNN poročila

PETEK, 9. VIII.

SLOVENIJA 1
10.15 - 2.35 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 22/52
10.55 PAJE MESTO, kan. naniz., 11/31
11.15 PLOČEVINKE ZA BARVO, ponov. kan. filma
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.55 MESTA SVETA, ponov. švic. serije, 5/10
15.50 KAJ PA TI VRISKAŠ
16.35 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. naniz., 15/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
MOJA IDEJA, nizoz. nadalj., 17/26
18.35 LINGO, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SORODNE DUŠE, zadnji del angl. naniz.
20.40 TRDNJAVSKE IGRE, franc. kviz, 2. del
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 DAN, KO SE JE SONCE OHLADILO, hong. film -
0.25 SOVA
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 41/62
0.50 BRANE RONČEL IZZA ODRA
2.20 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.55 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip; 11.20 Podoba podobe; 12.10 Stoletje filma: Skandinavski film, angl. dok. oddaja; 13.05 Nevarni človek, angl. film; 14.50 Moški, ženske; 15.50 Sorodne duše, angl. naniz., 20/21 - 16.20 Svet divjih živali, angl. poljudnoznan. serija, 8/13 - 16.50 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 3. oddaja - 17.15 Lahkih nog naokrog - 18.00 Sova: Pravične razsodbe, amer. naniz., 3/7 - 18.45 Pasje poletje - 19.30 Pasje mesto, kan. naniz., 12/31 - 20.05 Forum - 20.20 Festival Lent '96 - 21.20 Tropski vetrovi, amer. nadalj., 3/6 - 22.05 TV avtomagazin - 22.35 Novice iz sveta razvedrila - 23.00 Zavrtno starc kolute, 12. oddaja

KANAL A
15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 17.00 Svet športa, ponov. - 18.00 Pot flamingov, ponov. 17. dela - 19.00 CNN poročila - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Ljudje na položajih, 7. del naniz. - 21.00 Kraljevska poroka, amer. film - 22.35 Count Basie, glas.-dok. oddaja - 0.00 CNN poročila

SOBOTA, 10. VIII.

SLOVENIJA 1
8.45 - 1.00 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI

9.15 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
9.30 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
9.45 ŽIVALSKO PRAVLJICE
10.00 POD KLOBUKOM
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.05 UČIMO SE TUIH JEZIKOV: ANGLEŠČINA
11.20 SEDMA VŽIGALICA, avstal. film
12.20 NOKTURNO V A-DURU ZA GODALA
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, ponov.
15.05 MESTA SVETA, švic. dok. serija, 6/10
16.05 REKA UPANJA, franc. nadalj., 5/18
16.55 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 12/15
17.25 OPERACIJA STROGO ZAUPTNO, 9/24
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SLOVENSKI MAGAZIN
18.35 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 OSAMLJENI PLANET, avstral. pust. serija, 2. oddaja
21.05 NIL: REKA BOGOV, amer. dok. serija, 1/2
21.55 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 VRNITEV VALENTINA, amer. film
0.20 SOVA
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 7/25
0.45 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 14.00 Tedenski izbor: Trdnjavske igre, franc. kviz, 2. del; 15.25 Rebeka, amer. film; 17.30 Mostovi - 18.00 Pustolovščine in odkritja, ital. dok. serija - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Golf, da te kap, amer. film - 21.35 Sobotna noč

KANAL A
9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 11.30 Oddaja o stilu - 15.10 Čikaške zgodbe (ponov. 12. dela) - 16.25 Kraljevska poroka (ponov. filma) - 18.00 Mala morsk deklica (10. del risane serije); Račje zgodbe (10. del risanke) - 19.00 Count Basie (ponov. glas.-dok. oddaje) - 20.00 Paris (1. del naniz.) - 21.00 Preprozo za solze (amer. film) - 22.45 Dežurna lekarna (18. del hum. naniz.) - 23.15 S kamero na potepu - 0.10 CNN poročila

HTV 1
8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Brijantec - 13.05 Dok. oddaja - 13.50 Vrtnar na balkonu - 14.00 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa (serija, 6/17) - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Festival folklor - 16.35 Poročila - 16.45 Beverly Hills (serija, 25/32) - 17.35 Melrose place (serija, 25/32) - 18.25 David Copperfield (serija, 6/6) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Istr-ska pota (dok. oddaja) - 21.00 Izbor miss Hrvaške - 23.20 Dnevnik - 23.40 Kronika filmskega festivala - 0.10 Nočna oddaja

HTV 2
18.05 TV spored - 18.20 Portreti (dok. film) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Vidikon - 20.55 Burbs (amer. film) - 22.35 Hrvaški operni pevci - 0.25 Od duha k duhu (13/13)

NEDELJA, 11. VIII.

SLOVENIJA 1
9.15 - 1.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.45 OTROŠKI PROGRAM
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 7/26
10.10 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 12/28
10.40 DVE BALERINI
11.35 ATLAS ČLOVEŠKEGA TELESA, amer. izobr. serija, 8/13
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 NAŠA PESEM '95: APZ CELJE
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.35 KARAOKE, razvedrila oddaja
15.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.05 DLAN V DLANI

16.20 ŽENSKA Z OBALE, franc. nadalj., 5/5
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 IGRE BREZ MEJA
21.55 MARTIN CHUZZLEWIT, angl. nadalj., 5/6
23.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
0.00 SOVA
PRAVIČNE RAZSODBE, amer. naniz., 4/7
0.45 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 42/62
1.10 POROČILA

SLOVENIJA 2
8.00 Euronews - 12.15 Tedenski izbor: Videošpon; 13.00 V vrtincu; 13.45 Tok, tok, kont. oddaja za mladostnike; 14.30 Pasje poletje; 15.10 Lahkih nog naokrog; 15.55 Na vrtu; 16.25 Festival Lent '96; 17.25 Najbolji nore počitnice, amer. film - 19.00 DP v atletiki - 19.30 SP v kolesarstvu za mladince - 20.05 National Geographic, amer. dok. serija, 7/20 - 20.55 Intervju - 21.55 Izganjalec hudiča, amer. film

KANAL A
9.00 Muppet show (37. del) - 9.30 Kaličopko - 10.30 Risanka - 11.00 Svet športa (ponov.) - 14.45 Preprozo za solze (ponov. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morsk deklica (6. del); Račje zgodbe (risana serija, 17. del) - 18.00 Londonska zveza, 1. del mladinskega filma - 19.00 S kamero na potepu (ponov.) - 19.30 Popotni vodič (ponov.) - 20.00 Lucan (3. del nadalj.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 18. dela) - 23.00 Karma - 0.30 CNN poročila

PONEDELJEK, 12. VIII.

SLOVENIJA 1
10.15 - 1.00 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 23/26
11.10 TEQUILA SUNRISE, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.40 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
14.55 ZRCALO TEDNA
15.10 FORUM
15.25 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.55 DOBER DAN, KOROŠKA
17.25 SIMPSONOVI, amer. naniz., 45/48
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.20 ŽIVALSKO PRAVLJICE
18.35 ABC - ITD, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NORO ZALJUBLJENA, amer. naniz., 2/52
20.35 OMIZJE
21.20 VOJNA Z MAFIJO, angl. dok. serija, 1/3
22.10 VČERAJ, DANES, JUTRI
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
PRAVIČNE RAZSODBE, amer. naniz., 5/7
V OMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 43/62
0.25 SVET POROČA
0.30 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 11.45 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: angleščina; 12.00 Turistična oddaja; 12.15 Christy, amer. nadalj., 14/21; 13.00 Osamljeni planet, avstral. pust. serija, 2. oddaja; 13.50 Sobotna noč; 15.50 Športni pregled: 16.25 Noro zaljubljena, amer. naniz., 1/25; 17.00 S srcem in dušo, ang. nadalj., 2/4 - 17.50 Sova: Pravične razsodbe, amer. naniz., 4/7 - 18.45 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 4. oddaja - 19.15

Angleška glasbena lestvica - 21.00 Filmi študentov AGRFT - 21.00 Niiwam, afriška drama - 22.10 Zgodovinska kitajska mesta, amer. dok. serija, 4/13 - 23.05 Brane Rončel izza odra

KANAL A
15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Karma - 18.00 Lucan (ponov. 3. dela) - 19.30 CNN poročila - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (48. del amer. hum. naniz.) - 20.30 Filmska uspešnica: Morska deklica v New Yorku (amer. film) - 22.15 Paris, 2. del naniz. - 23.05 Glasbena oddaja - 0.00 CNN poročila

TOREK, 13. VIII.

SLOVENIJA 1
10.15 - 0.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.05 OTROŠKI PROGRAM
JAPONSKE PRAVLJICE
11.15 TRDOGLAVČEK, lut. igrica
12.00 SEDMA VŽIGALICA, ponov. avstal. filma
13.00 POROČILA
13.05 ABC - ITD, TV IGRICA
15.00 TEDENSKI IZBOR
ATLAS ČLOVEKOVEGA TELESA, izobr. oddaja, 8/13
15.25 NIIWAM, afriška drama
16.35 MOSTOVI
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. naniz., 16/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 13/28
18.30 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA, risana serija
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 DAVOV SVET, amer. naniz., 3/25
20.30 ROKA ROCKA
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
PRAVIČNE RAZSODBE, amer. naniz., 6/7
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 44/62
0.00 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 9.30 Tedenski izbor: Filmi študentov AGRFT; 10.20 Ognjena moč, amer. dok. serija, 12/15; 10.50 Slovenski magazin; 11.20 Igre brez meja - 13.00 Euronews - 14.00 Tedenski izbor: SP v kolesarstvu za mladince, 14.15 Cortezova vrtnice, opera; 15.40 TV avtomagazin; 16.10 Analitična mehanika, 31/52; 16.40 Davov svet, amer. naniz., 2/25; 17.05 Dr. Quinnova, amer. naniz., 9/18; 17.50 Sova: Pravične razsodbe, amer. naniz., 5/7 - 18.45 Priljubni tišini - 19.15 Videošpon - 20.05 S srcem in dušo, angl. nadalj., 3/4 - 20.55 (Ne)znani oder - 21.45 Kinoteka - ciklus filmov A. Hitchcocka: Gospod in gospa Smith, amer. film - 23.15 SP v kolesarstvu za mladince, posnetek iz Novega mesta

KANAL A
15.55 Video strani - 17.30 Glasbena oddaja - 18.00 Novosti iz zabavišnega sveta (ponov.) - 18.30 Kapitan planet, ponov. - 19.00 CNN poročila - 19.30 S kamero na potepu - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Sirene (13. del amer. naniz.) - 21.30 Ljudje na položajih (ponov. 7. dela) - 22.30 Elizije: Samotni glasnik harmonija, dok. oddaja - 23.00 Danyjeve zvezde (vedčežvanje v živo) - 0.30 CNN poročila

SREDA, 14. VIII.

SLOVENIJA 1
9.45 - 1.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 OTROŠKI PROGRAM
MLADI PICASSO, špan. nadalj., 7/8
10.55 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 7/20
12.30 NAŠA PESEM '95
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
DLAN V DLANI

15.20 SVET NA ZASLONU
15.10 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv
16.35 LJUDJE IN ZEMLJA
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstral. naniz., 17/26
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
POD KLOBUKOM
18.35 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ERIKINI CILJI, angl. naniz., 9/12
20.35 FILM TEDNA:
GLENGARY GLENN ROSS, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
PRAVIČNE RAZSODBE, amer. naniz., 7/7
23.40 V BRAN, amer. nadalj., 5/8
0.30 V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 45/62
0.55 POROČILA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 13.45 Tedenski izbor: Priljubni nimo tišini; 14.15 (Ne)znani oder; 15.05 Zenske z obale, franc. nadalj., 5/5; 16.35 Erikini cilji, angl. naniz., 8/12; 17.00 Tropski vetrovi, amer. nadalj., 3/6; 17.45 Sova: Pravične razsodbe, amer. naniz., 6/7 - 18.40 Veliki dosežki slovenske kirurgije, 5. oddaja - 19.10 V vrtincu - 19.55 Grand prix v atletiki - 23.00 Svet brez min, posnetek koncerta - 0.25 SP v kolesarstvu za mladince, posnetek iz Novega mesta

KANAL A
15.55 Video strani - 17.00 Elizije (ponov.) - 17.30 Dežurna lekarna (ponov. 18. dela) - 18.00 Sirene (ponov. 13. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Oddaja o stilu - 20.00 Hondo (14. del naniz.) - 21.00 Zelena rokavica (amer. film) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.00 Dok. oddaja iz serije Transtelova obzorja - 0.00 CNN poročila

ČETRTEK, 15. VIII.

SLOVENIJA 1
10.15 - 1.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 OTROŠKI PROGRAM
SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 12/13
11.30 SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 8/13
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.05 TEDENSKI IZBOR
VOJNA Z MAFIJO, ponov. angl. dok. serije, 1/3

DOLENJSKI LIST
STUDIO

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Poloni Berk, Bogniča vas 14, Trebelno. Nagradjenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (2) Pesmi za dekleta - ANS. SLAVČEK
- (1) Brž na dopust - ANS. BLEGOŠ
- (3) Nocoj ti pojemo v slovo - ANS. RUBIN
- (4) Bo danes polna luna spet - ANS. ROM POM POM
- (4) Naša družina - ANS. FRANCA POTOČARJA
- (5) Poletni dan - ANS. JOŽETA KUPLENKA
- (7) Velik špas - ANS. MIRO KLINC
- (6) Hej, šoferji - ANS. VINKA CVORLETA
- (-) Oj zdaj gremo - ANS. HENČEK
- (9) Nazdravimo za slavljenko - ALFI NIPIČ

Predlog za prihodnji teden: Ko zaslišim znano melodijo - ANS. L. SLAKA

KUPON ŠT. 32
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Suzukijev prodajni hit

NOVO!

• SUZUKI ALTO
že za 13.690 DEM

• Novi tehnološko izpopolnjen SAMURAI
že za 23.990 DEM

• Še bolj opremljena in drugačnega videza
VITARA 3D za 34.700 DEM

SPECIALNA POLETNA PONUDBA

• SWIFT 1.3 FAMILY SEDAN že za 17.990 DEM
• BALENO 1.3 GL že za 20.990 DEM

Zaloga vozil omejena!

UGODNI KREDITI

MERILO

Eden od Revozovih delavcev je oni dan z odločnim glasom zatrdil, da je Eurestova kuhinja v Revozu vsaj desetkrat boljše od bivše IMV-jeve. Ker so se vsi zbrani čudili tej trditvi, jo je podkrepil z zgovornim dokazom: prej se je s hrano ob enem zastrupilo 500 delavcev, zdaj pa le 50!

PO PRIČAKOVANJU

NOVO MESTO - Dolenjska banka je v prvem polletju poslovala v skladu s pričakovanji in je dosegla načrtovane rezultate. Lansko poslovno leto je zaključila s 400 milijoni tolarjev čistega dobička, medtem ko je v prvi polovici letošnjega leta ustvarila že za 267 milijonov tolarjev dobička.

OBETA BOLJŠE LETO

GROSUPLJE - Delničarji Gradbenega podjetja Grosuplje so 30. julija celoletni lanski dobiček, ki je znašal 11,3 milijona tolarjev, razporedili v rezerve. Po besedah direktorja Bogdana Korošca je družba kljub dolgi zimi že maja dosegla pozitiven rezultat, v letošnjem letu pa si obeta 123 milijonov tolarjev dobička.

POPRAVEK

Pri zahvali STANKA VAU-POTIČA iz Brezovega loga 57, Novo mesto, je po pomoti izpadla zahvala za podarjene sveče. Se opravičujemo!

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče in stari oče

JOŽE
BRUNSKOLE

Jelševnik 11

Zahvalujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo govornikom, gasilskemu društvu Dobljče, pevkam in g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu starosti je doživel

STANE
KOS

iz Kekčeve 8, Ljubljana

Zahvalujemo se sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem, Župnijskemu uradu Smihel in Mirna Peč, pogrebcem zavoda Okleščen. Posebno zahvalo smo dolžni Domu starejših občanov Novo mesto. Zavedamo se, da je beseda hvala preskromna za vaše plemenito delo. Vsem, ki ste našega dragega pokojnika pospremili na zadnji poti, se iskreno zahvalujemo

Vsi njegovi

Brezplačne osmrtnice na radiu KRKA lahko naročite po tel. 068/341-160, 341-150 vsak dan od 8. do 20. ure.

ZAHVALA

Če bi koga solza obudila, ne bi tebe, Stanko, črna zemlja krila.

V 21. letu starosti je tragično preminil dragi mož, zet in svak

STANKO KAČIČ

iz Črnomlja

Hkrati smo se poslovili tudi od njegove hčerke

ANJE

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnima darovali vence, cvetje, sveče ter ju v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvalujemo se tudi Postaji prometne policije Ljubljana, PMP Metlika, PP Črnomelj, policijski godbi, govorniku in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: žena in mamica Nataša, tašča Anica, tast Tone in svak Robert

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu od dragega moža, atija, tatija, brata, strica, bratranca in svaka

SLAVKA BOGOVIČA

iz Novega mesta, Jedinščica 47

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče in ker so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala članom Združenja šoferjev in avtomehnikov Novo mesto za častno stražo, g. Alojzu Draganu za ganljiv govor in g. Pušavcu za tople poslovilne besede. Za dolgoletno zdravljenje se zahvaljujemo zdravnikom dr. Starcu in dr. Miličevi, zdravnikom in osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, Urološke klinike KC v Ljubljani in dr. Maroltu iz Onkološkega inštituta v Ljubljani. Pristrčna zahvala sestri Zdenki za neizmerno pomoč. Hvala Mestni godbi in g. Brcarju za zaigrano Tišino. Še enkrat hvala vsem, ki nam skušate lajšati to težko bolečino.

Žena Slavka, hčerki Tilka in Tatjana z družinama in brat Ivan z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata, strica, svaka in botrčka

FRANCA
NOVAKA ml.

iz Jagodnika

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektivom GG Novo mesto, Laboda in AP Gorjanci za izraženo sožalje, podarjene vence, sveče in ostalo pomoč. Hvala gospodu Ladu Pavcu za poslovilne besede, g. župniku za opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FANI
JAKLIČ

iz Šentruperta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in organizacijam za izraženo sožalje in podarjeno cvetje ter svete maše. Posebno se zahvaljujemo dr. Piletiču za dolgoletno zdravljenje bolezni in dr. Kapšu ter njegovemu osebju za nesebično pomoč v zadnjih urah življenja. Iskrena zahvala govorniku za poslovilne besede, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Julij, hči Fani z družinama in brat Lojze

ZAHVALA

Tvoja veličina ni bila v besedah, temveč v dejanjih.

V 60. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, brat in dedek

JOŽE
ZAGORC

iz Pristave 5 pri Šentjerneju

Ob izredno boleči izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, sodelavkam in sodelavcem VVO Novo mesto, še posebej enoti Biba, hotela Turist iz Ljubljane in Varnost Novo mesto za izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje, sveče in za sv. maše. Vaščanom se zahvaljujemo za nesebično pomoč, g. župniku in cerkvenim pevcem za lepo opravljen obred, GD Mokro Polje za izkazano čast pokojniku, govornikom za poslovilne besede, Šentjernejskemu oktetu za lepo zapete pesmi, g. Pavliču za zaigrano Tišino in vsem, ki so pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli tolažilne besede in nam stojite ob strani.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, ded, brat in stric

FRANC
GRIL

z Uršnih sel

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi Železniškemu podjetju iz Novega mesta, kolektivoma Pionir MKO Novo mesto in Kovinar Novo mesto, g. kaplanu za opravljen obred, GD Uršna sela in GD Dobindol, pevcem in govornikom.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti nam je umrla naša draga sestra in teta

BERTA
PLENIČAR

iz Črnega Potoka 8 pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom Vidrihovi in g. Ahčinu, ki so nam prvi priskočili na pomoč, vaščanom ter vsem, ki so sodelovali pri izvedbi pogreba. Pristrčna hvala g. župniku za lepo opravljen obred.

Sestra Ema in sorodniki

V SPOMIN

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki tako boli.

5. avgusta mineva leto žalosti in bolečine, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

ALOJZ
VIDMAJER

iz Gotne vasi

Vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje, pristrčna hvala!

Vsi, ki ga imamo radi

tedenski koledar

Četrtek, 8. avgusta - Miran Petek, 9. avgusta - Janez Sobota, 10. avgusta - Lovrenc Nedelja, 11. avgusta - Suzana Ponedeljek, 12. avgusta - Klara Torek, 13. avgusta - Lilijana Sreda, 14. avgusta - Demetrij Četrtek, 15. avgusta - Marijino vnebovzetje

LUNINE MENE 14. avgusta ob 9.34 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.8. (ob 19. uri) komedija Orangutan v hotelu Majestic. Od 8. do 12.8. (ob 21. uri) romantična komedija Ljubezen v cvetju. 14.8. (ob 21. uri) in 15.8. (ob 19. uri) triler Ujetnika. 15.8. (ob 21. uri) melodrama Zadnji ples.

kmetijski stroji

ENOOSNO traktorsko prikolico, rabljeno 10 ur, nosilnost 2,5 t, prodam za 1500 DEM. ☎ (068)59-102, zvečer. 8425

SILOKOMBAJN FK 80 S in krave po izbiri prodam. Rataj, Prapreška pot 12, Otočec. 8434

TROSILNIK gnojil T60-301 s kardanom ugodno prodam. ☎ (061)781-425. 8440

10 - COLSKI PLUG, dvobrazdni obračalnik in 30 l žganja poceni prodam. ☎ (068)44-395. 8467

TRAKTOR URUSUS 360, letnik 1990, prodam. ☎ (068)73-427. 8468

PUHALNIK brez motorja in grablje za kosilnico prodam. ☎ (0609)625-246 ali (068)84-370. 8473

SILOKOMBAJN MENGELE, rotacijsko kosilnico (1,85 m) in štirimetrskega pakja prodam za 800 DEM. ☎ (068)21-605. 8478

DVOOSNO kiper prikolico (5 t) in obračalni plug prodam. ☎ (068)76-183. 8467

KMETOVALCH! Agroizbira Kranj nudi ugodno rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinkovci, Fiat, Store, cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatorje Vesna, Topla, ATSA, Sip Šempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. AGROIZBIRA KRANJ, Slavko Prosen, s.p., Smedlniška 17, ☎ (064)324-802. 8491

PREVOZNI hladilnik za mleko, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)78-256. 8511

MOLZNI STROJ Vitrex Virovitica, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ (068)57-421. 8527

SILAŽNI KOMBAJN Sip 80, malo rabljen, prodam. ☎ (0608)59-368. 8529

NOVO Sipovo samonakladalno (20 m3) prodam za 1000 DEM ceneje kot v trgovini in kosilnico BCS diesel ter bencin, petrolej. ☎ (068)68-209. 8536

FIAT, 35 KM, 200 delovnih ur, Lado Nivo, letnik 1993, in harmonike Zelenik, duri C.Es.D in C.Es.As, prodam. Mrgole, Klenovik 35, Škocjan. 8587

TRAKTOR DEUTZ TORPEDO, 800 ur, prodam ali vzajem v račun kravo. ☎ (068)42-527. 8602

KOSILNICO GORENJE MUTA, greben 130 cm, prodam skupaj ali po delih, in samonakladalko Mengele prodam. ☎ (068)42-527. 8603

MOTOKULTIVATOR GORENJE s koso prodam. ☎ (068)323-665. 8611

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

19. uri) triler Ujetnika. 15.8. (ob 21. uri) melodrama Zadnji ples.

ČRNOMELJ: 9. in 10.8. (ob 21. uri) film Zadnji sprehod. 11.8. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Stare sablje, 2. del.

KOSTANJEVICA: 10.8. (ob 20. uri) komedija Oče moje neveste. 11.8. (ob 20. uri) ameriški srhljivi film Potrtnica.

KRŠKO: 11.8. (ob 18. uri) ameriški film Jade.

METLIKA: 9.8. (ob 21. uri) in 11.8. (ob 10. uri) ameriška komedija Stare sablje, 2. del. 11.8. (ob 21. uri) film Zadnji sprehod.

NOVO MESTO: Od 8. do 14.8. (ob 19. uri) akcijski film Barb Wire. Od 8. do 14.8. (ob 21. uri) romantična komedija Čenče. 15.8. (ob 19. uri) triler V objemu s tujcem. 15.8. (ob 21. uri) romantična drama Ukradena srca.

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

KUPIM PIANINO ☎ (068)45-666, zvečer. 8567

PIANINO kupim. ☎ (068)45-666, 8594

HRASTOV SOD, okoli 800 l, za rdeče vino, kupim od dobrega gospodarja. ☎ (068)25-426. 8604

NISSAN MICRA 101X, letnik 1993, ugodno prodam. ☎ 321-165, 322-039.

VOLKSWAGEN TRANSPORTER 1600, letnik 1982, ugodno prodam. ☎ 321-165.

BMW 316, letnik 1986, reg. do 2/97, lepo ohranjen, cena po dogovoru. ☎ (0609)632-973.

HUNDAY H 100, letnik 1994/10, veliko dodatne opreme, prodam za 17.900 DEM ali 8.500 DEM + 16x665 DEM. ☎ (068)28-022, (0609)628-765.

NISSAN MICRO 1.0 LX, letnik 1991, 46.000 km, prodam. ☎ (068)75-180. 8519

CLIO RT 1,2, letnik 1994, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)79-555. 8522

R 4 GTL, letnik 1989, 60.000 km, registriran do 19.12.1997, zelo lepo ohranjen, prodam za 3900 DEM. ☎ (068)76-377. 8523

OPEL KADETT 1,6 i, letnik 1991, črn, alu platišča, prodam. ☎ (068)40-099. 8525

R 4 GTL, letnik 1989, dobro ohranjen, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (0608)59-095. 8532

OPEL ASTRO 1,7 turbo diesel, letnik 1992, registriran celo leto, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (068)77-347. 8534

SUZUKI SWIFT 1.3 GL, letnik 1995, 33.000 km, registriran do 22.5.1997, prodam za 13.900 DEM. ☎ (068)312-617 dopoldan, (068)28-898 popoldan. 8539

Z 101 GTL, letnik 1986, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)28-108. 8540

TOYOTO CORALLA 1.6, 16 V, 105 km, letnik 1990, pomilna streha, prodam. ☎ (0608)31-811. 8541

JUGO 55, letnik 1990, registriran do 7/97, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)42-115. 8548

AVTOMATIKA 3SL, letnik 1989, metalno moder, malo vožen, odlično ohranjen, vsa oprema, prodam. ☎ (068)28-589. 8549

MERCEDES 508 D, letnik 1982, 250.000 km, prodam. ☎ (068)59-658, po 20. uri. 8557

AX 1,1 i ALLURE, letnik 1993, 31.000 km, brezhiben, prodam. ☎ (068)75-016. 8558

CLIO 1,2, 6/96, registriran celo leto, servo volan, centralno zaklepanje in tonirana stekla, prodam za 13.000 DEM. ☎ (068)65-008. 8560

OPEL KADETT 1,6 DIESEL, prodam. ☎ (0608)32-106. 8561

AUDI 80, letnik 1994, ter mizarško glavo za moznice, 21 vreten, z elektromotorjem, ter hrastova dvokrilna vrata, stara 100 let, nanovo obdelana, ugodno prodam. ☎ (068)78-527. 8563

JUGO 45, letnik 1986, 84.000 km, registriran do 6/97, ugodno prodam. Lovštin, Postaja 9, Mirna Peč. 8564

GOLF GLJD, S paket, letnik 1985, prodam za 5000 DEM. ☎ (068)24-668. 8565

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

126 P, letnik 1987, registriran do 7/97, prodam. Ogljed popoldne. Velike Brusnice 2. 8566

VOZNIKU z lastnim tovornim vozilom ter enemu s kombijem, obvezno furgon-hladilnik, nudim stalno delo za razvoz blaga po trgovinah. ☎ (068)73-495. 8597

ZA PRODAJO na krški tržnici zapošlim trgovko, lahko mlajšo upokojenko. ☎ (0608)22-140. 8613

službo išče

IŠČEM DELO za viličarja ali za TGM. ☎ (068)85-840. 8606

IŠČEM honorarno delo, pomoč, nega, kuhanje in čiščenje za starejše ljudi, varstvo otrok in podobno. ☎ (068)21-934. 8615

GOSTINSKI TEHNIK iščem pripravništvo - relacija Novo mesto - Straža - Ivančna gorica. ☎ (068)87-644. 8627

stanovanja

DVE ŠTUDENTKI iščeta še dve za skupno bivanje v dveinpolnošnem stanovanju v Ljubljani. ☎ (068)89-372.

DVEMA ŠTUDENTKAMA oddam stanovanje v Ljubljani, na Resljevi 32. Stanovanje je opremljeno. ☎ (068)321-642. 8458

TAKOJ ODDAM v najem enosobno opremljeno stanovanje v Novem mestu, K Roku 1. ☎ (061)448-329. 8494

PROFESOR najame enosobno ali dvosobno stanovanje, oz. garsonjero v Novem mestu. ☎ (068)25-211 ali (068)322-789. 8580

ZA DOLOČEN ČAS menjam enosobno konfortno stanovanje v centru Maribora v bližini fakultete, za stanovanje ali garsonjero v Novem mestu. ☎ (062)819-222. 8581

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu najamem. ☎ (068)321-229, Tina. 8607

zahvale

INVALIDSKEMU DRUŠTVU Novo mesto se lepo zahvaljujem za iskrene čestitke ob rojstnem dnevu. Franc Šašek, Pristava 6, Sentjerne. 8460

ISKRENA HVALA g. Zmagu Strajnarju, Rožna ul. 1, Trebnje, za pošteno vrnjeno denarnico. Hvaležni Anton Pavlič ml. iz Gor. Vrhpolja 11, Sentjerne.

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim!

090/41-29
090/42-38

PREROK

BTC d.d.

Poslovna enota Novo mesto, 8001 Novo mesto, Ljubljanska 27, tel.: 068/316-100, fax: 068/322-338

V tretjem vmesnem tedenskem žrebanju akcije "Poletje v BTC-ju" 26.7.1996 je bil izžreban:

FRANC BOBNAR, VANDOTOVA 5, 8000 NOVO MESTO

V četrtem vmesnem tedenskem žrebanju 2.8.1996 je bil izžreban:

JOŽE TOMIČ, ULICA TALCEV 35, 8351 STRAŽA

Pokrovitelj obeh žrebanj je trgovina "KOVINOTEHNA" Celje, prodajni center NOVO MESTO, Ljubljanska cesta 27.

BARLOG Obrtniška 18
8210 Trebnje
Tel.: 068/45 700
Fax: 068/45 701

TRAKTORJI TORPEDO

TD 45	15.072 DEM
TD 55	18.088 DEM
TD 75	22.945 DEM
TD 90	39.867 DEM

UGODNI KREDITI

JP ELEKTRO LJUBLJANA PE ELEKTRO NOVO MESTO

objavlja prosto delovno nalogo:

KV ELEKTROMONTER za področje Metlika

- Pogoji:**
- 3-letna šola za električarja-energetika
 - 1 leto delovnih izkušenj (lahko tudi pripravnik)
 - šoferski izpit B-kategorije
 - starost do 25 let

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: JP Elektro Ljubljana, PE Elektro Novo mesto, Ljubljanska 7, Novo mesto, splošna služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu drage in preljube

MARIJE LUKŠIČ

učiteljice iz Novega mesta

se zahvaljujemo vsem, ki so bili ob njej v bolnici, osebju Visceralnega oddelka Splošne bolnice v Novem mestu za človekoljubno skrb, osnovni šoli Center v Novem mestu, Pogrebniim storitvam Oklešen iz Šmihela, Cvetličarni Gozdnega gospodarstva iz Novega mesta, Pogrebniemu oddelku Komunalnega podjetja Novo mesto, pevskeemu zboru iz Šmihela, župniji v Dolenjskih Toplicah, g. Milanu Radivojeviču ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeno poslednjo pot z lepim cvetjem. Ostaja nam v lepem spominu.

Vsi njeni

Telekom Slovenije

mobitel

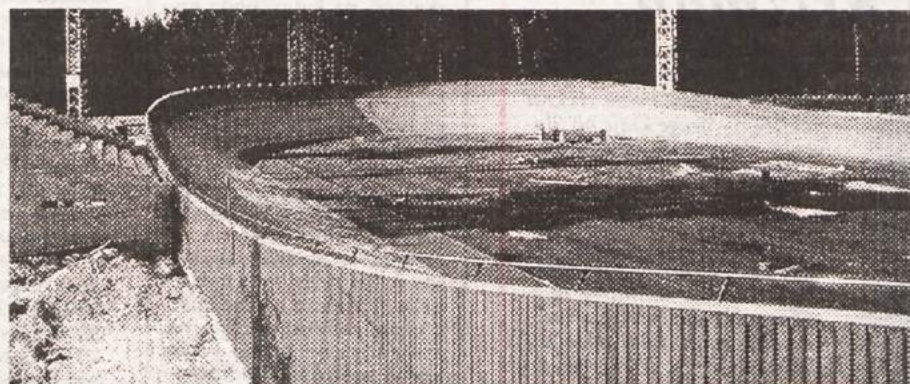
SUBARU

Gorenjski Tisk

SKB BANKA D.D.

SVETOVNA MLADINSKA PRVENSTVA V KOLESARSTVU
NOVO MESTO 10. - 18. 8. 1996

PETROL

DELO

HYUNDAI

Založba Mladinska knjiga

**MONTAŽA IN SERVIS
SENČIL**

rolete — žaluzije
tende — lamelne zavese
pliseji — roloji
screen senčila

Tel.: 068/78-258, 324-285
0609/631-225

**KAMNOSEŠTVO
IN TERACERSTVO**
VLADIMIR SIMONIČ, s.p.
Lokve 5/c
8340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Informacije na tel.
(068)52-492
0609/640-830

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarska dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax: 0608/82-945. Mobitel: 0609/621-285.

46. GORENJSKI SEJEM

- največja trgovina na enem mestu
- večerni zabavni program s plesom

KRANJ, 9. - 18. avgust '96

kobra
Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilnih telefonov.

ŠMARJE 13, 66310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

PE Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

Vedeževanje in napoved lota
090/42-62

KREDIT
R + 3%

za
KOPALNICE

BTC NOVO MESTO
tel/fax: 068/322-879

ODKUP PRIVATIZACIJSKIH DELNIC IZ JAVNE PRODAJE PO IZREDNO UGODNIH CENAH:

Union 8600 SIT, Sava 2100 SIT, Krka 4700 SIT, Pivovarna Laško 1520 SIT, Lek 8500 SIT, Radenska 900 SIT, Luka Koper 800 SIT, Petrol 9000 SIT.
RAZVOJNA DRUŽBA, Tomšičeva 3, Ljubljana.
Tel.: 125-10-14, 125-70-56.

ODKUPNA MESTA: KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ,
tel.: 0608/21-522,

MIRNA: Promles, tel.: 068/49-235,
ČRNOMELJ: Štruel, tel.: 068/51-523,

NOVO MESTO: d.i. MARKETING, tel.: 068/28-694, 341-522

INTARA

BOZNO POSREDNİŠKA HIŠA D.D.

- odkupimo delnice PETROLA, KRKE in PIVOVARNE LAŠKO
- trgujemo z delnicami TERM ČATEŽA, LISCE, MERCATORJA, KOLINSKE, PINUSA in SLOVENIJALESA na Ljubljanski borzi

INTARA. PRAVA IZBIRA

Telefon: (061) 137-73-73, 137-74-74, 137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat na mesec)

vse bina oglasa (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka: Podpis:

Datum:

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

VULKANIZERSTVO STRAHINIČ
Breg revolucije 5, Metlika
☎ 068/59-064

Montaža in prodaja avtoplaščev proizvajalcev Sava, Barum, Michelin, Nokia, Kumho za osebna in tovorna vozila ter traktorje.
Možen nakup na obroke!

GOTOVINSKA POSOJILA

Gotovinska posojila, hitra realizacija, garancija čeki, hiše, zlatina, umetnine, starine, certifikatske delnice.
Mestna zastavljalnica, Cankarjeva 11 (pri Operi), Ljubljana, od 10. do 16. ure, ☎ 061/210-174 in 061/126 20 70.

KOPALNICE
☎ (068) 322-879

NOVO-NOVO Krediti za kopalnice R+3% **NOVO-NOVO** 120 m² razstavnega prostora. Celovita ponudba.
Salon kopalniške opreme "Delfin", BTC Novo mesto.

GRANIT TRGOVINA
Na Livadi 21
☎ 068/321-305, 321-306

VELIKA IZBIRA keramičnih ploščic, lepil in fugirnih mas, sanitarne keramike, orodja za polaganje ploščic.

INTERNET - INFOTEHNA
☎ 068/323-127, 323-263

Preko povezave z EUnetom vam nudimo najhitrejši in najcenejši dostop do INTERNETA na Dolenjskem. Vsem zaposlenim v podjetjih, ki so poslovni partnerji INFOTEHNE, nudimo za domačo uporabo poseben popust!

KIK INTERIER, d.o.o.
Prešernov trg 1, Novo mesto
☎ (068)321-028
mobitel: 0609/612-505

KIK INTERIER, d.o.o., Prešernov trg 1, Novo mesto, vam poleg kompletnih suhomontažnih del tipa KNAUF in ARMSTRONG ponuja v vročih poletnih dneh tudi dobavo, montažo in servis KLIMA naprav tipa TATUNG.

Lado Križman

pogosto sedejo nanj šolarji pa tudi otroci iz domačih šol in vrtec. Križmanov vlak večkrat pokličejo v druge kraje po Sloveniji, da prevažajo obiskovalce različnih prireditvev.

Križman ni le prevoznik, čeprav je moral registrirati dejavnost pod takim nazivom, saj sam tudi sestavlja programe izletov, izbira zanimive turistične točke in poskrbi za vodiče na vožnjah. Kam odpeljati turiste, seveda ni enostavno vprašanje, saj jim je treba pokazati kar največ, vendar jih hkrati ne odpeljati predaleč. Poleg tega je treba nenehno krmariti med različnimi interesi. Turistični gigant, kakšen so Terme Čatež, ima mnogokrat povsem drugačne želje kot zasebni ponudniki.

"Čatež ima premalo prenočitvenih zmogljivosti, le nekaj prenočišč in gostinsko ponudbo, pa konje in vlak, zato sam zase ni pravi turistični kraj, toda s Termami Čatež to vsekar je," pravi Križman. Tako kot Čatežani nasploh tudi on verjame v skupno turistično prihodnost svojega kraja in tudi obine.

Prepričan je, da je veliko odvisno od zasebnih pobud v gostinstvu, trgovini in še kje. Ljudem bi bilo treba vlti idejo, da je turizem zanje lahko dodaten zaslužek, in jim pomagati pri prvih korakih oblikovanja turistične ponudbe. Predvsem pa bi na Čatežu nujno potrebovali informacijski center. Po Križmanovem mnenju lahko marsikaj naredi tudi Turistično društvo, čeprav vsi ne želijo delati v njem. Le zakaj tudi bi, če je turizem za zdaj večini krajanov le v breme?

Čatež ima zdaj po zaslugi Križmanove ekipe turistični vlak, zanimivo prevozniško novotarijo in turistično zanimivost, za katero se zanimajo tudi drugi turistični kraji po Sloveniji in na Hrvaškem. Vsaka nova vožnja zdaj dokazuje, da se odločenost in pogum izplačata.

BREDA DUŠIČ GORNIK

KROKARSKA NOČ

METLIKA - V soboto, 17. avgusta, bo ob 21. uri na metliškem kopalšču Krokarska noč, na kateri bodo nastopili hrvaški pevec Zdravko Skender, narodnozabavni ansambel Igor z Zlatimi zvoki, humorist Luigi, mažoretke ter Mestna godba Metlika. Vstopnina bo 500 tolarjev. Nekaj vstopnic bo izžrebanih in srečneže čakajo lepe nagrade. Namen Krokarske noči je vzbuditi ponovno zanimanje za metliško kopalšče, ki že nekaj let sameva. Sedaj je mimo carinarnice speljana asfaltirana cesta, na prirreditvi pa bo na voljo dovolj parkirišč in tudi šotorov, če bi se vreme slučajno skisalo. V okviru Krokarske noči bo tudi zanimiva ruleta, ki je južneje od avstrijske meje še ni bilo, zato naj ostane skrivnost. Krokarska noč je sicer nadaljevanje Noči na Kolpi, ki so se pričele leta 1984 prav na metliškem kopalšču, pozneje pa so se preselile v Griblje.

T. G.

Tat živi, tatič visi. (Domača mladost)

IZBOR MISS DOLENJSKE '96 RESTAVRACIJA TANGO OTOČEC V SOBOTO, 10. AVGUSTA '96 OB 20.30 URI

V programu nastopajo:

GIANNI RIJAVEC in MAMA MANKA kot voditelja in glasbeni gostje: SANDRA ZUPANC - SENDI, duo NO ONE, duo PATROL, ansambel OBJEM in plesna skupina DIESEL.

Rezervacije na tel.: 321-830 Hoteli Otočec.

Sponzorji prireditve

Glavni pokrovitelji - prireditve so: KRKA, tov. zdravil, TELEKOM Slovenije, HIT CASINO OTOČEC in TABAKUM Novo mesto.

Indijski lotos v Šmarjeških Toplicah

Edino rastišče rdečega ali indijskega lotosa v naravi pri nas - Uspehi inž. Ogorevca

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Gostje in obiskovalci zdravilišča radi postojijo ob jezercu v prostranem in lepo urejenem zdraviliškem parku. Jezerce napaja topli izvir, v njem pa že več let raste pri nas zelo redki indijski ali rdeči lotos. Sedaj je gladina vode v jezercu na gosto prekrita z velikimi lotosovimi povoščenimi listi, nad gladino pa se dviga polno cvetnih pecljev z nežno rožnatimi do rdečkastimi dišečimi cvetovi.

Danes so naravna nahajališča tega lotosa le še v nekaterih predelih Azije in Avstralije. Do sedaj je veljalo, da indijski lotos na prostem pri nas ne preživi zime, torej je ta v zdravilišču v Šmarjeških Toplicah še toliko večja posebnost in zanimivost. Ta nasad je vzgojil znani slovenski krajinski in vrtnarski strokovnjak inž. Miha Ogorevc, ki je dolga desetletja dal podobno arboretumu Volčji potok. Šmarješki nasad lotosa si je inž. Ogorevc zamislil že pred sedmimi leti, in to tam, kjer je bila takrat neugledna mlakuža. Uprava zdravilišča je poskrbela, da so opravili potrebna zemeljska

delo, inž. Ogorevc pa je iz botaničnega vrta v Koelnu dobil dve lotosovi koreniki in je tisto, ki je po carinskem pregledu ostala živa, leta 1992 posadil 70 cm globoko v blatno dno jezera. Čez leto dni so lotosovi listi prekrili

• V starem Egiptu so v faraonskih časih najbolj čislali modri lotos. Obliko njegovih cvetov ali koničastih listov lahko vidimo na uporabnih ali okrasnih izdelkih egipčanske umetnosti. Stari Egipčani so verovali, da rastlina pripada bogu Nila in da bog na dnu reke drži šopek dolgih pecljev s cvetovi, ki se dvigajo visoko nad vodo. Modre lotosove cvetove so polagali v faraonske grobove, našli so jih tudi v ovojih mumije znamenitega faraona Ramzesa II., ki je umrl leta 1225 pred našim štetjem. Lotos se pogosto

pojavlja v staroegipčanskih mitih. Tak mit je izražen tudi v kipu mladega faraona Tutankamona, ko njegova otroška glava raste iz sredice modrega lotosa.

več kvadratnih metrov, lani in letos pa že skoraj vso vodno gladino.

Indijski lotos je bil zelo pomemben v verstvu hindujcev in v budizmu, kjer je veljal za sveto rastlino. Ob Nilu so ga gojili stari Egipčani. Na Kitajskem je indijski lotos še danes izredno priljubljena cvetlica in cenjena zdravilna rastlina. Opisali so ga že v Kitajskem cesarskem herbaru Ben Cao iz leta 1505.

A. B.

MEDVED HLAČA OKROG DOL

DOLE PRI LITVI - Krajan KS Dole in gobarji so že večkrat videli medvedjo družino, medveda in medvedko z mladičem, na obgozdni jasah, medved pa je prišel do hiše, vendar na srečo do danes še niso nikogar napadli. Po besedah predsednika lovske družine Dole Mirka Močilarja je medved v njihovi krajevni skupnosti že od leta 1993. Njihovi lovci so celo našli brlog, kjer je kosmatinec prezimil. Za odščel nimajo interesa, ker je žival zaščiten, pa tudi zaradi zelo zapletenega postopka. "Medved ni nevaren, če ga pušči pri miru," je še dodal.

M. SUSTERŠIČ

POLNO JEZERCE LOTOSO-VIH CVETOV - V jezercu v Šmarjeških Toplicah, ki ga napaja topli izvir, lepo uspeva edino rastišče rdečega ali indijskega lotosa pri nas. (Foto: A. B.)

TEKMOVANJE HARMONIKAŠEV

ZAMOSTEC - V soboto po 17. uri bo v gostišču Urška v Zamostcu pri Sodražici četrti tekmovanje harmonikarjev. Prireditelji pričakujejo rekordno udeležbo, saj se je doslej prijavilo že 30 tekmovalcev. Za najboljšje je poseben nagrade priskrbel kipar samouk Drago Karel Košir. Gostišče Urška sprejema prijave pol ure pred začetkom tekmovanja.

Cerkev, zrasla na državni meji

V Kamenici, le nekaj metrov od Hrvaške, je Željko Gorenc postavil cerkev, posvečeno Mariji Lurdski - Uresničena dolgoletna želja - Romarska pot na obrobje Slovenije?

KAMENICA - Za Kamenico, ki bi ji težko rekli celo zaselek, saj v njej biva le družina Gorenčevih, ni nikakršnega kašipota. Željko Gorenc, ki se že več let ukvarja z alternativno medicino pravi, da ga tisti, ki ga potrebujejo, vseeno najdejo. Ljudi, ki prihajajo k njemu po zdravje, ne odvrnejo niti tabli "Pozor, državna meja!" in "Državna granica".

Kako ob rob je potpisnjena Kamenica, pove tudi to, da je zadnja v metliški občini dobila elektriko, in to šele letošnjega junija. Kljub vsemu temu pa je precej

razdrapana makadamska pot, ki vodi iz Vidošičev proti Kamenici, vedno polna avtomobilov. K Željku Gorencu prihajajo po pomoč ljudje iz vse Slovenije, številnih evropskih držav in celo iz Kanade. Od prihodnjega meseca pa bodo imeli še razlog več za obisk, saj je letošnjega maja na vrhu grička nad Gorenčevim domačijo začela rasti cerkev. Zgrajena je tako rekoč na sami meji, saj je le nekaj metrov stran, onkraj ceste, ki vodi v Kamenico, že Hrvaška. Pravzaprav zelena meja med Slovenijo in Hrvaško tu uradno še ni določena, vendar Gorenc pravi, da domačini dobro vedo, kje poteka.

In kako je Željku Gorencu prišlo na misel, da zgradi cerkev? "Ko sem pustil študij za duhovnika, sem se zaobljubil, da bom nekoč postavil cerkev, kar je bila moja želja že iz otroških let. Priznam pa, da je na odločitev, da pričnem z gradnjo prav letos,

vplival tudi papežev obisk v Sloveniji. Cerkev je zgrajena v njegov spomin, ker pa stoji ob državni meji, je hkrati tudi simbol sožitja med ljudmi različnih narodnosti," pravi graditelj, ki je skoraj ves denar za cerkev prispeval sam, ljudje pa so v glavnem pomagali s prostovoljnimi delom.

Cerkev, za katero Gorenc sicer trdi, da je le večja kapela, čeprav je v njej dovolj prostora za 50 do 60 ljudi, bo posvečena na malo mašo, torej 8. septembra, imenovala pa se bo cerkev Marije Lurdske. Pravi, da bo namenjena predvsem za romanja pa za maše, če bodo ljudje tako želeli. Njena vrata ne bodo vedno odprta, ampak jih bodo odpirali skupinam obiskovalcev. Zato pa bo lahko vsak pozvonil na 200 kilogramov težak zvon, ki so ga naredili v Žalcu, poklonil pa ga je eden od darovalcev.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

CERKEV V KAMENICI - V Kamenici, prav na meji med Slovenijo in Hrvaško, je v pičlih nekaj mesecih zrasla cerkev, ki jo bodo v začetku septembra posvetili Mariji Lurdski, k njej pa naj bi vodila tudi romarska pot.

ŠE ZADNJA DELA - Medtem ko je zunanjsčina cerkve že urejena, v notranjosti potekajo še zadnja dela. Mnogo so jih opravili prostovoljci. Na fotografiji: Željko Gorenc (desno) ob nastajajočem oltarju. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Podpora direktorju Starešiniču - Trije odgovori Mariji Cvetko - "Anton Vovk ni umrl zaradi opeklin" - Policisti ne do vseh enaki - Država skrbi za Rome, za Slovence ne

Kljub poletnemu času in tokrat tudi vremenu se ducat bralecev ni moglo upreti telefonski skušnjavi.

Janez iz Suhorja pri Vinici kot bivši delavec Vinteksa dobro pozna razmere v tem podjetju, ki je končalo v stečaju. "Zadnji direktor Jože Starešinič je prišel v zavoženo firmo (hipoteka za Novoteksov dolg), mnogo žrtvoval za delavce, toda dobil jih je po glavi. Njegove nekdanje normirke, zdaj že dve leti brez dela, so sceno odlično pripravile. Namesto da bi delavci poklicali na odgovor bivše vodstvo iz Novega mesta in Vinice, ki je podpisalo hipoteke, so nekateri očrnilili njega. Tisk vse prenese - kakšen nemišlel in hudobijal!"

Starši učencev, ki se prebijajo med avtomobili v Zupancičevi ulici v Črnomlju, podpirajo tavnateljica OŠ Mirana Jarca Borisa Mužarja, ki je opozoril na problem. Tudi sami menijo, da bi morala ulica biti namenjena samo lokalnemu prometu, saj divjakov na cesti niti

ležeči policaji ne bodo ustavili.

Marija iz Novega mesta meni, da je žalostno, če je njena ljubljanska soimenjakinja (Marija Cvetko) tako nevedna. "Fašisti Slovencev niso imeli za ljudi in so jih hoteli iztrebiti. Če ne bi bilo Tita, ne bi bilo Slovencev in ne samostojne Slovenije," meni ona. Ob tem se je zahvaljuje Darinki Tratar, ki je pisala o tem, pa še vsem miroljubnim ljudem, ki imajo voljo, da se pogovarjajo s hujskači. Jožica iz okolice Novega mesta pa svetuje Cvetkovi, naj pogleda v ogledalo, kjer bo videla nestrpnost. "Najprej se dobrika časopisu, naslednji trenutek pa predpisuje, kaj lahko piše in česa ne sme, ter se spotika ob Tratarjevo, ki piše zelo strpno. Bralki priporočam, da prebere zapis o Američanki v Sloveniji, kjer bo izvedela kaj o socialni varnosti v Ameriki in v Sloveniji. Takšno stopnjo socialne varnosti so dosegli ravno v prejšnjem sistemu."

Darinki Tratar in Martinu Rukšetu je za dobronamerne napisane prispevke v Dolenjskem listu čestital tudi Stane Potokar iz Ljubljane. Boli ga izjava nadškofa Suštarja papežu, da je pokojni Anton Vovk, ki je bil leta 1950 barbarško zažgan, zaradi tega dve leti pozneje umrl. "Resnica je drugačna. Tega leta sem bil na praksi na Dermatološki kliniki v Ljubljani, kjer je v posebni sobi ležal Vovk z opeklinami 1. in 2. stopnje, Anton Vovk ni umrl zaradi opeklin, ampak zaradi hude sladkorne bolezni in prekomerne teže, saj je tehtal okrog 150 kg. Kot piše na grobu na Žalah, se je rodil leta 1900 in umrl 7. julija 1963!" Gospod Potokar nima lepših spominov na najvišje predstavnike Katoliške cerkve iz časa druge vojne. Sam je s šestri-čo bratov in sester ter mamo šel k škofu Rožmanu prosit za očeta, ki je bil obsojen na smrt, ta pa je samo

rekel: "To kar je zaslužil, bo dobil!"

Redni bralec iz Novega mesta podpira gospo, ki je pripovedovala o neenakem obravnavanju prekrškov. Tudi sam ima nekaj podobnih izkušenj. Celih 20 let ga ni nihče ustavil ali kaznoval, letos pa so ga že trikrat, in to za manjše prekrške. Ko so mu policisti izrekli kazni, se je mimo njega peljal motorist (kakih 90 km/h), vendar so se z njim samo pogovarjali. Podobno se je zgodilo še enkrat na Seidlovi cesti. Bralec opozarja, da pred Pionirsko knjižnico v Novem mestu vsak dan stoji kakšen policijski avtomobil na pločniku, zato je prepričan, da policisti ne obravnavajo vseh enak.

Čez neenako obravnavanje se je pritoževala tudi V. N. iz Sevnice, ki je po 20 letih dela končala kot tehnološki presežek v Stilešu. "Državni organi skrbijo za Rome materialno in s pomočjo socialnih delavk, za slovenske delavce in matere samohranilke, ki ostanejo brez dela, pa se nihče ne zmeni," je ogorčena.

Bralka iz Gradca v Beli krajini je potrdila navedbe v Opozorilu vandalom in čestitala sovaščanki, ki ga je zapisala. Sama pravi, naj se o dogajanju prepriča policija, v nedeljo zgodaj zjutraj pa naj tudi ugotavlja, v kakšnem stanju vozijo vozniki mimo! Kupci v Škocjanu močno pogrešajo poslovodkinjo iz Mercatorjeve trgovine, ki so jo premestili na drugo delovno mesto. Menijo, da je bila najboljša trgovka sploh v kraju, sedaj pa že promet upada in rože na oknih trgovine so ovenele. Dušanu iz Novega mesta, ki se je z dekletom ob 17. uri odpravil na kopanje v Dolenjske Toplice, pa ne gre v glavo, da sta morala plačati celodnevno karto - vsak po 800 tolarjev, saj imajo drugod za popoldansko kopanje nižje cene.

B. D. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pokvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vse vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.